Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl: 15, Sayı: 379

İŞÇİNİN SESİ

Kavgayı hızlandır, TKP'yi güçlendir!
31 Temmuz 1989

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Biz patlatmayı becerebilirsek, burjuvazi saatli bomba ithal etmiştir

Bulgaristan'dan gelen nit likli işgücün burjuvazi sıcak bir sömürü kucağı açıyor

İşçi sınıfımız doğru tutum alırsa, kendisine karşı çevrilmiş bu nitelikli işgücü göçü manevrasını burjuvaziye karşı çevirebilir ve tam tersine bundan kendisi kazançlı çıkabilir. Bulgar göçmenler, Jivkof'u Kruşçev'e benzetip, ulusal baskı Jivkof'la başladı diyorlarmış. Yani biz onlarla birlik olup onların gönlünü kazanabilirsek, yalnızca geneliyle sosyalistler değil, oportünizme düşman sosyalistler kazanmış oluruz.

Gazetemizin son sayısından bu yana epey zaman geçti. Bu sürenin en önde gelen haberi Bulgaristan'dan göçtür. Ancak, bu haberi yerli yerine oturtmak için önce genel manzaraya bir bakalım.

Burjuvazinin manevraları

Türkiye burjuvazisi, emperyalistleşmek için her yolu denedi, deniyor. Ama paylaşılmış bir dünyada bu hiç de kolay olmadığı için beceremiyor. Kapitalizmde, bir noktadan sonra, bunu beceremezsen sınıf çelişkilerini geçici olarak yumuşatmayı da beceremezsin. Batı'daki burjuva demokrasileri - ki bunlar da fazla bir matah değildir - sus payı olarak dağıtılan emperyalist süper kârlara dayanıyor.

Türkiye'de burjuvazi emperyalistleşemediği için içerde sömürüyü artırmak "zorunda" kalıyor. Bu ise sınıf çelişkilerini bıçak gibi keskinleştiriyor. Bu temelde, Türkiye'de son derece güçlü bir devrimci kabarış hızla gündeme geliyor.

Burjuvazinin kamuoyu araştırmalarının bile artık gizleyemediği, satır arasından da olsa yansıttığı bir olgu, halkın burjuva partilere duyduğu ilgisizliktir. Bu açıdan burjuva siyaset sahnesinde, halkın fazlaca ilgilenmediği bazı olaylar yaşanıyor.

Bunlardan biri, "Bulgar mezalimine karşı" yapılan ve bütün partiler katıldığı halde son derece uyuz geçen mitingdir. Bir diğeri de cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin olarak yürüyen tartışmadır. Özal'ın "tarafsız"(!) aday olması söz konusudur. Buna karşılık, önce erken seçim, sonra cumhurbaşkanlığı seçimi diyenler, ayrıca cumhurbaşkanının seçimle gelmesini isteyenler var.

Halkın burjuva siyasetiyle ilgilenmemesi, emperyalist ülkelerde burjuvazi için rahatlık anlamına gelir. Bizde ise halkın burjuva siyaset çerçevesini aştığını gösterir. Bunu burjuvazi de bildiği için, bir yandan kârlarını yüksek tutmak, öte yandan işçi sınıfının ve yandaşlarının mücadelesini yolundan çıkarmak için türlü çeşitli önlemler peşindedir. Birçok somut olayı, bu arada Bulgaristan'dan gelen göçmenler sorununu da en iyi bu çerçevede anlayabiliriz.

Bulgaristan'dan nitelikli işgücü

Türk kökenlilere baskı yaparken, Bulgaristan'ın ne büyük suç işlemiş olduğunu söylemeye bile gerek yok. Ancak şunu söyleyelim ki, suçu işleyen sosyalizm değildir, sosyalizmin üzerinde giderek ağırlaşan, hatta yakında baskın çıkabilecek burjuva etkilerdir. Şimdi, sorunun Türkiye'ye ilişkin ilginç yanlarına değinelim.

Türkiye, Bulgaristan'dan 1,5 milyonluk bir göçü kabul edebileceğini söylemişti. Bunun 200 bini aşkını geldi. Türkiye'de işsizlik çok yaygın ama aynı zamanda nitelikli işgücü sıkıntısı vardı. Bu göç ile, sosyalizmin nimetleri sayesinde oldukça iyi yetişmiş bir nitelikli işçi kesimi gelmiş oldu.

Son ilan edilen asgari ücretin gerçekte eskisinden daha düşük olması bir raslantı değildir. Tam işçi sınıfının mücadelesi yükselirken burjuvazi buna nasıl, neye dayanarak cesaret etti? Bulgaristan'dan gelen, asgari ücretin de altında çalışmaya mecbur ve üstelik nitelikli olan işgücü akınının yarattığı ekonomik tehdide dayanarak!

Emperyalist ülkelerde nitelikli işçiler aynı zamanda işçi aristokrasisini oluştururlar. Türkiye'de, nitelikli işçinin ücreti göreceli olarak yüksek ama gel gör ki, daha olması gereken asgari ücret düzeyini bile tutturamamıştır. Bu nedenle, nitelikli işçiler işçi eylemlerine fren değil, birçok durumda öncü işlevi görürler. Bulgaristan'dan gelen nitelikli işgücü bu öncülüğe karşı tehdit olarak da kullanılacaktır.

Bulgaristan'dan gelenler nitelikli, iyi hoş da, son yıllarda Türkiye'ye İran'dan, Afganistan'dan, Irak'tan epey göç oldu. Kapitalizmin normal ihtiyacının çok çok ötesinde bir artık nüfus birikti. Bu kadarı büyük bir toplumsal sorundur. Bu nedenle, Türkiye, bir yandan Bulgaristan'dan gelen "soydaşlarımız"a sıcak bir sömürü kucağı açarken, aynı zamanda, nüfusun bir kesiminden de kurtulmak istemektedir.

Sosyal-emperyalistler çalışıyorlar mı

Geçenlerde *2000'e Doğru*, bazı işçilerin "biz de Bulgaristan'a iltica edelim" dediklerini yazıyordu. Bu bir raslantı mı bilemiyoruz, ama biraz düşünelim:

Türkiye'den bir kesim işsiz Bulgaristan'a göçerse ne olur? Bu işten Türkiye burjuvazisi kârlı çıkacağı gibi, sosyal demokratlaşmış bir yönetim altında olan Bulgaristan da, sosyalizmde "şımarmış" emekçilerden kurtulup, ucuz iş yapacak bir nüfusa kavuşmuş olur. Yani bütün bu tantana, danışıklı döğüş bile olabilir. 1982'de faşist Evren Bulgaristan'a gittiğinde, Bulgar basını ona "şahin bakışlı, tatlı gülüşlü general" demişti. Bunun pazarlığını belki de o zaman yapmışlardır.

Öte yandan Türkiye, nüfusun bir kesimini kaçırmak için, Bulgaristan'ın Türklere yaptığının çok daha beterini, Kürdistan'da Kürt ve Alevi köylülerine yapıyor. Bilindiği gibi, son aylarda, oradan belediye yönetimi gerici olan birçok köyün halkı, İngiltere gibi bazı Avrupa ülkelerine birden akın akın iltica etmeye zorlandı. Şimdi de PKK'lıları havadan bombalayacağız diye, Cudi ve Herekol dağlarındaki köyleri "köy hapsi"ne aldılar. Böylece hem Kürt devrimcileri tarıyorlar, hem de yöredeki köylüleri göçe zorluyorlar.

Ne raslantıdır ki, Türkiye'den Bulgaristan'a işçi göçü fikri *2000'e Doğru*'nun sayfalarında yer alırken, Türkiye'den Avrupa'ya son ilticacı akınından da TBKP'lilerin para kazandıkları söylentileri dolaşıyor.

Burjuvazi saatli bomba ithal etti

Biz yine Bulgar göçmenlerimize dönelim. İşçi sınıfımız doğru tutum alırsa, kendisine karşı çevrilmiş bu manevrayı burjuvaziye karşı çevirebilir ve tam tersine bundan kendisi kazançlı çıkabilir.

Bir kez ilk yapılacak iş bu işçi adaylarıyla dayanışmadır. Onlarla rekabete girmeyip, onlara, "gelin kardeşler, bakın burası kapitalizmdir, ekmek aslanın ağzındadır, birlik olmazsak hepimizin ekmeği azalır" demektir.

Şimdi Bulgar göçmenlerinde, sosyalizme karşı (kendilerine baskı yapanın sosyalizm olduğunu sanıyorlar) tepki kabarmış durumdadır. Ancak, bunlar aynı zamanda sosyalizm altında yetişmiş, sosyalizmin nimetlerini tatmış insanlardır. Baskıyı yapanın sosyalizm değil burjuvalaşan, sosyal demokratlaşan bir yönetim olduğunu onlara anlatabilirsek, sosyalizme tepkileri değil, yıllar boyu aldıkları sosyalist eğitim öne çıkar.

Ne ilginçtir ki, Bulgar göçmenler de, Jivkof'u Kruşçev'e benzetip, ulusal baskı Jivkof'la başladı diyorlarmış. Yani biz onlara gerçeği anlatabilirsek, yalnızca geneliyle sosyalistler değil, oportünizme düşman sosyalistler kazanırız. Başka bir deyişle, biz patlatmayı becerebilirsek, burjuvazi gerçekte saatli bomba ithal etmiştir. Öncü işçilere karşı tehdit olarak kullanılması amaçlanan bir kesimden bol öncü işçi kazanabiliriz.

Karşı devrimci girişimlere devrim diyenler var

Burjuvazinin sosyalist ülkelerdeki bunalımı

Sosyalist ülkelerdeki muhalefetlerin çoğunda savunulacak yan olmadığı gibi, iflas eden de sosyalizm değil sosyalizmden, komünizmden sapan, sosyal demokratlaşan çizgidir.

Geçen sayımızdan bu yana dünyada, özellikle de sosyalist dünyada o kadar çok olay oldu ki, sayfalarımıza sığdıramadık, bunları gelecek sayılarımızda ele almaya başlayacağız. Ama birkaç noktayı kısaca belirtmeden geçmeyelim dedik.

Dünyada her gün sosyalizme ilişkin garip olaylar duyuyoruz. Bu olaylara bakarak, bir yandan sosyalizm, komünizm iflas etti yaygaraları koparılıyor, bir yandan da garip savunular yapılıyor. Muhalefet diye ortaya çıkan olayların çoğunda savunulacak yan olmadığı gibi, iflas eden de sosyalizm değil sosyalizmden, komünizmden sapan, sosyal demokratlaşan çizgidir.

Çin'de yüzbinlerce öğrencinin eylemleri oldu. Eylemciler Enternasyonal marşı gibi sol kılıflar altında, kapitalizme yönelik isteklerde bulundular. Kendisi zaten sağa kaymış Çin yönetimi de soruna adeta bilerek beceriksizce yanaştı ve zorla kendini haksız konuma soktu. Böyle karşılıklı etki tepkiyle koca Çin biraz daha sağa kaymış oldu.

Polonya'da, Dayanışma sendikasının yıldızı sönmüştü. Yönetim çeşitli yasaklarla kahraman yaparak, Dayanışma'yı önce adeta hortlattı, sonra görüşme masasına oturup onu zorla adam etti. Bu kadar destekten sonra, Dayanışma'nın "parlamento" seçimlerinde büyük başarı kazanması son derece doğaldı. Sonuçta, bakıyoruz yine etki tepki içinde, Polonya da iyice sağa kaydı.

Sosyalist ülkelerde, çoktandır sağa kaymış, son yıllarda ise neredeyse sosyal demokratlaşmış yönetimlerin tutturdukları demokrasi mavalı, yalnızca ve yalnızca kendi sağlarına açılan özgürlük kapısıdır. Sol görüşler, uzun yıllardır giderek kurutulduğu gibi, şimdi de yasak altındadır. Bu nedenlerle birçok sosyalist ülkede artık açıktan karşı-devrimci muhalefetlerle karşılaşıyoruz. İktidarların ve muhalefetlerin yanlışları, etki tepki içinde sosyalist ülkeleri daha da sağa kaydırıyor.

Türkiye'de çıkan legal yayınlardan bazıları, Çin'deki olayları "devrim" diye nitelendirecek kadar ileri gitti. Bunlar, işçilere iltifat etmek istediklerinde Türkiye'nin Walesa'ları diyorlar. Bu yollardan, sosyalist dünyadaki karşı-devrimci girişimlere destek veriyorlar.

Olaylar yaşayan sosyalist ülkelerde, aktif muhalefetler de, baştaki yönetimler de desteklenemez konumdadırlar. Bu sıcak hava içinde sol ve doğru görüşler güçlenebilir, doğru muhalefetler doğabilir. Bakalım Sovyetler'deki grev dalgası böyle bir yola mı girecek, yoksa o da Sovyetler'in Walesa'larını mı türetecek?

Sayfayı hazırlayan: S.Günbudak

İŞÇİNİN SESİ

Yazışma adresine 4 kitap göndererek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB İngiltere ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Türkler'i sevgi ve saygıyla anıyoruz

Türkiye işçi sınıfı, değerli bir lideri olan Kemal Türkler'i ölümünün 9.yıldönümünde sevgi ve saygıyla anıyor. Onun anısını, katil burjuvaziden devrimle hesap sormak üzere yükselttiği sınıf kavgasında yaşatıyor.

15-16 Haziran'ın 19.yıldönümünde

NİCE AYAKLANMALARA!

Bundan 19 yıl önce 15-16 Haziran 1970'te, Türkiye işçi sınıfı, demokratik haklarını savunmak üzere ayağa kalktı, 100 bin işçiyle İstanbul ve çevresini iki gün teslim aldı.

Türkiye toplumunu deprem gibi sarsan 15-16 Haziran'ın işçi kuşağı bugün, ülkenin endüstri merkezlerinde genç işçilere, emekçilere bu ayaklanmanın derslerini öğretiyor. Bugünkü işçi kuşağı da, öğrendiklerini onbinlerle greve, yüzbinlerle militan eylemlere çıkarak sınıyor.

Türkiye işçi sınıfı, her militan eylemde 15-16 Haziran ruhunu canlı tutarak yarınki saldırıya, ayaklanmaların ayaklanmasına, devrime hazırlanıyor.

Nice ayaklanmalara!

Kıbrıs'ın işgalinin 15.yıldönümü

Emperyalistleşebilmek için çırpınan Türkiye burjuvazisi, 1974 Temmuz'unda, sosyal demokrasinin eliyle Kuzey Kıbrıs'ı işgal etti. İşgal bölgesini 15 yıl içinde finans-kapitalin bir sömürgesine dönüştürdü. Şimdi de Bulgaristan'dan gelen nüfusun bir kısmını, sanki babasının malıymış gibi Kuzey Kıbrıs'a yerleştirme kararını aldı.

Bu gelişmeler, işgal ordusunun postallarından, sömürgeciliğin mengenesinden, burjuvazinin sultasından kurtulmak ve kendi yazgısını özgürce belirleyebilmek isteyen Kıbrıs Türk ve Rum emekçi halkının yazgısının, Türkiye işçi sınıfının devrim kavgasıyla sıkı sıkıya bağlandığını anlatıyor.

Partimiz TKP, Kıbrıs Türk ve Rum emekçileriyle dayanışmasını, işgalci-sömürgeci burjuvaziyi devrimle boğma savaşımını yükselterek gösteriyor.

25 Haziran 1980'de "kimliği bilinmeyen" faşist kurşunların öldürdüğü Hamza Demirci yoldaşımızı, ölümünün 9.yıldönümünde anıyor, onu devrim ve komünizm kavgamızda yaşatıyoruz

BU SINIF UNUTMAZ ŞEHİTLERİNİ

Sevişecek yer bulamadı
Rüzgar
Geldi
Kara saçlarına kondu.

Ay,
Sonsuz
Kara bir çarşafın
Ortasında
Küçücük bir delikti.
Gülümsedi.

Ana kucağı gibi sıcak
Yar kucağı gibi hasret
Devrim devrim kavgaydı
Haziran.

Geceydi,
İşçi semti İskitler
Yoğun, ağır
Kör uykudaydı.

Ve silah sesleri
İskitler'in
Karanlık dar
sokaklarında,
Korkak ayak sesleri.

Hamza
18 yaşında
Sınıfta arkadaşları,
Kalemleri kitapları
Devrim savaşında
Yoldaşları.

Ay
O küçücük deliğinden
Rüzgarın
Saçlarında
Sevişmesini seyrederken
"Henüz birşey
yapamadım"
Endişesindeydin.

Daha ne yapacaktın
Hamzam?
Bu sınıf unutmaz
Senin gibileri.

Ozan Öncü,
Haziran 1989

Haydi gidelim
haydi gidelim
dağları aşalım
denizleri geçelim
sosyalizme varalım
haydi gidelim

1789'un gerçek sahibi de artık işçi sınıfıdır

1871'lerden, 1917'lerd n 1789'a bin s lam

Ulusal birlik çığırtkanlığı yapan Gorbaçoflar ve Yağcılar, yeni düşünce adı altında tarihin tekerleğini tam 200 yıl geriye çevirmeye kalkıyorlar. Böyle yaparak 1789'un gerisine de düşüyorlar.

1789 Fransız Devrimi'nin 200. yılı tüm dünyada kutlandı. Ancak hiçbir yerdeki kutlama, bu devrimin hakettiği içerikte olmadı.

Fransa 1789'un yıldönümünü, son derece şaşaalı kutladı. 1789'un Jakoben özelliklerinin bu şaşaa arasında izine bile raslanmadı. Öte yandan bazı burjuvalar 1789'un devrimci yöntemlerine açıktan dil uzattılar.

1789 bir burjuva devrimi ama çoktandır burjuvazi, kendi devrimine bile gerçek anlamda sahip çıkamayacak kadar gericileşmiş, karşı-devrimcileşmiştir. Bu nedenle bu devrimin gerçek sahibi de artık işçi sınıfı olmuştur. Ancak sosyalist ülkelerin ve "komünist hareket"in içine bulunduğu durum nedeniyle, bir süredir burjuvazi meydanı, geçici olarak boş bulmaktadır.

1789'un 200.yıldönümünü kutlarken, birkaç noktaya dikkat çekelim.

Kapitalizmin dönem olarak başlangıcı 16.yüzyıldır. Yeni serpilen burjuvazinin feodalizme karşı ilk önemli kapışması da 16.yüzyıldadır. Bu, Almanya'da Luther'in başlattığı Reformasyondur. İkinci kapışma, 17.yüzyılda İngiltere'de olmuştur. Üçüncüsü ise 1789 Fransız Devrimidir.

Bu kapışmaların her üçünün de Avrupa çapında etkisi olmuştur. Bu açıdan, 1789 gerçekte bir Avrupa devrimidir. Ayrıca, dinsel kılıfın atılmış, siyasetin kılıfsız açıkça ortaya çıkmış olduğu ilk kapışmadır. O zamana kadar tüm sınıf mücadeleleri dinsel kılıf altında yürüyordu.

1789'u büyük bir devrim yapan en önemli yanlardan biri, feodal mülkiyeti ve kurumları köklü olarak temizleyip atmış ve burjuvazinin tipik siyasal üst yapısının yolunu açmış olmasıdır. Burjuva düzeni ancak yaklaşık 300 yıl sonra, altyapısıyla, üstyapısıyla yerleşebilmiştir. Burjuvazi genç sosyalizme dil uzatırken, önce kendi geçmişine dönüp bir baksın.

1789'u büyük bir devrim yapan bir başka önemli yan da emekçi yığınların devrime aktif olarak katılmış ve devrimin yığınsal devrimci şiddet ile zafere ulaştırılmış olmasıdır. Emekçilerle burjuvazi, feodal kurumlara karşı tam bir ulusal birlik içinde, militanca savaşmışlardır.

1789'un 200.yıldönümünü kutlarken, gerçekte dünyada bir komedi de yaşıyoruz. Ulusal birlik çığırtkanlığı yapan Gorbaçoflar ve Yağcılar, yeni düşünce adı altında tarihin tekerleğini tam 200 yıl geriye çevirmeye kalkıyorlar. Böyle yaparak 1789'un gerisine de düşüyorlar.

Öte yandan 1789, büyük bir devrimdi ama ne de olsa burjuva devrimiydi. Emekçiler savaştılar, burjuvazi kazandı. Ve burjuvazi, daha devrimin ikinci yılı bile tamamlanmadan işçilerin örgütlenmesini yasakladı. 14 Haziran 1791'de, işçilerin her tür birliğini ve örgütlenmesini, "özgürlüğe ve insan haklarına karşı bir girişim" diye ilan etti ve ceza getirdi. İşin daha da ilginci, 1793-1794 yılları arasında burjuvazinin en sol ve en devrimci kanadı Jakobenler başa geldiler, işçiler üzerindeki yasakları onlar bile kaldırmayı düşünmediler, kaldırmadılar.

Burjuvazinin içyüzü iki yıl içinde ortaya çıkmışken, çoktandır burjuvazi, hepten ve toptan ve azılı gericileşmişken, işçilerde 200 yıllık bayat beklentiler yaratmaya kalkıyorlar. İşçi sınıfı 1871'iyle, 1917'siyle, 1949'uyla... 1789'u çoktan aşmıştır. 1789'un 200.yıldönümünü, tüm devrimlerin sahibi olarak, ama onun çok ötesinden kutluyor.

1789 Fransız Devrimi sırasında, yani 200 yıl önce, öfkeli halk yığınları mahpusları militan bir mücadeleyle, Bastil zindanlarını basarak özgürleştirmişlerdi. Ne ilginçtir ki, burjuva devriminden tam 200 yıl sonra bugün Yağcı'lar, yeni sosyal demokrasi egemen sınıftan genel af dileniyor, ondan himmet bekliyor.

13. Özveri Taarruzu'na her zamankinden daha çok yüklenelim

Komünistin partisinden sakınacak birşeyi yoktur

Türkiye'nin komünist partisine ihtiyacı var. Komünist partisinin de kadrolarının özverisine ihtiyacı var. Bu parti bizlerin emeğiyle, özverisiyle yükselecek.

Gülen Erdilek

Türkiye Komünist Partisi'nin, devrim hareketine armağan ettiği güzel bir gelenek olan özveri taarruzunun 13'üncüsü, şanlı 15-16 Haziran ayaklanmasının yıldönümünde başladı.

13 yıldır hepsi birbirinden güzel taarruzlar yaşadık. Taarruz uygulaması yıllar içinde kapsam olarak genişledi, anlam olarak ise derinleşti. Ülkenin içinde bulunduğu koşullara, örgütün o günkü durumuna göre taarruzların hepsi kendine özgü yanlar taşıdı. Burjuvaziye karşı mücadele içinde doğan ve gelenekselleşen özveri taarruzu devrimci durumu ve gericilik dönemini gördü, ihaneti yaşadı ve oportünizme karşı başkaldırdı.

Yaşadığımız taarruzları şöyle bir düşündüğümüzde, bunlardan her birinin ötekilerden daha önemli yanlar taşıdığını görürüz. Ama bu yılki taarruzumuz en önemlisidir. Neden önemlidir konusuna girmeden önce, aramıza yeni katılan yoldaşları da düşünerek, kısaca özveri taarruzunun ne demek olduğuna bakalım.

Özveri taarruzu nedir?

Komünist partisi ortamın gerektirdiği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Gücümüz bu, olanağımız bu diye görevleri eksik saptayamaz.

Türkiye Komünist Partisi olarak biz, Lenin'in dile getirdiği "devrimci özveri olmadan, devrimci savaşım olmaz" şiarına bütün gönlümüzle ve bilincimizle inanırız. Çalışmalarımızı buna göre ayarlarız. Önümüzdeki görev ne ise, onu saptar ona uygun *yeni olanaklar* yaratmaya çalışırız. Devrimci yöntemlerle, alnımızın teriyle kısır döngüleri aşarız.

Kadrolarından, sempatizanlarından, sınıfından başka dayanacak bir yeri olmayan komünist partisi için özverinin salt mali sorunun ötesinde önemi ve anlamı vardır. Kapitalizmin sürekli aşıladığı bireyciliğin, ya da "canımı al, paramı alma" anlayışının, ve bu tutum içinde olan sözde devrimcilerin tersine, "canım da, param da partim için fedadır" anlayışı komünist partisinde egemendir.

İşte, taarruz geleneğimiz bu anlayışın hem sonucu, hem okulu olarak doğdu. Devrim sonrasında Bolşevik işçilerin başlattıkları *komünist cumartesiler* de bize örnek oldu.

Özveri taarruzu 1977 yılında yerel bir örgütün yerel girişimiyle, yaz aylarında, mali özveri yarışı olarak başlatıldı. İlk doğduğunda, adı yaz taarruzuydu. Daha sonraki yıllarda sonbaharda, ya da kışın vb. yapılması gerekince adı değişti. Belirleyici özelliği olan özveri, adında da öne çıktı. Adı özveri taarruzu oldu.

Bu dönemin en önemli amacı, örgütü güçlendirmek için para akıtmak olmakla beraber, tek amaç değildir. Örgütün ve ülkenin o günkü ihtiyaçları temelinde önümüze siyasal hedefler de koyarız. Bunları da önemli birer ölçüt sayarız.

Taarruz döneminde *tüm* olanaklar örgüt için seferber edilir. Tüm güçlerimizi toplayıp zorlukları yenmek için harekete geçeriz. Zorluklara olduğu kadar, kendi bireyciliğimize ve bütün burjuva huylarımıza, alışkanlıklarımıza karşı saldırıya geçeriz. Bu da neden taarruz adını kullandığımızın cevabıdır.

Şimdi şunu soran olabilir: Peki bu iki aydan sonra siz tüm yeteneklerinizi, tüm yaratıcılığınızı, emeğinizi, komünizm davası için koymuyor musunuz? Öyle değil tabii ki. Komünistin, partisinden sakınacağı birşeyi yoktur. Biz her zaman yaptığımız işi, daha büyük taarruzun, devrimci mücadelenin içinde bir ivme olması amacıyla taarruz döneminde daha da yoğunlaştırarak yapıyoruz, zorlukları aşmak için ileri atılıyoruz.

Bunu nasıl yapıyoruz? İki ay boyunca masraflarımızı kısıyoruz, gelirlerimizi artırmaya çalışıyoruz. Gelirleri artırmak için ya ek işte çalışıyoruz, ya el hünerlerimizi, kullandığımız bazı eşyalarımızı satıyoruz. Bir hedef koyuyoruz ve hedefimizi bu yoldan tamamlıyoruz. Çoğu zaman aşıyoruz.

Bu geleneğimizin yığınlara mal olması yönünde 13 yıl içinde epey yol aldık ama daha alacağımız çok yol var. Bunun için kadrolara büyük görevler düşüyor. Etrafımızdaki sempatizanların, Türkiye işçi sınıfının partisinin, hedeflerini büzmeden, eylemlerini kısmadan, ortama uygun iş yapabilmek için paraya ihtiyacı olduğunu kavramaları ve bu davaya yakınlık göstermeleri kadrolara bağlıdır. Bunun gerekliliğini sürekli anlatmalı, ortaya koyduklarımızla kendimiz de somut örnek olmalıyız.

Neden bu yıl önemlidir?

Geçen yıl, emektar matbaamızın durumu nedeniyle büyük bir mali kriz içinde olduğumuzu ve bunun için özellikle Avrupa örgütlerinin katıldığı erkene alınmış bir taarruz yaptığımızı duyurmuştuk. Buna polis saldırısı, en değerli yoldaşlarımızdan Bedir Aydemir'in ölümü de eklendi. Partimiz son bir yılını çok zor koşullarda geçirdi. Parti merkezimiz içinde bulunduğu şiddetli sıkıntıyı parti örgütlerine yansıtmamaya çalıştı ama yaşanan gerçek bir krizdi. Yürükoğlu yoldaşımızın *İşçinin Sesi*'nin 377-378. sayısında yazdığı gibi, bu dönemin sonuna geldik, "krizin dibini bulduk".

Krizin dibini bulduk ama iş burada bitmedi. Şimdi dipten yükselişe geçmek için çeşitli tezgahları yeniden kurma görevi boylu boyunca önümüzde duruyor. Geçen dönemin sonuçları, etkileri kolay geçmiyor. Üstün çalışmamızla bu etkileri silmek, ileri atılmak gerekiyor. Bu görevlerin hepsi de para gerektiriyor.

Yürükoğlu yoldaşımız, parasızlıktan bir hareketin başarısızlığa uğradığını tarih kitaplarının yazmadığını söylemişti. Herhalde biz de bu eksiği gideririz ama bugün partimiz için, mali sorunların çözümü önemli bir *siyasal* anlam kazanmıştır.

İşte partimiz böyle bir durumdayken 13. Özveri Taarruzu'na girdik. Aynı durum nedeniyledir ki, 1989-1990 örgütsel stratejimizin özünü de mali sorunun çözümü oluşturuyor.

Taarruz döneminde örgütün enerjisini ana olarak mali kaynak yaratmaya seferber ettiğini ama hedefin bununla sınırlı kalmadığını, içinde bulunduğumuz koşullara uygun olarak başka örgütsel hedefler de koyduğumuzu söylemiştik. Bu yıl bu hedefler de 1989-1990 örgütsel stratejimizle birleşmiştir.

Örgütler, bu sayımızda yayınlanan 1989-1990 örgütsel stratesindeki odak noktalarından taarruz dönemi için, kendilerine uygun olanlarını alıp, bu kısa vadeli hedeflere yönelik çalışmalarını artırmalıdırlar. Eğer böyle bir çalışma yapmazsak, hem özveri taarruzunun tüm alanlarda taarruz olduğunu gözden kaçırmış oluruz, hem de Yürükoğlu yoldaşımızın bu yıla ilişkin olarak dikkat çektiği yanlışa düşmüş oluruz. Yoldaşımız, 377-378. sayıda şöyle yazmıştı:

> "Türkiye'de ve Avrupa'da mali sorunun çözümü için atılacak adımlar, *yığın çalışmasıyla ve başka stratejik hedeflerle* birleştirilmelidir. Bunu yapamazsak, hem kadro sıkıntısı dayanılmaz bir durum alır, hem mali sorunu çözme çalışmasının partimize ve sınıf kavgasına getirdiği götürdüğünden az olur."

Görevler büyük özveri de büyük olmalı

Buraya kadar, taarruzun, partimizin bugünkü zor durumu açısından önemini anlattık. Bu yıl ülkenin içinde olduğu durum da taarruzun önemini kat kat artırmaktadır.

Türkiye'de görülmedik bir işçi seli var. İşçi sınıfı sel olmuş akıyor. Nereye? Eylemleriyle burjuvaziyi devirmeye doğru akıyor. Bugüne kadar görmediğimiz derinlikte bir devrimci durum yaklaşıyor, pencereden bakıyor.

Bu durumda partimiz büyük görevlerle karşı karşıyadır. 1989-1990 örgütsel stratejimiz önümüze koyduğumuz görevlerin ışığında mükkemmel örgütü şöyle formüle etti:

> "Bugün partimiz açısından mali kaynaklarını geliştirmiş, yayın çalışmasını yoğunlaştırmış, her düzeyde örgüt dokusunu sıklaştırmış, işçiler ağırlıkta olmak üzere üye sayısını artırmış, parti merkezini güçlendirmiş örgüt mükkemmel örgüttür."

İşte 13. Özveri Taarruzumuz boyunca bu mükemmel örgütü yaratmak için herşeyimizle çalışmalıyız. Partimize yeni üyeler kazanmalıyız. Komünist anlayışımıza uygun, hiçbir şeyini partiden sakınmayan, partinin koyduğu görevleri canla başla yapan yeni işçi üyeler kazanmalıyız. Partimize yeni kan katmalıyız. 13. Özveri Taarruzunu bu doğrultuda bir okul olarak kullanmalıyız.

Kısacası yoldaşlar, taarruzumuzun bu yılki önemini iyi kavrayalım, devrimci özverimizi artırarak partimize atılım yaptıralım. Devrimci özveri olmadan devrimci savaşım olmaz ilkesini herkese kavratalım!

Haydi yoldaşlar bir an bile geçirmeden 13. Özveri Taarruzumuza asılalım!

Sözde devrimcilik adına Aleviliği küçümseyenlerin kendileri bundan kayıplı çıkıyorlar

ÖĞRENİLECEK ÇOK ŞEY VAR

Bazı devrimciler, bir tek yobazı engelleyemedikleri halde, dinsellikten çok demokratik kültürel bir anlamı olan Semahlara gelince, kabadayı kesiliyorlar. Bu devrimcilerin bu kabadayılıkları yanıtsız kalıyorsa, bunun nedeni, Alevilerin bu devrimci cahillere anlayış göstermeleri, yanlış devrimcilerle bile kavgayı boş yere kavga görmeleri ve boş yere kavgayı da zahmet bilmeleridir.

Emine Engin

Yürükoğlu yoldaşımız Alevilik konusunda çok yararlı, öğretici seminerler verdi. Bu seminerlerde anlatılanların bir bölümü gazetede de yansıdı. Bu kadarıyla bile, konunun özü yanlış anlaşılamayacak kadar açılmıştır.

Haksızlığa karşı, yüzyıllardır süregelen bir başkaldırı geleneği, bu açıdan da işçi hareketinin akrabası-atası olan Alevilik konusunda kuşkusuz ciltler dolusu kitap yazılabilir. Biz bu konuyu yeterince bilmiyoruz, yeni yeni öğreniyoruz, ama devrimcilerin böyle bir konuya yaklaşımı nasıl olmamalıdır, bunu biliyoruz ve buna ilişkin bir çift sözümüz olacak.

Alevilik konusunun doğru konuşu, buna tepki olarak ortaya çıkan bazı önemli yanlışları da sergiledi. Bunların en başında da şu geliyor: Aleviler üzerinde, yalnızca burjuvazinin değil, meğersem birçok devrimci örgütün de baskısı varmış.

Burjuvazi, Osmanlı'dan devraldığı gelenekleri sürdürmüş, Alevileri katletmiş, sürmüş, zorla Sünnileştirmeye çalışmış vb. Hâlâ da yapıyor. Elbet söz konusu devrimcilerin yaptığı baskı, bununla aynı biçim ve ölçüde değildir. Ama ne yazık ki, ikisinin özü aynı kaynaktandır. Bu devrimciler bu yanlışı, burjuvazinin kendileri üzerindeki etkisi sonucunda yapıyorlar. Kaynak burjuvazidir.

Devrimcilere ne oluyor

Alevilik konusu, onlar üzerinde burjuvazinin uyguladığı baskı, devrimci hareketin gündemine çok önce girmeliydi.

Biz her zaman için Alevileri saydık, sevdik. Gerçekte Alevi aşıkların yolundan devrimciliğe geldik. Konuya yabancı değildik ama konuyu gündeme geç getirmemiz yanlış oldu.

Devrimci örgütlerde çok Alevi vardır. Aleviler, eziliyoruz diye yakınmaktan, kendilerini öne çıkarmaktan hoşlanmayan, sade, mütevazi insanlar oluyor. Devrimci harekette Alevilik konusunun gündeme geç gelmesi bununla da bağlıdır.

Ortada bir gecikme vardır ama sözünü ettiğimiz yanlış bu değildir, bunun çok ötesindedir. Haksız yere yapılan bir baskıdır. Örneğin, bazı devrimciler, bir tek yobazı engelleyemedikleri halde, dinsellikten çok demokratik kültürel bir anlamı olan Semahlara gelince, kabadayı kesiliyorlar.

Bu devrimcilerin bu kabadayılıkları yanıtsız kalıyorsa, bunun nedeni Alevilere diş geçirebilmeleri değil, Alevilerin bu devrimci cahillere anlayış göstermeleri, yanlış devrimcilerle bile kavgayı boş yere kavga görmeleri ve boş yere kavgayı da zahmet bilmeleridir.

Marksizme saldırıları haklı gösteren cahillik

"Cahil" sözcüğü, günlük dilde daha çok, okula gitmemiş, okul eğitimi görmemiş, bu nedenle okuma yazma, coğrafya vb. bilgilerden yoksun anlamında kullanılır. Aynı sözcüğün, Aleviler arasında biraz daha farklı bir anlamı var. Beş üniversite bile bitirebilirsin ama yine cahil olabilirsin. Yobazsan, gericiysen ya da bilmeden gericilere hizmet ediyorsan, dar kafalıysan, hayatı anlamamış, öğrendiklerini derinden kavramamışsan vb. cahilsindir.

Alevilere karşı büyük bir ayıp yapan cahil devrimcilerimizden bazıları, bunu Marksizm adına(!) yapıyorlar. Cansızlaştırıp dogmaya çevirdikleri, doğrunun bütününden koparak gülünçleştirdikleri "din halkın afyonudur" fikrini (belki fikir demek de yanlış, gerçekte cümlesini), Alevilere karşı hot zot etmede kullanıyorlar. Böyle yaparak Marksizme dogmatik diye saldıranların eline koz veriyorlar.

Kuşkusuz din halkın afyonudur. Bu, doğrunun bir parçasıdır. Ama geçmişte, din kılıfı altında nice sınıf mücadelelerinin yürüdüğünü, bu kılıf altında materyalizmin, ateizmin ve "komünistik fikirlerin" bile öne sürülmüş olduğunu vb. yine Marksizmin klasiklerinden öğreniyoruz. Din halkın afyonudur fikrini bütün bu zenginliklerden koparıp, Kuran'daki bir ayet gibi ele almak, Marksizme yönelen saldırıları haklı göstermeye yarayan bir cahillikten başka birşey değildir.

Biz çıkarmadık

Aynı yanlışı yapan devrimciler arasında bir de Kürt hareketler önemli yer tutuyor. Kürt arkadaşlar aynen şöyle diyorlar: Şunun şurasında Kürt ulusunun baskıya karşı mücadelesi sürerken, ona omuz vermek gerekirken, Alevilik de nereden çıktı?

Gerçekte bu soruyu, çeşitli alanlarda türlü çeşitli baskı ve sömürü uygulayan burjuvaziye sormak gerek. Çeşitli alanlarda çeşitli baskılar varsa, o zaman çeşitli mücadeleler de olacak. Eğer biz yanlış anlayışlarla bu mücadeleleri birbiri karşısına koymazsak, hepsini aynı kanala akıtırsak, bundan zarar değil yarar gelir. Ortak düşmana karşı ortak mücadele zayıflamaz, güçlenir.

Öteki alanlardaki baskıya karşı mücadeleyi kendi mücadelesini gölgeliyor gibi görmek çok yanlıştır. Asıl böyle bir anlayış Kürt halkının mücadelesini gölgeler. Devrimci Kürt arkadaşlar, özverili bir mücadele yürüttükleri için herhalde böyle bir endişe duyuyorlar. Nedeni anlaşılabilir ama sonucu haksız ve yanlış oluyor.

Onlardan beklenen, tutarlı bir devrimci demokrat tutum alarak, Aleviler üzerindeki baskılara karşı da seslerini yükseltmeleridir.

Tepkisel yaklaşımın tehlikesi

Devrimci bazı Kürt hareketlerin Alevilik konusunda yanlış tutum almalarına neden olan aldatıcı bir etken de, *2000'e Doğru* gibi, solculuğu bile kuşkulu bir derginin de soruna sahip çıkar görünmesidir. Tepkisel bir yaklaşımla, böyle bir dergi soruna sahip çıkarsa, biz de soruna karşı çıkarız sonucuna ulaşılıyor.

Tepkisel yaklaşım, son derece tehlikeli bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımla doğru sonuçlara ulaşmak raslantı olur. Bu konuda öyle bir raslantı da olmuyor.

Türkiye'de baskı ve işkence, yıllardır yoğun bir öfke biriktirmiştir. Milyonlar artık yeter diyor. Bunlar arasında 20 milyon Alevi de en başlarda yer alıyor. Alevilik, öyle bir hakkaniyet anlayışına ve isyanlarla dolu bir geçmişe sahiptir ki, bu geniş yığının, artık yeter derken doğru devrimci saflarda yer alması son derece kolaydır. Bunu engellemek için burjuvazi önlemler alıyor.

Bu önlemlerin biri, Yürükoğlu yoldaşımızın belirttiği gibi, Aleviliği İran Şiiliğine doğru çekmektir. Bir başkası bazı yobazları Alevi kılığında ortalıkta dolaştırıp Alevilerin saygınlığını azaltmaya çalışmaktır. Bir başkası da, Alevilik davasına *2000'e Doğru* gibi "devrimci" savunucular bulmak, sola tampon hazırlamaktır. Buna bakıp da tutum alınırsa, devrimcilikten de vaz geçmek gerek, zira Sosyalist Parti kongresinde bu dergiyi çıkaranlar devrimci(?) kanadı oluşturmuşlar.

Toprak istemeyene mücadele hakkı yok

Devrimci Kürt hareketler, Alevilik konusunda aldıkları yanlış konuma ilişkin olarak, asıl bir başka noktaya dikkat etmelidirler. Reformist Kürt hareketler, Alevilik konusunda çok daha şiddetle karşı çıkıyorlar. Devrimci Kürt hareketler bunlarla aynı konuma düşüyorlar.

Bu reformistler, Alevilik konusunu biz ele alınca, önce, Aleviler ayrı bir ulustur diyormuşuz gibi Alevilerin ulus olmadığını söyleyerek karşı çıktılar. Ayrı ulus diye bir görüşümüzün olmadığını öğrenince, bu kez, Alevilerin toprak istemleri yok, öyleyse konu önemsizdir, Kürtlerin toprak istemi varken Alevilikten söz edilmemelidir, demeye başladılar.

İşçi sınıfının toprak istemi olmadığına göre, yalnızca Alevilik konusu değil, herhalde onun verdiği sınıf mücadelesi de önemsiz ve geride tutulması gereken bir konu oluyor. Mantık aynen buraya varıyor. Devrimci Kürt hareketler işte bu tür görüşler taşıyanlarla aynı konuma düşüyorlar. Buna dikkat etmelidirler.

Alevilikten öğrenecek çok şey var

Sözde devrimcilik adına Aleviliği küçümseyenlerin kendileri bundan kayıplı çıkıyorlar. Alevilikten öğrenilecek çok şey var.

Bugün Türkiye'de öyle bir sahte açmaz yaratılmaya çalışılıyor ki, ya insancılsın ve o zaman burjuvaziyle uzlaşmak durumundasın, ya da burjuvaziyle uzlaşmazsın ama o zaman da insancıl değilsin. Birçok devrimci örgüt bu açmaza düzgün yanıt veremiyor. İnsancılım, tam da bu nedenledir ki insanlık düşmanı burjuvaziyle uzlaşmam diyemiyor.

Oysa, yaratılmak istenen bu sahte açmaza yanıt vermek için Marksizme bile gerek yok. Aleviliğin bakış açısı buna yeterince güçlü bir yanıttır. Nitekim, sahte açmazı yaratmaya çalışanlar bunun o kadar farkındalar ki, aynı zamanda çeşitli yollardan Aleviliği gölgelemeye çalışıyorlar.

Alevilik, derin bir insan sevgisi içerdiği içindir ki aynı zamanda haksızlığa karşı inatçı ve şanlı bir başkaldırı çizgisidir. Devrimciler olarak bizler, Aleviler gibi, uzun yıllar derin gizlilik koşullarında çalışsak acaba kimliğimizi kaybetmeden böyle dayanabilir miyiz? Onlar gibi çok değerli bir sanatsal biçim altında sesimizi duyurabilir miyiz? Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan diye yüzyıllarca ayak diretebilir miyiz? Onlar gibi şanlı isyanlar örgütleyebilir miyiz?

Evet ama bir koşulla: İçinde yüzdüğümüz bu zengin geleneği özümseyip bugünkü mücadeleyle kurulması gereken bağını kurarak!

Çorum'u unutmadık!

13.yüzyılda Babailiğin, Osmanlı egemen sınıflarına karşı Babai ayaklanmasının kalelerinden olan Çorum, 700 yıl sonra 1980'de yine yoğun sınıf savaşlarının mekanı oldu. Devletin ve faşistlerin özellikle Alevi halka ve sol harekete yönelik saldırılarına karşı, işçiler, devrimciler ve Aleviler elde silah omuz omuza mücadele verdiler. Bu mücadele işçilerin ve Alevilerin devrimlerde bir olduğunu gösterdi.

Alevilik kültüründe utanılacak, reddedilecek bir yan yoktur

Geçmiş savaşım g leneğimiz sarılacağız

Kapitalizmin kanlı çarklarından, Sünniliğin saçmalıklarından ve Sünni burjuva devletin baskılarından ancak isyan geleneğimize ve Marksizme Leninizme sarılarak kurtulabiliriz. Yüzyıllardır söylediğimiz, insanların kardeşçe yaşamasını ancak böyle sağlayabiliriz.

Bütün yoldaşlarıma komünist selamlarımı sunarım.

-Yoldaşlar bu yazım Alevilik konusunda olacak. Çünkü bu, gerçekten çok önemli bir konu durumunda.

Osmanlı'nın dini yönelimi Alevileri birçok yönden ezmiş ve zor durumlara sokmuştur. Devlete hakim olan Sünnilerin bu tutumunun altında maddi manevi çıkarları vardı tabii. Ve Aleviler bu baskıları yüzyıllarca yaşadılar. Ama Sünni egemenlerin Alevilere karşı insanlık dışı tutumları, Alevilerde insan sevgisinin yeşerip dal budak salmasına yaramıştır.

Alevi ozanlar-düşünürler eşitliğin insanların yararına olacağını savundular. Padişahlar da bu tür insanların tez kılıçtan geçirilmesini savundular ve öyle yaptılar. Alevilere karşı katliamlar Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Devlet yine Sünnilerin elindedir.

Şimdi Aleviler şöyle bir düşünsün. 700 yıldır devletin ve dinin, yani şeriatın baskısı altında sayısız zulümlere hedef olduk. Teslim olmadık. Zulme karşı düşünceler ürettik. Hiçbir düşüncemiz egemen sınıflarca benimsenmedi, benimsenemezdi.

Ama bütün zor durumda, baskı altında olan kesimler gibi bizim de sarılacağımız, geçmiş savaşım geleneğimiz ve Marksizmdir. Kapitalizmin kanlı çarklarından, Sünniliğin saçmalıklarından ve Sünni burjuva devletin baskılarından ancak isyan geleneğimize ve Marksizme Leninizme sarılarak kurtulabiliriz. Yüzyıllardır söylediğimiz, insanların kardeşçe yaşamasını ancak böyle sağlayabiliriz. Bektaşiliğin en ileri, en bilimsel, en gelişmiş olanı Marksizm-Leninizmdir. Onun için kendi geleneklerimize ve ona sarılmalıyız.

Aleviler gibi Kürtler de baskı altındalar. Sünni işçiler, onlar da kapitalist yönetimin baskısı altındalar. Hepimiz Marksist-Leninist partinin önderliğinde birleşmeliyiz. Marksizm-Leninizme sıkı sıkıya bağlı olan TKP'mizle özlediğimiz yarınları kuracağız. Devrim için yaşayalım, devrim için savaşalım.

Yaşasın TKP!

Yaşasın dişe diş şanlı savaşımımız!

Yalçın İçli, İstanbul

Biz Bilen yoldaşın komünistliğini değil yanlışlarını eleştirdik

Bilen yoldaşımızın komünistliğine saldırıyorlar

Vartan İhmalyan'ın kitabına övgüler düzen sayın aydınlarımızın, TKP'ye saldırmak gibi anti-komünist bir amaçları, önyargıları olmasa, böyle bir kitabı, çok subjektif, pek moralist diye fırlatıp atarlardı.

Cemile Çakmak

İşçi sınıfının mücadelesi yükseliyor. Burjuvazi bu mücadeleyi, emperyalist süper kârlardan kırıntı dağıtarak yatıştıramayacağı için, ya yine bastırmak, ya da yolundan çıkararak şaşırtmak istiyor. Bizim burjuvazi için bu özel önem taşıyor. Zira hem ülke zayıf halka, hem de bu ülkede TKP gibi, Gorbaçofların dümen suyunda gitmeyen, gerçekten komünist bir parti yaşıyor. Ateşle barut yan yana!

Sol tamponlardan bir yelpaze

Yükselen sınıf mücadelesini yolundan çıkarmaya çalışmak için, çeşitli sol tamponlardan oluşan bir yelpaze hazırlanmış durumdadır.

Bu yelpazede, devrimci-reformcu ayrımına vurgu yaparak balık avlamaya çalışan Sosyalist Parti var. Ama bunların devrimciliği evlere şenlik. SP kongresinde devrimci kanat genel af dilendi, düşünün siz reformcusu nasıldır! Yelpazede şimdi *Birikim* de bir yer doldurdu. Ona göre, devrimci-reformcu ayrımıyla değil, nasıl bir sosyalizmi tartışarak balık avlamak gerek. TBKP ise artık nasıl bir sosyalizmi de değil, kapitalizmi nasıl yamarız, açıktan bunu tartışıyor. Sola doğru başka oltalar da sıralanabilir. Örneğin, Menşeviklerin işlevine soyunanlar vb. var. Ama burada girmeye gerek yok.

Sınıf mücadelesini yolundan çıkarma çabasında madalyonun öteki yüzü de TKP'ye saldırmaktır. Yelpazenin işçi sınıfı üzerinde fazlaca etkili olamayacağını mı anladılar nedir, son günlerde TKP'ye yönelik çok yönlü bir saldırı var. Ve bunda bazı eski partililerden yararlanmaya çalışıyorlar, Bilen yoldaşı hedef alıyorlar. Bir yandan Mihri Belli'nin anıları yayınlandı, öte yandan da Vartan İhmalyan'ın anı kitabı.

Burjuvazinin ihmal etmediği yan

Vartan İhmalyan'ın *Bir Yaşam Öyküsü* adlı kitabı, uzun süredir en çok reklamı yapılan kitap oldu. Uğur Mumcu'nun köşesinden, *Görüş*'e, *Tempo*'dan *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*'ne kadar çeşitli yerlerin hemen hepsinde övgüyle konu edildi. Kitabın başında da Vedat Türkali'yle Mete Tuncay'ın övgüleri yer alıyor.

Bu övgüleri düzen sayın aydınlarımızın, TKP'ye saldırmak gibi anti-komünist bir amaçları, önyargıları olmasa, böyle bir kitabı, çok subjektif, pek moralist diye fırlatıp atarlardı. Ama amaçları TKP'ye saldırmak olduğu için, kimileri kalkmış ta Sovyetler'e gidip kitabı yayına hazırlamak için yardım etmişler, kimileri gidip kitabı alıp getirip basmışlar, kimileri de basıldıktan sonra övgü düzüyorlar. Böyle yaparak, gerçekte bir insanla oynuyorlar, onu kendi amaçlarına alet ediyorlar. Çünkü övgüleri, şişkoluktan patlayan bir kadına, hep bir ağızdan, fidan gibi demeye benziyor.

Belge değil çoğu dedikodu

Kitap bir anı kitabıdır. Ama anıları TKP'ye karşı kullanmak için yanıp tutuşanlar, kitabı neredeyse belge derlemesi gibi sunuyorlar. Vartan İhmalyan'ın yaklaşımı doğru olsaydı, kitap önemli belgesel değer de taşıyabilirdi. Ama şimdi içinde basılmış ve karşılaştırma yapmaya elverişli olmayan birkaç mektuptan başka belgesel bir yanı yok.

Kitabı okurken, bu belgesel mektupların basıldığı bölüme gelince, partimizin tarihine ilişkin birşeyler öğreniriz diye soluk almadan okuduk. Kuşkusuz birşeyler öğrendik de. Ama merakımız kursağımızda kaldı.

Belgelerin birinin içinde, görüş ayrılığı olan konuların başlıkları sıralanmış (s.228). Hepsi çok önemli konular. Gelgelelim, orada yalnızca bir tanesi açıklanmış. Ötekiler konusunda, kitap boyunca bir açıklama yok. Ayrıca, Demir, Marat ve Saydan yoldaşların raporlarının yayınlanmamış olması da ciddi bir eksikliktir. İkinci basımda bunların ekleneceği belirtiliyor. Sayın aydınlarımız hemen bir ikinci basım yaparlarsa, belgeselliğe biraz olsun katkı yapmış olurlar.

Kitap partimizin tarihi açısından bir yanıyla çok öğretici, ama bu da övgü düzenlerin dediği yan değildir.

Görüş farklılıkları yok

Kitapta, bir gurup partili yerden yere vuruluyor. Dış Büro'yla önemli bir başka parti gurubu arasındaki şiddetli çatışmalar anlatılıyor. Ama tarafların görüşlerine ilişkin hiçbir açıklama yok. İşte bu, bizim partimizin tarihindeki en önemli zaaftır.

Vartan İhmalyan'ın kendisi partinin zaafını yansıtıyor. Bütün çatışmalar, moralist, dedikoducu bir yaklaşımla veriliyor. Kendi gözü böyle baktığı için, görüş ayrılığı olan noktaları açığa çıkaracağına, tam tersine yok saymış. Şefik Hüsnü'yle Marat yoldaşın farklı çizgileri temsil ettiklerini belirtmek aklına bile gelmemiş çünkü ya durumu anlamamış, ya da kendisi de Şefik Hüsnü'nün çizgisindenmiş.

Herhalde bu sonuncusu doğru, çünkü kitapta gerçekten komünist bir değerlendirmeye rastlamak oldukça güç oluyor.

Her sayfada "rahmetli", "nurlar içinde yatsın" vb. Söz gelişi birkaç kez geçebilir ama ikide bir nedir bu? Atatürk pek beğeniliyor (s.28). Komünistlik anlayışı, zenginlere tepkinin ötesine pek geçemiyor (s.29). Parti normları zayıf (s.158 ve204). Burjuvazinin, ulusal azınlıklara niye baskı yaptığını anlamadığı gibi, Deniz Gezmiş'lere nasıl kıydığını hiç anlamamış (s.299).

Daha çok örnek verebiliriz ama iki noktaya değinip geçelim. İhmalyan, ikide bir "temiz" komünistler vb. yargılarla moralistlik yapıyor ama kendisi sahte piyangolar düzenleyip partiye para topluyormuş. Biz bunu hiç de temiz bulmuyoruz. İkinci nokta da Bilen yoldaşa pek düşmanca saldırıyor ama saldırdığı noktalarda, Bilen yoldaşın çok çok gerisine düşüyor.

Görüş farklılıkları var

Kitapta Bilen yoldaşa karşı kullanılan dilden biz utanç duyduk. Bilen yoldaş görüşleri eleştirmek yerine karalamalara başvurduğu için onu eleştirmiştik, ama bu kitap ondan çok daha beter. Baştan sona dedikodu dolu. Görünüşte görüş ayrılığı hiç konu edilmiyor. Gerçekte ise İhmalyan ile Bilen yoldaş arasındaki derin görüş ayrılığı, dolaylı olarak da olsa şiddetle yansıyor.

Bilen yoldaş Stalin'i savunurmuş (s.154). *Savaş Yolu* kitabını okuyan, yakında devrim olacak sanarmış (s.155). Bilen yoldaş Şefik Hüsnü'ye oportünist dermiş (s.182). Bu şikayetler derin bir görüş ayrılığını yansıtıyor. İhmalyan'ın Bilen yoldaşa yöneltti bazı suçlamaların gözü dönmüşlüğü de bu yargıyı doğruluyor. Şu suçlamalara bakın:

Bilen yoldaş Rusça bilmezmiş. Reşat Fuat'ı savunması, öldükten sonra Bilen yoldaşa rakip olamadığındanmış. Bilen yoldaş lazlığını saklarmış. Yakup Demir'in ölümüne neden olmuş. Aram onun uşağıymış...

Kitabın sonunda, İhmalyan, bize karşı *Kitle* dergisinin, yani TSİP'in yayınının yöneltti uzun "eleştiri" yazısını alıp basmış ve ona katıldığını söylemiş. Bu da safları güzel gösteriyor.

Kitapta A.Saydan, yani Aram yoldaş için söylenenler daha da düzeysiz. Bir örnek verelim yeter. Bir gün Reşat Fuat yoldaş, Aram yoldaşa, avukatları sevmediğini söyleyince, kendisi avukat olan Aram yoldaş, ama Lenin de avukattı demiş. Şu megalomanlığa bakın, kendisini kiminle kıyaslıyormuş! (s.196)

Unutturamayacaklar

Bu kitap için daha çok şey söylenebilir. Ama bu yazıda son bir noktaya değinelim. Bu kitap neden yazılmış? Amacı ne?

Yazarın kendi sözlerine göre, amaç "gençlerin, iyi komünistler olduğu gibi, kötü komünistlerin de olduğunu anlamalarıdır". Ama bunlar yazarın kendi sözleri. Sovyetler'i, SBKP ile TKP'nin eski ilişkisini bilenler için kitabın başka amaç ve işlevleri öne çıkıyor.

Kitapta Bulgaristan'a, Alman Demokratik Cumhuriyeti'ne söz var ama Sovyetler'e gelince, o kardeş partilerin iç işlerine karışmazmış! O zaman TKP'de ne olmuşsa baş sorumlusu Bilen yoldaştır. SBKP'nin iç işlerine değil karışmak, gırtlağına kadar bulanmıştır. Bu kitap da onun bilgisi dışında çıkmamıştır. Neden tersi gösteriliyor? Çünkü tam da dediğimiz mesajı vermek, Bilen yoldaşı sorumlu göstermek için.

Sovyetler neden böyle bir mesaj veriyor? Bunun tam yanıtını zaman daha iyi gösterecektir ama en azından bir yanıtı şudur: Bizim Radyo'nun bile kapatıldığı bir ortamda, Türkiye'de Bilen yoldaşın komünistliğine ilişkin anıları unutturmak, unutturamazsa da sorumluluğu üzerinden atmak.

Biz bu dünyada varolduğumuz sürece, Bilen yoldaşımızın, doğrusuyla yanlışıyla ama komünist olduğunu kimse işçi sınıfına unutturamayacaktır.

***Tercüman* ve *Hürriyet*'in kamuoyu araştırmaları, düzeni çökmekte olan burjuvazinin umutsuzluğunu yansıtıyor**

Umut işçi sınıfıdır

Emekçi halk, umudun işçi sınıfında, onun devrimci siyasetinde ve illegal, savaşkan komünist partisinde olduğunu yaşamdan öğreniyor.

Emekçi halkın 26 Mart seçimlerinde burjuva partilerinin tümüne birden attığı tokadın moral etkisi derin oldu. Seçimlerde uğradığı yenilgi yetmiyormuş gibi, bir de işçi hareketinden yükselen eylem dalgasını göğüslemek zorunda kalan burjuvazinin sinirleri iyice yıprandı.

Kendine güveni sarsılan burjuvazi, Demirel'in mitingleriyle, SHP'nin "işçi kurultayı" ve belediyelerde "daha iyi hizmet" vaadleriyle ve ücretlere %141 zamma imza atmak zorunda kalan ANAP'ın memur maaşlarını da artıracağını söylemesi vb. ile durumu kurtarmaya çalıştı. Ancak, bu "önlemlerin"(!) hiçbirinin zahireyi kurtarmaya yetmediğini, *Hürriyet* ve *Tercüman* gibi burjuva basın organlarının son zamanlarda yayınladığı kamuoyu yoklamaları ve çıkan sonuçlar güzel sergiliyor.

Başından belirtelim ki, burjuvazinin "kamuoyu yoklamaları", genelde, gerçeği burjuvazinin çıkarları doğrultusunda tahrif etme ve kamuoyunu yanıltma yöntemleri olarak kullanılırlar. Sonuçlar, çoğu kez, üzerinde çeşitli "düzeltmeler" yapıldıktan sonra, aldatıcı sunuşlarla birlikte yayınlanır. *Hürriyet* ve *Tercüman*'ın kamuoyu yoklaması sonuçları da aynen böyle yayınlandı. *Hürriyet*, Özal'ın "umut adamlıkta üçüncü olduğu" biçiminde bir başlık atarken, *Tercüman*, "Türkiye'nin kötüye gittiğini", ama "muhafazakar olan"(!) Türk toplumunun, "siyasete ilgisinin az"(!) olduğunu yazdı.

Oysa, gerçeği gizleme ve tahrif etme yönündeki bütün çabalara karşın, bu iki gazetenin yayınladığı kamuoyu yoklamalarının sonuçları, *çok önemli* bazı gerçekleri sergiliyor.

Burjuvazi umut değildir

Tercüman, PİAR'la birlikte hazırladığı araştırmayı yayınlarken, "Türkiye'nin kötüye gittiğini", "vatandaşın umutsuz olduğunu" ve "siyasete ilgisinin az olduğunu" yazıyor. (*Tercüman*, 30 Haziran-3 Temmuz 1989) Oysa, bu gazetenin bilinçli olarak karışık yayınladığı sonuçları, mantıksal bir sıraya oturttuğumuz zaman bile gerçeğin ters yansıtıldığını görüyoruz.

Tercüman'ın kamuoyu yoklamasına katılanların ancak %20'si "Türkiye'nin iyiye gittiğini" düşünüyor. Bu görüşte olmayanların oranı son iki yılda büyük bir hızla artmış ve bugün %80'i bulmuş. "Türkiye" ile Türkiye'deki *düzenin* kastedildiğini ve kötüye gidenin *düzenin kendisi* olduğunu hatırlarsak, bu sonuç, burjuvazinin durumunun ne kadar acıklı olduğunun anlatımıdır.

Bir yandan düzen kötüye gidiyor, bir yandan da, yine *Tercüman*'ın araştırmasına göre, halkın çoğunluğu, varolan partiler arasında bir iktidar değişikliğinin durumu iyileştirmeyeceği kanısındadır. *Tercüman*'ın "iktidar değişse daha iyi olur, değil mi" türünden bir sorusunu "evet" diye yanıtlayanların oranı %40'ı bile bulmuyor. Yäni %60'lık bir

kesim, burjuva partilerinden "iyi" sonuçlar *beklemiyor*. *Tercüman*'ın hiçbir yorum yapamadığı(!) bu durum, *Hürriyet*'in 29 Haziran'da yayınlanan araştırmasında daha açıkça ortaya çıkıyor.

Hürriyet, KAMAR'la hazırladığı kamuoyu yoklamasında "Türkiye için umut kim?" sorusunu soruyor. Bir yandan da, ne olur ne olmaz, biri olmazsa ötekini "umut" diye öne çıkarırız düşüncesiyle, "eski-yeni", "kendini yenilemiş-yenilememiş politikacı" gibi ayrımlar yapıyor. Yine de istediği sonucu alamıyor.

Kamuoyu yoklamasına katılanlardan Özal'ı umut olarak *görmeyenler* %80, Demirel'i umut olarak *görmeyenler* %70, İnönü'yü umut olarak *görmeyenler* %60 oranında çıkıyor. Bu arada Ecevit'in sözü bile edilmiyor. (*Hürriyet*, 29 Haziran 1989) Kısacası, *Hürriyet*'in araştırması, emekçi halkın ezici çoğunluğunun, *burjuva parti ve liderleri umut olarak görmediğini* sergiliyor. *Tercüman*'ın yorum yapamamasının nedeni de budur.

İlgi duyulmayan burjuva siyasettir

Tercüman'ın araştırmasında siyasete bakışa ilişkin çeşitli sorular soruluyor. Verilen bazı yanıtlar şöyle:

"Siyasetle faal olarak ilgilenenlerin" ve "faal olmadan ilgi duyanların" oranı toplam %6'yı bulmuyor. Varolan partiler çerçevesinde "siyaseti sık sık tartışanların" oranı %5'te kalıyor. "Arasıra tartışanları" da katsak bile, oran %25'te kalıyor. Üstüne üstlük, varolan partilere "yakınlık duyanların" oranı %35'i aşmıyor.

Tercüman, bu durumu, "şaşırtıcı bir tablo" olarak niteliyor ve "sanılanın aksine toplum politize değildir"(!) yorumunu yapıyor. İşte bu, burjuva basının gerçekleri saptırma amacıyla giriştiği sahtekarlıklara, söylediği yalanlara taze bir örnektir. Çünkü, halkın ilgi ya da yakınlık duymadığı, aktif olarak içinde yer almadığı siyaset, *burjuva siyasetin* kendisinden başka birşey değildir.

Emekçi halk, burjuva siyasete, burjuva parti ve liderlere ilgi ve yakınlık duymuyor, ama siyasetle, eskisinden çok daha fazla ilgileniyor. Köy kahvelerinden gecekondu mahallelerine dek, siyaset tartışıyor. Bunun bir örneği, *Tercüman*'a "sendikal yasaklar kalksın" diye yanıt veren geniş bir kesimin varlığıdır.

İşçi sınıfına bakıyorlar, çünkü umut ondadır

Emekçi halk, siyasete ilgi ve yakınlık duymanın ötesinde, her gün gazete manşetlerine çıkan yığınsal-militan eylemlerle, grev ve gösterilerle, *siyasal mücadelenin göbeğinde*, aktif biçimde yer almakta olduğunu sürekli kanıtlıyor. Çünkü, umudun işçi sınıfında, onun devrimci siyasetinde ve devrimci partisinde olduğunu yaşamın içinde öğreniyor.

Emekçi halkımız görmüş geçirmiş bir halktır. 12 Eylül 1980 öncesinde devrimci durum döneminde, 1980 sonrasında faşizmin baskı ve terörü altında derin deneyim biriktirmiştir. Emekçi halk, bugün, bütün sahtekarlıklara karşın *Tercüman* araştırmasının da gösterdiği gibi, düzenin çökmekte olduğunun farkındadır. Geçirdiği deneyim, edindiği dersler, ona bu düzene sonul darbeyi vurmak ve mücadeleyi başarıya götürmek için illegal örgütlü, demir disiplinli, savaşkan bir komünist partisine gereksinim olduğunu anlatmaktadır. Emekçi halk böyle bir siyasal partiyi aramaktadır.

Kısacası, *Tercüman* ve *Hürriyet*'in, çeşitli sahtekarlık ve "düzeltme"lerle dolu olan kamuoyu yoklamaları, emekçi halkın, düzeni çökmekte olan burjuvaziyi umut olarak görmediğini, umudu işçi sınıfında ve onun devrimci siyasetinde aradığını, legal "sol" hareketlerden hiçbir şey beklemediğini, yani gerçeği saklayamıyor.

Onun içindir ki, burjuva profesörler, toplantılarda "sosyal krize gidiyoruz, bir gece ansızın saat 03'te uyanabiliriz" yollu askeri darbe uyarılarıyla ölmüş atı kırbaçlıyorlar. Onun içindir ki Ecevit, sağ-sol koalisyonu önerisiyle, sağıyla soluyla, liberali ve gericisiyle tüm burjuvaziyi işçi sınıfına karşı birleştirmeye çabalıyor.

Onun içindir ki burjuvazinin ağababaları, bir yandan SP'yi şişirmeye, bir yandan da, işçi hareketinin denizine uyuz TBKP'nin yeni sosyal demokrat mayasını katmaya çalışıyorlar.

Türkiye Komünist Partisi'ni güçlendirmemiz, yığınsal-militan eylemlere hız vererek, devrimci sınıf mücadelesini yükseltmemiz, burjuvazinin bu planlarına karşı güçlü bir tokat olacaktır.

Kerim Çelik

Bulgaristan'da yönetimin izlediği ulusal azınlıklar politikası yanlıştır, ama

Burjuvazi önce aynaya baksın

Demokrasi şarlatanlığı yapan Türkiye burjuvazisinin Kürt ulusuna yaptıkları ve yapmakta oldukları yalnızca bu sorunun benzerliği açısından ele alınabilecek yerinde bir örnektir. Ülke içinde demokratik istemleri için sokağa oluk oluk dökülen binlerce insana devletin askeri ve polisiyle saldırırken Bulgar mezaliminden konuşması iğrenç bir demagojidir.

Sevgili yoldaşlar,

Uzun bir ayrılıktan sonra tekrar yazabilmenin sevinciyle herkese merhaba diyorum. Bazı nedenlerden dolayı partiyle bağlarım kopmuştu. İletişim kurmakta güçlük çekmiş ve hatalı davranmıştım. Bu dönem bana bir insanın örgüte olan gereksinimini ve örgütlü olmanın önemini somut bir biçimde öğretti. Çünkü örgütsüz bir insan olmak uçurumun dibinde maden aramaya benziyor.

Bugün ise durum farklı. Partimle olan sıkı bağları tekrar kurmanın, sınıf kavgası içinde onunla beraber kolları sıvamanın, Türkiye'de gerçekleşmesi için çalıştığımız devrim mücadelesini hızlandırmak için gerekli yolları döşemenin bilinci ve coşkusuyla sizlere yeniden merhaba!

Yoldaşlar bu yazımda iki güncel konuya değinmek istiyorum. Bunlardan ilki pek öyle yeni birşey değil aslında. Sol hareket içinde 12 Eylül sonrasında, özellikle son birkaç yıldır devam eden "birlik" tartışmaları. Günümüzde de bu konu bazı çevrelerce ısrarla sürdürülüyor. Bazılarınca "sosyalist solda dönüm noktası" olarak, bazılarınca da "solun durmadan bölünmesini ve marjinal hale dönüşmesini engellemek için" diye değerlendiriliyor ve "her görüşe açık bir birlik" olarak öne sürülüyor. Ama tabii kimin hangi örgütsel gelenekten geldiği ya da kimin hangi görüşlere daha yakın olduğu gözetiliyor. Yani girişimlerde bulunan çevreler kendilerine en yakın olanlarını seçerek bu birliği gerçekleştirmeye çalışıyorlar.

Ancak şunu vurgulamak gerekiyor. TBKP, SP vb. gibi çevrelerde tartışılmakta olan birlik konusu, bizim anladığımız devrimci birlik ile yakın uzak bir ilgisi olmayan, sınıf uzlaşmacı ve reformist temelde bir birliktir.

Bu birlik teranelerini okuyanlar, legalleşme özlemi çeken, legalist küçük burjuva ve burjuva solu temsil eden akımlardır. Yani bunlar "birlik" simsarlarından başkaları değildir.

Bu reformist birliği temsil edenlere karşı bizim bakışımız nettir. Sınıf uzlaşmacı, içi pazarlık kokan birlikler bizim dışımızdadır. Gerçek komünistlerin birliği tek bir yerde olabilir, o da sınıfın kendi partisidir, komünist partisidir. Komünistin partisi tektir ve düşmanla uzlaşanla pazarlık edecek hiçbir yanı yoktur.

İkinci olarak, şu günlerde Bulgaristan'dan Türkiye'ye gönderilen Türkler konusuna kısaca değinmek istiyorum. Herşeyden önce bu konunun komünistler tarafından tartışılması gerektiğine inanıyorum. Eleştirilmesi gereken yanların ise yalnızca komünistler tarafından doğru ve haklı olarak yapılabileceğini vurgulamak istiyorum. Kendi ayıplarını, Kürt halkına ve Alevilere yaptıklarını örtbas eden, ama başka ülke sözkonusu olunca demokrasi şarlatanlığına sarılan Türkiye burjuvazisinin buna hiçbir şekilde hakkı olamaz.

Evet, Bulgaristan'da parti yönetiminin izlediği ulusal azınlık politikası yanlıştır. Marksist-Leninist ilkelerden uzaktır. Bu ülkenin yönetiminin insan hakları konusunda da kural tanımaz, yanlış görüşleri olduğunu biliyoruz. Sorunu bu şekilde çözümlemeye çalışmanın emperyalizme ve Türkiye burjuvazisine malzeme vermesi kaçınılmazdı.

Ne var ki, demokrasi şarlatanlığı yapan Türkiye burjuvazisinin öncelikle yaşam aynasında kendisine şöyle bir bakması hiç de fena olmaz. Kürt ulusuna yaptıkları ve yapmakta oldukları yalnızca bu sorunun benzerliği açısından ele alınabilecek yerinde bir örnektir. Ülke içinde demokratik istemleri için sokağa oluk oluk dökülen binlerce insana devletin askeri ve polisiyle saldırırken Bulgar mezaliminden konuşması iğrenç bir demagojidir.

Tabii demokrasi adına "soykırımı" lanetleyen burjuvazinin sol kanadı sosyal demokratlarımızı da unutmamak gerekir. Ancak bunlar Türkiye'de Kürt ulusunun varlığından bile açık açık sözedemezken, Kürt ulusunun ayrılma hakkını ağzına bile alamazken, onlardan bu son olaylarla ilgili doğru bir tutum almaları beklenmezdi.

Evet yoldaşlar, bundan sonra partime olan inancımla, komünizme olan inancımla kaldığım yerden siyasal mücadeleme devam edeceğim. Devrimin utkusunu gerçekleştirmek için görevler doğrultusunda canla başla çalışacağım. Bir kez daha haykırmak istiyorum.

Yaşasın Türkiye işçi sınıfının yükselen devrimci mücadelesi!

Özgür Yayla, İstanbul

Çeşitli işkollarının işçileri, kaçınılmaz bir gereksinim haline gelen ek zam için eylemlere başladılar bile!

EK ZAM İÇİN SAVAŞ HAZIRLIĞI GEREK!

İşçi sınıfı, bugün acilleşip kaçınılmazlaşan ek zam mücadelesinde, eylemlerin tırmanışını hesaba katmak zorundadır. Bu, her fabrika ve işyerinde, her işçi mahallesinde, zorlu bir kavgaya yönelik örgütsel hazırlık yapmayı, sendikal birliğimizi gözümüz gibi korumayı, sendikaların yönetimine militan, mücadeleye kararlı işçi liderlerini getirmeyi, siyasal görevleri yerine getirmek üzere devrimci siyasal merkezler oluşturma çabasına hız vermeyi gerektiriyor.

Yüzbinlerce kamu işçisinin haziran ayında %141 zam alması, yaşam koşulları iyice kötüleşen yüzbinlerce işçi-emekçinin yeni ekonomik istemlerde bulunmasının kaldıracı oldu. Sözleşmesi geçen yıl, ya da bu yılın ilk beş ayı içinde bağlanmış işçiler, sözleşmeli ve "memur" işçiler, özel sektör işçileri, emekliler, ek zam-ücret zammı-skala ayarlaması vb. ekonomik istemleri yükseltmeye başladılar.

Burjuvazi, hoşnutsuzluğu bastıracağını düşünerek, memur maaşlarına ve asgari ücrete göstermelik de olsa zam yapmak zorunda kaldı. Ancak, burjuvazinin bu manevraları, emekçi halktaki öfkeyi dindirmek şöyle dursun daha da artırıyor. Bu öfke, genel hizmet, gıda, petrol, deri, tarım gibi işkollarının işçilerinin ek zamma yönelik eylemleriyle kendini göstermeye başladı bile. Kimi sakal bırakıyor, yemek boykotu yapıyor, kimi de işe toplu viziteye çıkarak başladı. Burjuvazinin "üç ay sonra" korkusu, daha üç ay dolmadan gerçek oluyor.

Yüzbinlerce işçi öfke içindedir

Ek zam sorunu, başta Türk-İş'in 19 sendikasının üyeleri olmak üzere yüzbinlerce işçiyi ilgilendiriyor.

Türk-İş'in imzaladığı anlaşma, bu yıl için %141 dolayında ücret zammı getirdi. Ama, sözleşmeleri geçen yıl bağlanan 290 bin kamu işçisinin bu yıl aldığı 2.yıl zamları, %141'in çok altında, %23-30 düzeyindedir. Bu işçiler, en azından aradaki 110 puanı aşkın farkın ek zamla giderilmesini istiyorlar.

Sözleşmeleri bu yıl, ama Türk-İş -hükümet anlaşmasından *önce* imzalanan kamu işçileri de, aldıkları 1989 zammının en az %141'e tamamlanmasını istiyorlar. Ayrıca, aldıkları ücret zamlarının %141'in altında kaldığını gören özel sektör işçilerinden öfkeli "ek zam" sesleri duyuluyor.

Asgari ücretliler de son derece kızgındırlar. Bugün sayısı 2 milyonu aşan (tüm işçilerin %30'u oranında olan) bu işçi kesimi, öteki ücretlere %141 zam yapılmışken, asgari ücrete enflasyonun altında (%52) zam yapılmış olması karşısında öfke içindedir.

Bununla bağlı olarak, ortalama ücret düzeyinin çok düşük olduğu enerji, tarım, şeker, deri, vb. işkollarında, vasıflı işçi taban ücretiyle asgari ücret arasında çok az fark olduğunu belirten işçiler, işverenlerin skala ayarlamasına gitmesini, skala tabanını yükseltmesini istiyorlar.

Memurlar (çoğu gerçekte işçi), son düzenlemelerle birçok haksızlık ve sahtekarlık yapıldığını, beklediklerinin altında zam aldıklarını belirtiyor, gösterge-ek gösterge-katsayı vb. maaş ögelerinin yeniden gözden geçirilmesini istiyorlar.

İşçi emeklileri, hem kamu kesimi işçilerine yapılan %141'lik zammın geciktirilmeden ücretlerine yansıtılmasını, hem de memur maaşlarında yapılan düzenlemeyle ortaya çıkan çeşitli haksızlıkların giderilmesini istiyorlar.

Görece yüksek ücretlerinin enflasyon karşısında eriyip gittiğini, hatta yer yer sendikalı işçi ücretlerinin altına düştüğünü dehşetle gören bazı "sözleşmeli" işçilerin hoşnutsuzluğu artıyor. Bunlar da ücretlerine zam istiyorlar.

Görüldüğü gibi burjuvazi, daha birine yanıt veremeden bir başka ekonomik istemle yüzyüze kalıyor. Bir yandan da, yığınların kabarışını dindireceği, "sosyal patlamaların" önünü alacağı(!) düşüncesiyle, boş vaatlerde bulunmadan edemiyor. İşçiler, vaatleri burjuvaziye hatırlatınca, karşılarında sinirleri gerilmiş, çaresiz, o ölçüde de küstah bir burjuvazi buluyorlar. Ek zam sorununda durum budur.

İşçilerin tüm ülke çapında gerçekleşen mart-nisan eylemlerinin yarattığı korku, burjuvazinin yetkili ağızlarını, "1989 sözleşmelerini bitirelim, ondan sonra ek zammı görüşeceğiz" demek zorunda bırakmıştı (Devlet bakanı Cemil Çiçek'in 20 Nisan tarihli açıklaması). Şimdi, işçiler bu sözleri hatırlatıyor ve ek zam istiyorlar. Buna aldıkları yanıt, burjuvazinin sahtekar, yalancı ve küstah tutumuna örnektir: "Hükümetin gündeminde ek zam yok!"

Neyse ki, burjuvazinin ek zammı gündemine alıp almaması çok şey yazmıyor. Türkiye'nin gündemini artık burjuvazi değil işçi sınıfı belirliyor. İşçi sınıfının gündeminde, birçok sorunun yanısıra ek zam da *vardır*. Hem de en ön sıralarda!

İşçiler için ek zam, bir fantezi değildir. Burjuvazinin azgın sömürüsü, işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarındaki mutlak kötüleşme, toplu sözleşmelerde yapılan haksızlık ve sahtekarlıklar, ek zammı kaçınılmaz bir gereksinim yaptı. İşçi-emekçi yığınları ek zam istiyor, sözleşmeyle aldıkları ücretleri enflasyonun üstüne çıkarmaya, böylece hiç olmazsa yaşam koşullarının daha da kötüleşmesine engel olmaya çabalıyorlar.

İşçiler ek zam istiyorlar, çünkü, örneğin aynı işkolunun iki işçisi arasında, birinin sözleşmesi bir yıl önce bağlandığı için, ya da biri kamuda biri özel sektörde çalıştığı için ücret farklılığı oluşmasına karşı çıkıyorlar. Burjuvazinin bu yöndeki bilinçli girişimlerini ek zam yoluyla dengeleyebileceklerini düşünüyorlar.

Ek zam, işçi sınıfının gündemindedir

Bugün ek zam konusu olan milyarlarca lira, burjuvazi için, işçilerin ona açtığı faizsiz kredi ya da % 60'ın üstünde faizle işletilen sermaye oldu. Bu sahtekarlığı yutmayan işçi sınıfı, şimdi, kendi hakkı olan bu faizi de istiyor. Burjuvaziye, "ek zammı, en az 1,5 yıllık faiziyle birlikte öde" diyor. Böylece, son 10-12 yılda ve özellikle geçtiğimiz birkaç yıl içinde dehşetli kötüleşen yaşam koşullarını biraz olsun dayanılır bir düzeye getirmeyi umuyor.

İşçi sınıfı ek zam istiyor, ama burjuvazi de boş durmuyor. Emperyalistleşemediği için dış sömürüyü genişletemeyen burjuvazi, iç sömürüyü azgınca bir tempoyla artırmak için elinden geleni yapıyor. Buna çok örnek verilebilir.

Burjuvazinin özellikle faşizm döneminde uyguladığı ücret politikaları sonucunda, verimlilik artarken, işçi ücretinin işçinin kendi yarattığı ürünün içindeki payı iyice azaldı. Bu, işverenlerin, işçinin yarattığı artık-değerin giderek daha büyük bölümüne el koydukları basit bir örneğidir. Petrol-İş *1988 Yıllığı*'nda yer alan bir araştırma bunu doğruluyor. Bu araştırma, Türkiye'de işçi ve emekçi gelirlerinin tarım-dışı gelirler içinde tuttuğu yerin %16,63 (yani 1/6) düzeyinde, kapitalistlerin gelirlerinin payının ise %83,37 (yani 5/6) düzeyinde olduğunu gösteriyor.

Burjuvazinin bir başka yöntemi de, işçinin eline geçen net ücretin brüte oranını çeşitli yollardan düşürmeye çabalamaktır. Örneğin, %25'lik en alt vergi diliminin üst sınırının yıllık 6 milyon lirayla sınırlı tutulması, son zamlarla görece "yüksek" brüt ücret alan işçinin ödeyeceği vergiyi %25'ten %30'a çıkarıyor. Bu arada, temmuz başında, memur zamlarının arasına sıkıştırılan bir kanun hükmünde kararname, SSK prim tavanını yükseltti, brüt ücretten yapılacak kesinti miktarını artırdı. Aynı kararnameyle, brüt ücret üzerinden yapılan zorunlu tasarruf kesintisi %3'ten %4'e çıkartıldı. Sürekli artırılan dolaylı vergilerle, KDV vb. uygulamalarıyla yapılan soygun da cabası!

Bu kadarla da kalmıyor. Sürekli tırmanan enflasyon, gerçek net ücreti küçültmekte, alınan "yüksek" ücret zamlarını hızla eritmektedir. Türk-İş'in haziran ayı başında aldığı %141'lik zam, bugün artık kağıt üzerinde kaldı, bu oranın altına düştü.

Asgari ücrete enflasyonun altında zam vererek gerçek asgari ücreti düşürmek, onbinlerce işçiyi işten çıkartarak yerine asgari ücretli işçi çalıştırmak, işçi almak yerine varolan işçilerin fazla mesai ve tatil günü çalışma sürelerini artırmak, toplu sözleşmeyle vermeyi taahhüt ettiği hakları ödememek, işçi ücretlerini, prim, sosyal hak vb. kazanımları aylarca ödememek, çok sıkışırsa takside bindirerek ödemek ya da hileli iflas yoluna giderek bu borçları hiç ödememek, çeşitli bankalarda karşılaştığımız üzere alenen ücretleri düşürmek, "sözleşmeli" uygulamasıyla toplu sözleşmeyle doğan haklardan "tasarruf"(!) yapmak, vb... Bunlar burjuvazinin, işçi sınıfının sömürüsünü çoğaltmak, el koyduğu artık-değeri oran ve miktar olarak artırmak için başvurduğu sayısız yöntem arasında en çok bilinenleridir.

İşçi sınıfının, düzenin bütün bu işleyişine karşı ek zam mücadelesini yükseltmekte olması, hem önemli bir adımdır, hem de sınıf mücadelesi açısından çok öğretici yanları olacaktır.

Ek zam almak için savaş hazırlığı gerek!

Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi emperyalistleşme düzeyine gelip çattı. Ama burjuvazi, emperyalistleşme hedefinde bir arpa boyu bile yol katedemedi. Kendisini dünyaya açtı(!) ama, dünya pazarlarında tırnağını geçirecek kadar bile bir yer tutamadı.

Bugün burjuvazinin önünde, dış sömürgesi Kuzey Kıbrıs'ı soyup soğana çevirmekten, iç sömürgesi Kürdistan'ın "modern" (!) yöntemlerle iliğini kemiğini kurutmaktan, işçi sınıfının damarlarındaki kanı emmekten başka yol yoktur. Dolayısıyla burjuvazi, işçi sınıfının bu sömürüyü yavaşlatıp sınırlandırmaya, hele çalışma ve yaşam koşullarındaki kötüleşme eğilimini tersine çevirmeye yönelik *her* girişimine şiddetle karşı koyacaktır.

Ek zam mücadelesi, önemli ekonomik kazanımlar getirebilir. Ama, bu *geçici* ekonomik kazanımlar kadar, hatta bundan daha fazla önem taşıyan yönü, güçlü bir zincirleme etki yapma, geniş emekçi yığınlarını militan eylemlere çekme potansiyeline sahip olmasıdır. Bu özelliğiyle de burjuvazi için, hiç görmek istemeyeceği türden bir kabustur. İşte, "gündemimizde ek zam yoktur" sözü, burjuvazinin bu gelişmenin önünü daha şimdiden tıkama çabasını anlatıyor. Tutumunu daha da sertleştirmek isteyeceğinden kuşku duymuyoruz.

İşçi sınıfı açısından, ek zam mücadelesinin yükseltilmesi, *kaçınılmaz bir gereksinimdir*. İşçi sınıfı, çalışma ve yaşam koşullarındaki dayanılmaz güç kötüleşmeyi bir nebze olsun durdurabilmek için kararlı, yığınsal ve militan bir ek zam mücadelesi vermek zorundadır.

Türk-İş genel merkez yönetimi, ek zam mücadelesinin gerekliliğini görüyor. Ama, sınıf mücadelesinin militanlaşmasından duyduğu korkuyla, burjuvaziye hatırlatmada bulunup onu görüşme masasına çağırıyor. Öte yandan, çeşitli sendikalar, sakal bırakma ve yemek boykotu yapma gibi, bugün artık yetersizleşmiş eylem türlerinden medet umuyorlar.

Türk-İş genel merkez yönetiminin en son anlaşma sırasında da yaşayıp gördüğü gibi, görüşme masasında başarı kazanmanın tılsımı, işçi sınıfının acı gücünü *fiilen, eylemlerin içinde* göstermektedir. Bu mücadelenin alanı fabrikalar, işyerleri ve sokaklardır. Burjuvaziyi görüşme masasına oturtmanın, işçilerin istediği ek zammın altına imza koymasını sağlamanın en basit, en kolay ve kestirme yolu budur.

Burjuvazinin buna tepkisi olacaktır. İşçi sınıfı bu tepkiyi, mücadeleyi daha da sertleştirip militanlaştırarak yanıtlamak zorunda kalabilecek, eylemler bir anda tırmanabilecektir. Yaşam, birçok eylem türünü kısa sürede eskitebilecek, fabrika ve işyeri işgallerine gidilmesi, topluca iş durdurulması, hatta bütün ülkede genel greve çıkılması gerekebilecektir.

Demek ki işçi sınıfı, bugün acilleşip kaçınılmazlaşan ek zam mücadelesinde, bütün bu olasılıkları, eylemlerin karşılıklı tırmanışını hesaba katmak, polisin ve ordunun saldırılarına karşı hazırlıklı olmak zorundadır. Bu, her fabrika ve işyerinde, her işçi mahallesinde, zorlu bir kavgaya yönelik örgütsel hazırlık yapmayı, sendikal birliğimizi gözümüz gibi korumayı, sendikaların yönetimine militan, mücadeleye kararlı işçi liderlerini getirmeyi, siyasal görevleri yerine getirmek üzere devrimci siyasal merkezler oluşturma çabasına hız vermeyi gerektiriyor.

Ek zam yoluyla bugün elde edilebilecek kazanımların yarın avucumuzdan uçup gitmemesinin tek güvencesi, tek yol ise devrimdir. Bu uğurda tek silahımız da illegal ve savaşkan TKP'mizdir.

Salih Can

1989-1990 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİ

I. PARTİNİN GELİŞMESİNDEKİ ÖZGÜLLÜKLER

Temmuz 1979'da TKP içinde oportünizme karşı açık kavga başlayınca, dar bir kadro, parti yönetiminin ihanetini sergilemek, doğru ideolojik-siyasal görüşleri sunmak göreviyle karşı karşıya kaldı.

Devrimci durum altında, menşevikler SBKP'nin yardımı ile partililerin çoğunluğunu Leninizme karşı kilitlediler. Bu koşullar altında, kendiliğinden bir süreç içinde, genellikle partisiz öğrenci gençlikten gelen insanlar, örgütte kendi "hiyerarşi"leri ile yer aldılar. Bu durum Leninci örgütlenme ilkeleriyle çelişiyor ve parti kültürüne çeşitli zayıflıklar taşıyordu.

Şubat 1980'de toplanan I.Konferans'ın amacı düzgün bir örgütlenme kurmaktı. Hızla geriye kayan Türkiye ortamı I.Konferans'ın koyduğu hedeflerin gerçekleşmesine zaman tanımadı. 12 Eylül 1980'de faşizm geldi. Böylece örgütlenme aşaması faşizm dönemine denk düştü.

Yönetim kadrosunun enerjisi bir süre faşizmin getirdiği yeni teorik sorunlara aktı. Şubat 1981'de toplanan II.Konferans faşizm tezlerini ve düzenli geri çekilişi karara bağladı. Örgütlülüğü ve yayın bağını sürdürebildiğimiz geri çekiliş partimizin başarısı oldu. Faşizm yıllarında, partinin merkezi işlevlerinin kurulması ve güçlendirilmesi sağlandı.

1982 Anayasası ile başlayan faşizmin çözülüşünün etkileri kendini zamanla gösterdi. *Bu nedenle, devrimci hareketin erime yılları 1980'den 1984'e kadar uzanır.*

1984 sonunda parti yeni duruma hazırlanırken ortaya çıkan bir yıkıcı girişim enerjiyi bir süre içe döndürdü. 1985 Nisan'ında toplanan parti 5.Kongresi örgüt yaşamında yeni dönemi başlattı.

1985 Mayıs'ından Eylül'e dek dört aylık dönemde Türkiye'de örgütsel ve teknik açılardan önemli adımlar atıldı. 1985 Eylül'ünde gelen bir darbe nedeniyle örgüt çalışmaları Ocak 1986'ya kadar en aza indirildi.

Faşizm yıllarının ardından bir kısım partilide yorgunluk vardı. Yeni görevlere isteklilerin bir bölümünde ise, Türkiye ortamına ve işçiye, onun ideolojisine ters görüşler vardı. Ocak 1986'da başlayan III.Konferans hazırlıkları, bunları düzeltmek ve dönemin istediği örgütlenme anlayışını geliştirmek görevini yerine getirdi.

Bu hazırlığın ardından Nisan 1986'da toplanan III.Konferans, gerçek örgütlenme dönemini başlattı.

ÜÇÜNCÜ KONFERANS: BİRİNCİ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1986)

Faşizm döneminin örgütsel stratejisi, "asıl olarak ideoloji-siyaset cephesinden yürümek, örgütlenmede kadrolaşmaya zaman tanımak"tı. Faşizmin çözülmesiyle birlikte bu strateji eskidi. Örgütsel kültüründe kuruluş yıllarının bozukluğunu atamamış, üstüne bir iki bozukluk daha eklenmiş olan partimizde, uzun erimli güvenin temeli olan "ortak bakış" da bulunmıştı.

Bu durumda partiyi, geçmişi, günü, kadroları, çevresi ve olanaklarıyla topluca gözden geçirmek, yeni bir örgütsel strateji getirmek ve kültürü yenilemek gerekiyordu.

III.Konferans parti yaşamında önemli bir dönüm noktası oldu. Parti çalışmasını faşizm yıllarının dağınıklığından çıkarttı, kaymış hedefleri ve sınıf-parti bağı anlayışını düzeltti.

Bu temelde III.Konferans örgütsel stratejinin ortak bakışını "bugün, kadrosunu işçileştiren, kazanmak istediği işçi kesimi içine yerleşen, ülkede basım sorununu çözen ve merkez organı tüm çalışmasının omurgası yapan örgüt" olarak belirledi. Bu hedef için 3 büyük görev koydu:

1. Kadroyu işçileştirmek ve stratejik bölgelerdeki işçi kesimi içine yerleştirmek.
2. Yetişkin kadro ağırlığını Türkiye'ye kaydırmak.
3. Merkez Organı ülkede basmak ve dağıtmak.

İKİNCİ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1987)

Nisan 1987'de birinci örgütsel stratejinin koyduğu üç büyük görev de yerine getirilmiş, strateji bütünüyle başarıyla uygulanmıs ve parti önemli bir ilerleme sağlamıştı. Yetişkin kadro ağırlığı Türkiye'ye geçmiş, partide işçi oranı % 35'e yükselmiş, merkez organın ülkede basımı başlamış, tüm dağıtımı yıl içinde 8 kat artmıştı.

Bazı alanlarda ise gelişme sağlanamamıştı. Bunların başında merkezi bilgilendirme eksiği ve yavaşlığı geliyordu. Dağıtım ağı yetersizdi. Örgütler sempatizanları işe katmada başarısızdı. En önemlisi partinin büyüme hızı, görevler ve olanaklar karşısında son derece düşüktü.

Parti Merkez Komitesi'nin getirdiği ikinci örgütsel stratejinin özü, birinci stratejinin bir devamı olarak, işçi sınıfı içinde derinleşmek ve yaygınlaşmak şeklinde belirlendi. İkinci strateji 5 büyük görev belirledi.

1. Normları düşürmeden üye sayısını artırmak.
2. Yönetim organlarında işçi oranını artırmak.
3. Türkiye'de örgüt sayısını artırmak.
4. Ülkede yayın basım ve dağıtımını geliştirmek.
5. Legal odak yaratmak.

Bu çalışma döneminde olağanüstü 6.Kongre toplandı ve partimizin adını resmilerden geriye aldı.

Kavgayı hızlandır, TKP'yi güçlendir

II. ÜÇÜNCÜ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1988)

Mayıs 1988'e gelindiğinde ana hedeflerde önemli gelişmeler sağlanmış ve ikinci strateji bütünüyle başarıyla uygulanmıştı.

Parti örgütlerinin üye kazanma hızı %71, çıkarılanlar ve ayrılanlar düşüldüğünde net büyüme oranı üçte bir oldu. Bu, yapabileceğimizle ve siyasal ortamın zorunlu kıldığı işlerle karşılaştırıldığında düşük kaldı. Yeni kazanılan üyelerin %61'i işçiydi. Partinin üye bileşiminde işçi oranı %52'ye ulaştı.

Merkez Komite dışında kalan yönetim organlarında işçi oranı %31'den, %44'e yükselerek önemli bir gelişme sağlandı. Bir yıl içinde 4 yeni örgüt kuruldu, bir örgüt kapatıldı. Örgüt sayısındaki net 3 artış, stratejinin bu önemli hedefinin yeterince yerine getirilmesi anlamına gelmedi.

Ülke içinde baskı olanakları gelişti, yeniden örgütlendi, yedekleri kuruldu ama aksamalardan kurtulamadı. Program ve kitaplar basılamadı, gazetenin baskı sayısı yeterli olmadı.

Legal odak yaratma yönünde atılan adımların ilk sonuçları ortaya çıkmaya başladı.

Çeşitli eksiklikler ve yetersizlikler de belirdi. Özellikle kış ayları sonunda parti matbaasında ortaya çıkan mali darboğaz, 11.Özveri Taarruzu'nun bitişinin hemen ardından yeni bir taarruzun başlatılmasını zorunlu kıldı. Avrupa örgütleri için taarruz erken başlatıldı.

Üçüncü strateji, parti örgütlerinin durumunu değerlendirerek 5 büyük görev belirledi:

1. Yerel parti örgütlerinin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MK çalışması yaratmak.
2. İşlevleri sınırlanmış ve yetkinleştirilmiş bir illegal alan çalışması yaratmak.
3. Güçlendirilmiş, çeşitlendirilmiş ve yaygınlaştırılmış bir legal alan çalışması yaratmak.
4. Merkeziyetçi işleyişi geliştirmek.
5. Parti üye sayısını artırmak.

Bu görevler özünde parti örgütlenmesini derinleştirmek anlamına geliyordu.

ÜÇÜNCÜ STRATEJİNİN UYGULANIŞ DÖNEMİNİN SORUNLARI

Haziran 1988'de başlayan yeni çalışma döneminin ilk değerlendirilmesi, Ağustos 1988 MK toplantısında yapıldı. Bu toplantının hemen ardından, doğrudan parti merkezine yönelen ağır bir polis saldırısı ile karşılaşıldı. Stratejiye göre çalışma olanağı bir anda ortadan kalktı. Merkezi çalışmaları götüren bazı yoldaşların takibat altında tutulmaları ve öteki yoldaşların saldırının yarattığı sorunların çözümü için çaba harcamak zorunda kalmaları, parti çapında *merkezi* çalışmanın büyük ölçüde aksamasına yol açtı.

Yapılan bir MK toplantısı ile sorunlar ele alındı, acil hedefler ve gerekli örgütlenme belirlendi. Siyasal çalışmanın kesintiye uğramadan sürdürülmesi temel hedef haline geldi.

Polis saldırısına da bağlı olarak, parti matbaasının mali sıkıntısı krize dönüştü, parti merkezi ciddi bir mali çözümsüzlüğe girdi. Yurtdışındaki örgütler ve yoldaşlar mali özveriye çağrıldı. **"Zor günler, zorlu insanların günüdür"** belgisiyle tüm yoldaşlardan daha disiplinli bir çalışma yürütülmesi, siyasal çalışmaya ağırlık verilmesi istendi.

Zor günlerde fırsatçıların da çıkabileceğine dikkat çekildi. Görevlerini gereği gibi yerine getirmeyerek bunlara zemin hazırlayan yoldaşlar uyarıldı, eleştirildi ve sorumlu görevlerden alındı. **"Bir kötü bir orduyu bozar"** belgisiyle parti dokusunda gevşemelere yol açan böyle tutumların önü alındı. Olanlardan morali bozulan, günün görevlerini göğüsleyemeyen bir dizi kadro ile yollar ayrıldı.

Zor günlerin, yığın örgütlerinde, çevremizdeki sempatizan halkalarında yaratabileceği daralmaya karşı önlem almak amacıyla çalışmalar gözden geçirildi, birikmiş eksiklerin giderilmesi temelinde kenetlenmiş ve yoğun bir çalışma başlatıldı.

Bu zor günlerin içinde üstün insan, üstün komünist Ragıp İçel yoldaşımızın ölümü, tüm partinin derinden duyduğu bir kayıp ve moral darbe oldu.

Dönemin sonuna doğru parti matbaasının kurtarılma olanağı ortadan kalktı, matbaa tasfiye edildi. Merkez Organ'ın yayını çeşitli zorluklar içine girdi.

Polis saldırısı dönem sonunda sonuçlandı.

Bu koşullarda üçüncü strateji ancak yer yer ve düzensiz uygulanabilmiştir ama dönem sonuna gelindiğinde, partimiz içine girdiği krizin en derin noktasını atlatmıştır. Türkiye örgütleri merkeze yönelen darbeye karşın, büyük ölçüde kendiliğinden ama oldukça başarılı bir çalışma ile ilerlemişlerdir. Partimiz yeni bir atılım için hazırdır.

ÜÇÜNCÜ STRATEJİNİN UYGULANMASI

Üçüncü stratejinin 5 odak noktası ve bu odak noktalarının 16 temel görevi vardı:

Yerel örgütlerin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MK çalışması yaratmak için:

1. Örgütlerin gereksinimlerini gecikmesiz karşılayan, onları sürekli denetleyen ve önlerine yeni görevler koyan, çalışması koşullara göre en az dalgalanan bir MKS yaratmak.

İçinden geçtiğimiz krizin en önemli sonucu, MKS çalışmalarının zayıflaması oldu. Kadrosu daraldı. Altyapıda ciddi güçlükler doğdu. Bunların sonucunda merkezi denetim görevi aksadı. Bölge örgütlerinin önüne yeni görevler koyma layıkıyla yapılamadı. Bu durum tüm stratejik hedeflerin yerine getirilmesine yansıdı. Yine de örgütlerle haberleşme aksamadı.

2. Bir süredir yavaşlamış olan teorik çalışmayı yeniden hızlandırmak ve ürüne yöneltmek.

Genel Sekreter yoldaşın Alevilik üzerine çalışması büyük ölçüde tamamlandı. Çalışma bir dizi seminerle sunuldu.

Fatma İzlem yoldaşın Türkiye işçi sınıfı üzerine çalışması yayına hazır durumdadır, Türkiye ekonomisi üzerine çalışma bu dönemde de tamamlanamadı.

Bu ortamda bu çalışmalar önemli kazanımlar olmakla birlikte, stratejik hedefin yerine getirildiği söylenemez.

3. Teknik büroyu olanak ve kadro açısından geliştirmek.

Bu dönemde teknik büro çalışmaları durduruldu. Hedef gerçekleşmedi.

4. Güvenlik örgütünün çekirdek kadrosunu oturtmak ve eylemde sınamak.

Bu dönemde güvenlik örgütü tümüyle dağıtıldı. Hedef gerçekleşmedi.

5. Parti matbaasının mali bunalımını çözmek ve mali birikim yaratmaya yönelmek.

Parti matbaasının mali bunalımını çözmek için sonbahara dek yüklü bir katkı yapıldı. İç örgütlenmesi yeniden düzenlendi. Ancak işletme bunalımı atlatamadı. Bunun üzerine kapatıldı. İşletmeden geriye kalan önemli bir borç yükü vardır.

Parti matbaasının durumu ve genel merkezde mali krizin yoğunlaşması sonucunda, mali birikim yaratmak bir yana, ayrılmış ihtiyat fonları da tüketilmek zorunda kalındı.

İşlevleri sınırlanmış ve yetkinleştirilmiş bir illegal alan çalışması yaratabilmek için:

6. İllegal alan parti örgütlerini ağırlığıyla yığın çalışmasından çekmek ve basın, dağıtım, teknik ve güvenlik konularında yetkinleştirmek.

Dönemin başında karara uygun çalışılmaya başlandı. Daha sonra merkezin aldığı darbe ve mali kriz nedeniyle illegal alan parti örgütü bazı asli görevlerini yerine getiremedi. Yıl içinde işçi eylemlerinin de hızlanmasıyla, merkezle eşgüdüm içinde tümüyle yığın çalışmasına dönüldü.

İllegal-legal alan örgüt ayrımının ortama ve partinin gelişme özgüllüğüne uygun olarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

7. Merkez organın basımını aksamasız duruma getirmek, en az 2500 basmak.

Türkiye'de basım işinde bir guruba eğitim verildi. Merkeze yönelik saldırının bir ucu, Türkiye'deki basımı doğrudan etkiledi. Bu alanda çalışma kararla yavaşlatıldı.

Güçlenmiş, çeşitlenmiş ve yaygınlaşmış bir legal alan çalışması yaratabilmek için:

8. Üçüncü stratejinin kabul edildiği sırada varolan legal kuruluşları konsolide edebilmek.

Varolan girişimlerin sağlamlaştırılması için illegal alandan kadro kaydırıldı. Bu alanda da yerel örgütün mali olanaksızlıkları önemli bir engel oluşturdu. Mali kaynak yetersizliği nedeniyle, legal bir yayın geçici olarak durduruldu.

9. Sendikalardaki çalışmayı artırmak ve doğrudan merkeze bağlamak.

Daha önce içinde çalışmakta olduğumuz, özellikle bağımsız bazı sendikalarda gerilerken, özellikle Türk-İş'e bağlı yeni sendikalarda şubeler düzeyinde çalışma başlatıldı. Sendikal çalışma Ege'de en başarılı yürütüldü.

Dönemin başında verimli başlayan çalışma, merkezin denetimi iyi sağlayamaması nedeniyle kendiliğinden ve yavaş bir ilerlemeye dönüştü. Çalışma merkeze bağlanamadı.

10. Dergi ve kitapla legal yayın alanında ilerlemek.

Legal yayın alanında merkezin somut desteğine rağmen sonuç alıcı adım atılamadı.

11. Her çeşit emekçi kesimden insan çekebilecek, partiye transmisyon kayışı olacak bir dernekleşme yaratmak.

Geçen dönemin sonunda kuruluş işlemleri biten bir dernek bu dönem içinde çalışmaya başladı. Dönem sonuna doğru, bir kapalı salon toplantısı düzenlemesi, 1 Mayıs hazırlıklarına aktif katılımı ve yayın çıkarması, çalışmasındaki hissedilir hızlanmanın bazı görüntüleri oldu.

Bunun yanısıra çeşitli bölge örgütleri, varolan ya da yeni kurulan derneklerin içinde yeni çalışmalar başlattı.

Ancak bu legal dernek çalışmalarının hiçbiri partiye transmisyon kayışı olma rolünü henüz kazanmış değildir.

12. Komünist gençlik örgütlenmesini ayakları üzerine kaldırmak.

Komünist gençlik örgütlenmesinde önemli adımlar atıldı. Yoldaşlarımız bir dizi legal ya da yarı legal çıkışlarda yer aldılar. Militan bir çalışma sürdürdüler. Üye kazanma açısından da başarılı oldular. Ancak henüz örgüt yapısı oturmuş ve yeterince yaygınlaşmış değildir.

Merkeziyetçi işleyişi geliştirebilmek için:

13. Merkez organı tüm parti çalışmasının omurgası yapmak.

Olağanüstü ortam sonucu merkezden yollanan gazete sayısının düşmesi ve Türkiye'de basımın aksaması, Merkez Organ'ın tüm parti çalışmalarının belkemiği haline getirilmesini büyük ölçüde engelledi.

14. Düzgün, ölçülebilir, önceki ile arasında bağ kurulabilen raporlar yoluyla MK'yı düzenli bilgilendirmeyi parti çalışmasının başına oturtmak.

Mayıs 1988 MK toplantısında kabul edilen Rapor Düzeni kararı saldırıya dek uygulandı. Daha sonraki dönemde uygulama kararla durduruldu. Yerine, tüm yetersizliğine karşın, ağırlıkla sözlü haberleşme geçirildi.

15. Her düzeyde yönetici sayı ve niteliğini, işçi yoldaşlara öncelik vererek artırmak.

MK dışı yönetim organlarında işçi oranı, dönem sonunda %35 oldu. Geçen yıl bu oran %44'dü. Gerileme vardır.

16. Ve, hem tüm odak noktalarının ve temel görevlerin başarıyla yerine getirilmesinde kilit nokta, hem bu görevler yerine getirildikçe gerçekleştirilmesi kolaylaşacak odak noktası: **Parti üye sayısını artırmak.**

Bu strateji döneminde yeni üye kazanma hızı düştü. Geçen yılın yarısı kadar üye kazanıldı. Yeni kazanılan üyelerin %57 kadarı işçidir. Öte yanda, bu yıl elenenlerin oranı da, geçen yıla oranla %137 daha yüksek oldu.

Yeni üye kazanma oranı: %29 (Geçen yıl %71'di.) Net küçülme oranı: %14 (Geçen yıl net büyüme %31'di.)

III. 1989-1990 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİ

1. KAZANMAK İSTEDİĞİMİZ TEMEL KESİM:

Türkiye'de önemli endüstri merkezlerinde, sola yatkın ve aktif, nitelikli işçi kesimi.

2. REKABET BOŞLUĞU:

Rakiplerimiz kazanmak istediğimiz kesimin gereksinimlerinin şu ya da bu yönünü karşılayabilir. Ancak hiçbiri tüm gereksinimlere bütünsel, doğru ve kalıcı yanıt getirememektedir.

3. PARTİMİZİN GÜÇLÜ YANLARI

a)İdeoloji-siyaseti (Cesur bilimsel yaklaşım / Sınıf savaşımının çıkarlarını başa alan bağımsız tutum / Parti programı / Gelişmeleri erkenden görüp açıklamak)
b) Liderliği (Deneyimli ve yenilikçi üst yönetim / Bunalımlardan atılımlarla çıkabilme yeteneği)
c) Yayınları (Merkez organ / İdeoloji ve siyasete açınım getiren yayınlar)
ç) Kadroları (Adanmışlık / Özveri / Disiplin / Yüksek işçi oranı)
e) Örgütsel çalışmaları (Tartışma, eleştiri-özeleştiri / Teknik düzey / Özveri ,taarruzu / Şantaj kabul etmeme / Çapına göre büyük işler başarma yeteneği)

4. PARTİMİZİN ZAYIF YANLARI

a) Liderlikte:
a. Yetişkin yönetici az, yetişme hızı düşük.
b. Merkez bürolarda kadro sayısı yetersiz.
b) Merkez Yayında:
a. Merkez Organ'da yerel çalışma haberleri az.
b. Merkez Organ kadrosu yetersiz.
c. Kitap yayını çok yetersiz.
c) Kadrolarda:
a. Eğitim, teorik birikim, ideolojik birömeklik eksikliği var.
b. Yeni üyelerde örgüt kültürünü özümseme açığı var.
ç) Örgütsel çalışma:
a. Mali kaynaklar son derece yetersiz.
b. Üye sayısı yetersiz.
c. Bölge örgütü sayısı ve bölge örgütlerinin birim ve alan sayısı yetersiz.
ç. Türkiye'de illegal basım sorunu çözülememiştir.
d. Merkez organ dağıtımı yetersiz.
e. Gazete temelinde örgütlenme anlayışında gerileme var.
f. Gazete temelinde eğitim yeniden zayıflamıştır.
g. Merkeziyetçi işleyiş, bilgi akışının miktarı ve düzenliliği, direktiflere enerjik yanaşım gerilemiştir.
ğ. Legal olanaklarla, konspiratif çalışmayı birleştirmede yetersizlik sürüyor.
h. Genelde konspirasyon düzeyinde gerileme var.
ı. Planlı çalışma, odaklaşma yetersiz.
i. Yeni üyeleri yetiştirmede rastgelelik egemen.
j. Legal odakların sayısı ve çapı yetersiz.
k. Legal odaklarda parti ideoloji ve siyaseti yeterince görünürde değil.
l. Yerel ve genel siyaseti birleştirme eksiği var.
m. Merkez düzeyinde dış ilişkiler yetersiz.
n. Tüm parti örgütlerinde güvenlik birimleri yetersiz.

5. 1989-1990 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİNİN ÖZÜ, ODAK NOKTALARI, TEMEL GÖREVLERİ VE BELGİLERİ

Partimizin 1989-1990 döneminde uygulayacağı örgütsel stratejide, dönemin getirdiği sorunlara yanıtlarla, geneliyle uygulanamayan geçen dönem stratejisinin hedefleri birleşmiştir. Yeni stratejinin *özü* mali sorunların çözümüdür.

Yeni dönem örgütsel stratejisinin **odak noktaları** şunlardır:
1. Mali kaynak geliştirmek.
2. Yayın çalışmasını yoğunlaştırmak.
3. Parti dokusunu sıklaştırmak.

Bu odak noktalarının temel görevleri şunlardır:

Mali kaynak geliştirmek için:

1. Yeni mali kaynak yaratmak amacıyla çalışacak bir Merkez Komitesi bürosu kur.
2. Yeni girişimlerde merkezden fon istemeyecek, tümüyle yoldaşların hırsına, yaratıcılığına ve özverisine bağlı bir çalışma örgütle.
3. Merkezde başlatılacak çalışmaların örgütlerce yerel girişimlerle desteklenmesini sağla ve denetle.
4. Mali çalışmaları sürekli denetle, odaklaşmada geri kaymaya izin verme.

Yayın çalışmasını yoğunlaştırmak için:

5. Ürüne yönelik teorik çalışmayı yoğunlaştır.
6. Merkez yayın kadrosunu güçlendir.
7. İllegal basımı yeniden örgütle, en az 5 000 basılmasını sağla, yurt dışından yollamayı azalt.
8. İllegal basım ile çoğaltma arasında ayrım yap, tüm parti birimlerine merkez organı çoğaltma görevi koy.
9. Yeni bir parti matbaası kur.
10. Legal siyasal yayın çıkart.
11. Legal dernek yayınlarının ve öteki ajitasyon araçlarının demokratik savaşım hedeflerinde yoğunlaşırken parti görüşlerini yaygınlaştırmasına önem ver.

Parti dokusunu sıklaştırmak için:

12. Merkez organı tüm örgütlenme çalışmalarının belkemiği yap.
13. Merkez organ temelinde eğitimi ve merkez organa haber göndermeyi her hücrenin gündem maddesi yap.
14. Planlı çalışmayı ve odaklaşmayı ısrarla uygula ve denetle.
15. Merkezi bilgilendirmeyi ve merkeze danışmayı çalışmaları güçlendirmek için kullan, düzenli rapor ver.
16. **Parti üye sayısını artırmak** hem görevlerin başarıyla yerine getirilmesi için, hem de görevler başarıldıkça gerçekleşecek sürekli hedeftir.

a) Parti merkezinin aldığı darbenin etkilerini aş, yerel örgütlerin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MK çalışması yarat.

17. MKS'nin kadrosunu ve altyapısını güçlendir, denetim yanında, asıl yönlendirmeye ağırlık veren bir çalışma yürüt.
18. **Teknik büroyu koşullara uygun olarak örgütle, kadrosunu güçlendir.**

b) İllegal alan örgütünü geliştir ve yetkinleştir.

19. Bölge örgütlerinden yeterli yoğunluğa ulaşmış olanların semt ve fabrika düzeyinde örgütlenmesini sağla.
20. İllegal alan örgütlerinin basım, dağıtım, teknik ve güvenlik birimlerini yetkinleştir, bu birimlerin birbiriyle kesişmeden örgütlenmesini sağla.
21. Orta Anadolu parti örgütünü kur.

c)Legal alan örgütlerinin girişken ve parti damgasını taşıyan bir çalışmayla demokrasi kavgasında yer almasını sağla.

22. Varolan legal girişimleri güçlendir, yaygınlaştır, partiye üye kazanma çalışmasıyla bağla.
23. Sendikalarda çalışmayı artır ve doğrudan merkeze bağla.
24. Komünist gençlik örgütlenmesinin bir yapıya kavuşmasını, merkeze bağlı olarak örgütlenmesini ve yaygınlaşmasını ve işçi gençlik içinde çalışmayı artırmasını sağla.
25. Halkçı, devrimci sanatçıları birleştirecek, sanatı kaba propagandaya çevirmeden işçi sınıfının emrine verecek bir örgütlenme kur.
26. Kadın örgütlenmesine yönelik olarak bir kadın çalışma birimi kur.

Yeni dönem stratejisinin belgileri şunlardır:

Her özveri Parti için
Her olanak merkez için

Kavgayı hızlandır
TKP'yi güçlendir

6. PARTİMİZ AÇISINDAN BUGÜNÜN MÜKEMMEL ÖRGÜTÜ: "ORTAK BAKIŞ"

"Mükemmel örgüt" tanımı örgütten örgüte ve dönemden döneme değişir. Bu tanım örgütsel felsefeyi, stratejinin ve kültürün temel vurgularını içinde taşır.

Bugün partimiz açısından mali kaynaklarını geliştirmiş, yayın çalışmasını yoğunlaştırmış, her düzeyde örgüt dokusunu sıklaştırmış, işçiler ağırlıkta olmak üzere üye sayısını artırmış, parti merkezini güçlendirmiş örgüt mükemmel örgüttür.

1989-1990 döneminde güçlü yanlarımıza yaslanarak, zayıf yanlarımızı aşalım, devrimci gençliğin sesini yükseltelim!

TKP'li gençl r n önde yürüm lidirler

Komünist gençlik örgütlenmesi, kurulması hedeflendiği zamandan beri epey yol katetti. Ama bu yeterli değildir. Biz TKP'li gençler, daha da iyisini yapacağız.

Partimizin 1988-1989 yılı örgütsel stratejisinde ele alınan önemli alanlardan birisi illegal komünist gençlik örgütlenmesidir (KGÖ). Stratejimizde KGÖ'nün yaratılması hedefi yer almıştır.

Geçen dönem içinde bu hedef doğrultusunda oldukça önemli adımlar attık. Partimizin 1989-1990 yılı örgütsel stratejisinin belirlendiği şu sıralarda KGÖ çalışmalarına yönelik bir değerlendirme yapmak doğru olacaktır.

Bu değerlendirme, aynı zamanda devrimci durumun ayak sesleri duyulduğu, öznel öğenin geliştirilmesi gerektiği için de bir gerekliliktir. Öte yandan, tüm KGÖ'lü yoldaşların, sempatizanların ileriye yönelik çalışmalarında yararlı olacaktır. Örgütsel stratejimizin önemli başlıkları altında topladığımız değerlendirmenin ağırlığı alanımızdaki yoldaşların ortak değerlendirmesidir.

KGÖ ile partinin ilişkisi nedir?

Bu soruyu açıklamak istememizdeki temel amaç, bugün içinde yaşadığımız örgütsel çalışmada bir eksikliği gidermektir.

Bir süre, yoldaşlarımızın birçoğu KGÖ ve parti ilişkisini farklı yorumladılar. Parti üyeliği, onun altında KGÖ üyeliği ve onun da altında legal, yarı-legal sempatizan örgütlenmeleri düşünüldü. Bazen KGÖ ile komsomol örgütlenmesi arasında paralellik kuruldu. Bu yanlış bakışın kaynağı KGÖ çalışmasının liderliğini yapan yoldaşların bu konuları farklı algılamaları olmuştur. Daha sonra, çalışmanın gelişmesi içinde örgütlenme anlayışı netleşmiş ve sağlıklı bir büyüme başlamıştır.

Bugün için KGÖ bir komsomol gibi algılanmamalıdır. Örgütlenmenin ve mücadelenin daha ileri noktalarında bu konu yeniden gündeme gelecektir, ancak henüz gelmemiştir.

KGÖ, *partimizin illegal komünist gençlik örgütlenme alanıdır.* Kadınlar, gençlik, sanatçılar gibi alanlarda, parti bu alanların özgüllüklerini hesaba katarak özel örgütlenmeler kurabilir. Bu apayrı, bağımsız bir örgütlenme değildir. Belirli kesimler, üretimde tuttukları yerlere, farklı sorun, duygu ve istemlerine vb. bağlı olarak farklı özellikler gösterebilirler. Bu nedenle örgütlenmede bunlara farklı *yaklaşımlar* uygulanabilir. Ancak bu örgütlenmeler, partiye bağlı, onun alan örgütlenmeleridir.

Gençliğin kendine has özellikleri, duyguları ve sorunları da ona özel bir yaklaşım gerektirdiği için, onu kazanacak birimlerin, hiç olmazsa başlangıçta ayrı bir salkım olarak örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.

KGÖ'deki yoldaşlar parti üyesidirler ve parti üyesi oldukları için o gün partinin görev verdiği alanda çalışırlar. Başka zaman, başka alanlarda görev alabilirler. KGÖ'de parti normlarından farklı normlar uygulanmaz. Evet KGÖ tamamıyla genç üyelerden oluşur. Bu onların gençlik alanında çalışması açısından olumludur. Ancak parti üyeliğinde belirleyici olan genelin, partinin çıkarlarıdır.

Başta KGÖ'yü yanlış değerlendirdiğimiz için parti üyeliği normlarından daha düşük koyduğumuz bugünkü normları yükseltip, parti üyelik normlarına eşitleyeceğiz.

KGÖ parti üyesi yoldaşlardan oluşur, ama onun altında daha farklı gençlik birimleri oluşturulabilir ve bir piramit gibi gençliğin bütün kesimlerine ulaşılabilir. Burada temel amaç, gençliği kavgaya ve parti şemsiyesinin altına çekmektir.

Bir KGÖ'lü yoldaş, birim derneklerinde çalışır ya da gençliğin kültür-sanat, vb. gibi örgütlenmeleri içinde komünist çalışma yürütür. KGÖ, devrimci gençliğin sesini daha iyi duyurmak için kendi öncülüğünde, devrimci demokratik bir gençlik bloku da oluşturabilir. Buradaki normlar daha esnek olacaktır. Ancak KGÖ'lü hangi örgütlenme içinde olursa olsun, en birinci sorumluluğunun partiye karşı olduğunu unutmaz.

Geldiğimiz yer

1988-1989 dönemi içinde Komünist Gençlik Örgütlenmesi çalışmalarında olumlu adımlar atılmıştır. Bu temelde, 1989-1990 dönemi örgütsel stratejisinde KGÖ'nün görevi, derinleşmeyi, yığınsallaşmayı sağlamak, yerelliği aşmak ve işçi gençliğe de yönelmektir. Partimiz İstanbul'da, öğrenci gençliğin yüreğine, bilincine komünist tohumları atmıştır.

Burjuvazinin deyimiyle partimiz "tehlikeli" geliyor. Bir yandan illegal parti çalışması yürüyor, partiye yeni genç komünistler kazanılıyor, öte yandan öğrenci gençliğin içinde, okullarda, birim derneklerinde, eylemlerde devrimci gençliğin sesi giderek yükseliyor. Birim derneklerinin genel kurullarında komünist gençlerin desteklediği programlar kazanıyor. Bu gelişim ortak platformlara, eylemlere hızla yansımaya başlıyor. 1 Mayıs eylemleri, korsan gösteriler, Alboy işçilerinin dayanışma gecesinde salonu kaplayan "yükselt işçinin sesini" sloganlarımız bunun en güzel örnekleridir. Partimiz kurak topraklara inen su gibi gençlik tarafından hızla emiliyor.

Bu noktaya kolay gelinmedi. Bu gelişmede tüm genç yoldaşların özverili, disiplinli ve onurlu çalışması yatıyor. Komünist alınteri yatıyor.

Bugünkü geldiğimiz yerde güçlü yanlarımızı, zayıf yanlarımızı belirleyerek ilerlemek zorundayız. Nesnel olanaksızlıklarımızı bir yana bırakarak, öznelliğimizden kaynaklanan sorunlarımızın üstüne gitmeliyiz. Bu aynı zamanda nesnel zorlukları aşmamıza da yardımcı olacaktır.

Güçlü yanlarımız

İdeolojimiz bizim en güçlü yanımızdır. Her zaman ortamı doğru değerlendiren, sınıf mücadelesini ileri noktaya çekmeyi hedefleyen bir merkez yayın organımızın varlığı, yoldaşlarımızın disiplini, militanlığı, partiye olan güveni güçlü yanlarımızı oluşturuyor.

KGÖ'lü yoldaşların tarihsel görevlerini ve sınıf mücadelesindeki yerlerini bilmeleri ve buna göre hareket etmeleri bizi diğer hareketlerden ayırıyor.

Zayıf yanlarımız

Gençlik çalışmasında doğal liderleri partiye kazanma ihtiyacımız fazladır. Parti siyasetini gençliğin devrimci kesimlerine taşıyacak, onları harekete geçirebilecek bir liderlik oluşturmalıyız.

KGÖ çalışmasının işçi gençlik ayağı eksiktir. Tarih göstermiştir ki, işçi gençlik ile kaynaşamayan öğrenci gençliğin başarı şansı zayıftır. Bunu çalışmalarımızda değerlendirmeli ve buna uygun plan çıkarmalıyız.

Bugünkü yeni sosyal demokratlara küçük burjuva devrimcisi bazı anlayışlara vb. karşı komünist fikirlerin ve geleneğin yayılması görevi bizim üzerimizdedir. Birçok koldan mücadele yürütmek zorundayız. Bu nedenle ideolojik öncülüğümüzü hızla pratik öncülüğe çevirmek durumundayız.

Güvenlikli çalışmada yoldaşlarımız eşit düzeyde değildirler. Güvenliği ve güvenlikli çalışmayı artırmalıyız.

Yığınlarla bağımız henüz olması gerekene göre çok zayıftır. Hızla yığınların içine gömülmeliyiz.

Mali yetersizliklerimiz yakıcıdır.

Var olduğumuz yerlerde derinleşiyoruz ama yeni alanlara sıçramada zayıfız.

Bugünkü durum ve biz

Ülkede sınıf mücadelesinin hızla keskinleşmesi ve devrimci durumun yaklaşması öğrenci gençlikte de hemen hissediliyor. Öğrenciler hızla siyasallaşıyor. Gençliğin siyasal demokratik örgütlenme ihtiyacı yakıcılaşıyor.

İşçilerin eylemleri, gençlerin önüne ya işçi sınıfının devrimci yolundan yürümeyi ya da çürümeyi koyuyor. Nitekim bunun sonuçlarını görüyoruz. Öğrenciler işçi eylemlerine katılıyor, grevleri ziyaret ediyor, okullarda işçileri destekleyen eylemler düzenliyorlar.

Öte yandan, piyasayı TBKP'nin yeni dostları kapladı. Yürükoğlu yoldaşın çok güzel dediği gibi, bunlar devrimci hareketin yezitleridir. Legalizmin, pasifizmin, burjuva kuyrukçuluğunun başka adlarla savunucuları, öğrenci gençliğin siyasallaşan mücadelesini akademik sınırlara hapsetmek istiyorlar.

Böyle bir dönemde doğru bir liderlik ihtiyacı kendini yakıcı olarak hissettirmektedir. Komünist liderlik boşluğu vardır. KGÖ olarak bu boşluğu doldurmaya çalışacağız. Şunu iyi biliyoruz ki, komünistler olarak bir yandan burjuvaziye, öte yandan da her türlü uzlaşmacı, sınıf düşmanı anlayışa vura vura ilerleyeceğiz. Aynı zamanda devrimci, demokrat çizgide olan arkadaşlarla birlikte dövüşmenin yollarını da zorlayacağız.

Gençliğin güçlü örgütlenme, yığınsal devrimci mücadele, militan eylem ihtiyaçlarını, örgütümüzün öncülüğünde karşılamayı amaçlıyoruz. Bu mücadelede KGÖ, devrimci, militan, çürümeyi reddeden, disiplinli mücadeleye evet diyen öğrencilere hitabedecektir. Devrimciliği hobi edinmiş, zaaflarından sıyrılmak istemeyen, yılgın, komplocu, bir baltaya sap olamamış ve dünyadan intikam almak isteyen küçük burjuva hastalıklı ruhları saflarımıza yaklaştırmayacağız. Dünyayı değiştirmek isteyen, dürüst, pazarlıklı yanaşmayan işçi eğilimli devrimci gençler Türkiye'nin komünist partisinde saflarını alacaklardır.

Bizler partimize, ideolojimize, disiplinimize, işçi sınıfının gücüne inanan insanlarız. Gençliğe bu güzel geleneği taşıyacağız.

Biz komünistiz, bu nedenle başka alanlardan ilerideyiz. Ama bu yetmiyor. Kendimizi başkalarıyla değil, olması gerekenle kıyasladığımızda yetersiziz. Daha çok yol katedeceğiz. Eğer kendi yanlışlıklarımızı bu gözle değerlendirmezsek, kendimizi komünist olmayanlarla karşılaştırırsak yanılırız. Oysa bizi bizden başkası yenemez.

Ancak birşeyi daha unutmuyoruz. Siyaset boşluk tanımaz. Karşılayamadığımız ihtiyacı şu ya da bu şekilde "en yakın" karşılayan ya da karşılıyor görünen örgüt, geçici olarak da olsa öncülüğü alabilir. Bu yüzden, alanımızda rakipleri ortaya çıkarmak ve onların yanlışlığını sergileyerek, mücadele etmek görevlerimizin önemli bir parçasını oluşturur.

Dolaylı rakiplerimiz, aynı pistin farklı kulvarlarında yarışanlardır. Onların kalıcı bir çözüm getiremeyeceklerini, nefessizliklerini göstermeliyiz. Dolaysız rakiplerimiz ise legalist, pasifist ve akademistlerdir. Bunların, burjuvazinin sözcüleri olduğunu göstermeliyiz. Oportünizm yenilmeden burjuvazinin yenilemeyeceği bilinciyle davranmalıyız.

Dolaylı rakiplerimiz gençliğin militan eylem ihtiyacını kullanıyorlar. Dolaysız rakiplerin ise ilkeleri bile yok. Nerede, nasıl ve hangi renklerle çıkacaklarını kestirmek zordur. Onlar da, yığınların somut sorunlarına karşı mücadele etme isteğini ve daha çok yığınsal mücadele isteğini sömürüyorlar.

Biz gençliğin bu ihtiyaç ve istemlerini doğru, disiplinli, yığınsal bir örgütlenmeyle karşılayacağız. Biz sınıfın devrimci yolundan yürüyerek, militan mücadele geleneğini yaşatacağız. Toptancı siyaset yapmayacağız, somut sorunları devrimci çözüme bağlayacağız. Burjuvaziye ve oportünizme döne döne vuracağız.

Hedeflerimiz

Çalışmalarındaki gelişme, yoldaşlarımızın hızla liderleşmesini zorunlu kılıyor. Onları yetiştirmeliyiz.

Yığınsallaşmayı hızlandırmalıyız. Yığınlara mal olmayan hiçbir hareket, ne kadar doğru olursa olsun, sonuçta birşey ifade etmez. KGÖ'nün öncülüğünde, onun egemenliğinde legal odaklar yaratılmalı ve KGÖ gençliğin içine gömülmelidir.

İdeolojik öncülüğümüzü pratik öncülüğe büyütmeliyiz. Tek tek her bir yoldaş yığınlarla sıcak bağlar kurmalıdır. Bu, aynı zamanda siyasal polise karşı en doğru zırhı oluşturacaktır. Tek bir yoldaşımızı almak için polis en az yüz kişinin öfkesini hesaplamalıdır. Yığınların içine gömülmüş kadroları polis biraz zor alır. Yığınlar liderlerini vermezler. Tüm polisiye tedbirlerin en basit alternatifi, bu tedbirleri elden bırakmadan yığınların içine gömülmektir.

Bağımsız eylemlerimizi koyabilmek için tüm yoldaşlar hazırlanmalıdır. Tüm yoldaşlar eylemde sınanmalıdırlar.

Elimizdeki ajitasyon, propaganda ve örgütlenme silahımız gazetemizdir. Bu, aynı zamanda eğitimimizin de temel direğidir. Gazetemizi örgütlenmemizin omurgası yapmalıyız. Tüm yoldaşlar gazeteye yazı yazmalıdırlar. Yazalım, eylemleri anlatalım, yorum ve düşüncelerimizi

aktaralım. Gençliğin komünist gazetesinin oluşmasının da doğru yolu budur. *İşçinin Sesi*'nde yer kalmasın, sayfaları çoğalsın. Daha da ileride *İşçinin Sesi*'nin eliyle, bizlerin emeğiyle gençliğin komünist gazetesi doğsun.

KGÖ'nün gelişme çizgisinde, olabilecek norm gevşemelerine karşı ortodoksça tavır koymalıyız. Bizi biz yapan komünist normlarımızdır. Onları gevşetmek mücadelede teslim olmak demektir.

Mali sorunlarımızın çözümü için kaynaklar oluşturmalıyız ve bu kaynakların aynı zamanda birer savaş okulu olmasını gerçekleştirmeliyiz.

Örgütlenme çalışmamızda insanı başa almalıyız. Bizler yepyeni bir dünya için mücadele ediyoruz. İnsanlar devrim için basit birer araç değildir. Yığınlar ve komünistler sürü-çoban ilişkisiyle hareket etmezler. İnanan, düşünen, birlikte gülüp birlikte üzülebilen, bir yandan kız arkadaşına kızıl güllü mektuplar yazarken, öte yandan silahını temizleyen bir örgüt yaratacağız. Kafa-kol, ağabey, amca ilişkileri değil, yoldaşlık ilişkilerini gençliğe taşıyacağız. Arkadaşlık yoldaşlığın üzerinde yükselir. Önce yoldaş, sonra arkadaşız.

Yeni yarı-legal, legal gençlik örgütlenmeleri yaratılmalıdır.

Güvenlikli çalışmanın teorik, pratik eğitimi yapılmalıdır.

Kadın yoldaşlar yönetici düzeyine getirilmelidir. Kadın sorunu herşeyden önce erkek yoldaşların sorunudur. Kadın yoldaşların liderlik yönü geliştirilmeli, onlara erkek yoldaşlarla eşit düzeyde sorumluluklar verilmelidir. Sokak eylemlerinde de aktif sorumluluk ve yöneticilik almalıdırlar.

Mutlaka KGÖ'nün işçi gençlik ayağını kurmalıyız. Tüm gençliğin merkezi örgütlenmesi için kolları sıvamalı, yaratıcı çalışma yöntemleri ile bunun gerçekleşmesini sağlamalıyız.

KGÖ'ye üye kazanmak sonuçta başarının ana ölçütüdür. KGÖ'ye kazanılan her yoldaş Türkiye devrimine kazanılmış bir silahtır. Önümüzdeki 6 ay sonunda üye sayısının en az 2 misline çıkarılması hedefimizdir.

Evet yoldaşlar, yukarıda yaptığımız değerlendirmeler ve önerilerde eksik bıraktığımız yanlar olabilir. Bunu tüm yoldaşlarımız, en başta KGÖ'lü yoldaşlar yeniden değerlendirmelidirler.

Bize göre bugün için mükemmel bir komünist gençlik örgütlenmesi, *İşçinin Sesi*'ni örgütlenmesinin omurgası yapan, kendi gençlik platformunu yığınlara sunan, doğal liderler kazanan ya da yetiştiren, mali, teknik vb. hazırlıklarını yapan, üye sayısını en az iki misline çıkaran, bağımsız eylem koyan, işçi gençlikle kaynaşan, üniversitelerdeki etkinliğini üç misline çıkaran, yeni legal odaklar oluşturan örgütlenmedir. Şimdi, bu hedefimizi gerçekleştirmek üzere kolları sıvayacağız. Takdir ve başarımızın değerlendirmesi partimize aittir.

Sonuç olarak şunu söylemek istiyoruz. Bu kavga gelecek kavgasıdır ve bu sorumluluk bizim üzerimizdedir. TKP'li gençler bu sorumluluğu yerine getirecektir. Haydi kavgaya daha da kararlılıkla atılalım.

Haydi gençler, partimizin bayrağını yükseltelim!

Yaşasın komünizm!

İstanbul Komünist Gençlik Örgütlenmesi

Köhnemiş dostluklar partiyle yenilir

T m l olan yoldaşlıktır

Benim komünizm ile tanışmam ve TKP'ye girişim bazı dostlarım aracılığıyla olmuştu. Bu nedenle, bu süreçte onlar benim için önemli insanlardı. Hatta yüceydiler. Onların düşünceleri mutlaka doğruydu ve o düşünceleri hayata geçirmek benim için zorunluluktu. Herhangi birşeyi yapmam için onların onayı gerekiyordu.

Tabii bu süreçte edilgen oluşum gelişimimi de olumsuz yönde etkiledi. Ama o dostların bana yaptıkları en önemli katkı örgütlülüğü bilincime çıkarmama yardımcı olmalarıdır. Ve onların aracılığıyla partiye girdim.

Bundan sonra partim benim herşeyim oldu, ama yine de o dostlardan bazılarının benim üzerimde olmaları nedeniyle yine onların belirleyiciliğindeydim. Yani dostluk ile yoldaşlığı tam olarak birbirinden ayıramamıştım. Bu durum da doğaldı, çünkü herşeyi daha yeni yeni tanıyordum.

Fakat ben partimi tanıdım. Programın doğruluğunu bilincime çıkardım. Bazı olumsuzluklar yaşamama karşılık partime güvenim her geçen gün arttı. Ve bir gün bu yoldaşların partiden ayrılacaklarını öğrendim. Tam anlamıyla şok oldum. Onlara güvenim sarsıldı. Ayrılma gerekçeleri tutarlı değildi ve ayrılmaları gerekmiyordu.

Bir partilinin, parti ile ideolojik-siyasal olarak ille de tam anlamıyla harfi harfine anlaşması gerekmez. Farklı görüşleri varsa, kendi görüşlerinin parti içinde yayılması için parti kanallarını kullanarak yoldaşça mücadele eder. Fakat bu farklılıklar program temelinde çıkmadıktan sonra ayrılmak oldukça saçmadır.

Daha sonra bir yoldaşın partiden ayrılmasının, onun kariyeristliğinden kaynaklandığını, yani altının boşalacağını görüşü yüzünden olduğunu gördüm. Ve benim için önemli bir adım atarak, partide kaldım. Uzun bir süre beni etki altında tutmuş bir hegemonyayı kırıyordum. Benim için önemli olan dostlardan artık ayrışıyordum. Çünkü komünistliği belirleyen en önemli faktör örgütlülük ve yoldaşlık ilişkileridir. Çünkü her açıdan TKP'miz proletaryanın öncülüğüne en yakın partidir. Bunu başaracağımıza da inanıyorum.

Burada partimizin en önemli yanlışlığı, eskiden dost olan insanları, partide üst-alt olacak biçimde örgütlemesiydi. Bu durumda yatay ilişkiler gündeme geliyor, parti işleyişi aksıyordu. Ayrıca öğrencilerin tonlarca küçük burjuva özellik barındırdığı gözden kaçırılmış. Fakat bu gelişmeler bizi hiç geriletmeyecektir. Çünkü partimiz TKP komünisttir.

Dostlukların yerine daha fazla yoldaşlık!

Devrim için daha fazla özveri!

Yaşasın TKP!

Yoldaşça selamlar,

İsmihan Gür, İstanbul

Büyükada gezisinin son uğrak yeri siyasi şube oldu

Marşlarımız, türkülerimiz bile burjuvazinin yüreğini hoplatıyor

Sınıf mücadelesinde burjuvaziyle savaşırken silahın birini de TBKP gibilerine çevirmek devrim mücadelesinin gerekli bir parçasıdır. Diyoruz ki, burjuvaziyle uzlaşana da düşmanız.

(...) Fakültesi Öğrenci Derneği olarak Büyükada'ya bir gezi düzenledik. Gezinin eğlenceli, nitelikli ve amacına uygun olması için canla-başla çalıştık. Ön hazırlıklar yaptık.

Siyasi arenada karşı-devrimci rolü gittikçe netleşen resmilerin, bizim fakültede temsilciliğini yapan çömezleri yine karşı cepheydeydiler. Gezinin olmaması, başarısız olması için ellerinden geleni arkalarına bırakmadılar. Gizliden gizliye gezinin karşı propagandasını yaptılar.

Tüm bunlara karşın, fakülte içinden ve dışından yığınlar, legalizmin bu amansız hastalarını, çürümüşlüğün temsilcilerini ellerinin tersiyle iterek gezimize katıldılar.

Dernek olarak düzenlediğimiz gezide türküler, marşlar söyledik, yığınsal olarak halaylar çektik. Bilgi yarışması düzenledik. Kitap hediyeli çekiliş yaptık. Yine gezi yerinde, "ülkemizin genel durumu, öğrenci dernekleri ve öğrenci hareketi konulu bir forum yaptık.

Geziyi, katılanların beğenmesi, hoşnutluğu içinde bitirdik.

Vapurla geri dönerken marşlar türküler söylüyor, halaylar çekiyorduk. Vapurun aynı bölümünde bir gurup liseli genç, başka fakülteden öğrenciler ve halk da bizlerin neşeli coşkusuna katılıp türküler söylediler.

Kadıköy iskelesi işgal altındaydı

Kadıköy iskelesine yanaştığımızda orası her an savaş çıkmaya hazır bir meydan gibiydi. Polisler iskeleyi kuşatmış, işgal altına almıştı. Öğrenci gençliğin halkla birlikte türkü söyleyip halay çekmesi doğru olur mu? Ya vapurdaki insanlarla öğrenciler, marşlarla, halk türküleriyle kaynaşırlarsa sonu nereye gider?

İskelede resmi polisler, alelacele vapurun ilgili bölmesine çıktılar. Vapurda "tesadüfen" bulunan sivil polisler, resmi polislere alınacak öğrencileri teker teker gösterdiler ve orada herkesin öfkeli bakışları altında 16 kişiyi alıp önce karakola, oradan da siyasi şubeye götürdüler.

Bu olaydan sonra bizler alınan arkadaşlarımızın durumunu merak ediyorduk ki, ertesi gün bir de baktık olay çeşitli burjuva gazetelerde değişik yorumlarla manşetlere çıkmış.

Arkadaşlarımızın alınmasını protesto etmek için eylem yapmaya, fakültede forum yapmaya, basın açıklamasında bulunmaya karar verildi. Fakültede öğrenciler ve basın önünde bir forum düzenlendi.

Tövbekar resmilerin içyüzü

Forum düzenlemek bile tövbekar resmilerin sahte yüzlerini gösteren somut-pratik bir gösterge oluyor.

O gün fakültede resmi tövbekarlar bir mizah gösterisi hazırlıyorlardı. Bizler oradaki yığının tümünün konuşmacıları duyabilmesi için gösteride hazır bulunan mikrofonu forumda kullanalım dedik. Onlardan aldığımız cevap tam da onlara uygundu: "Mikrofonu böyle bir olay için kullanamazsınız. Hem biz onu fakülteden izinli aldık. Sonra fakülte yönetimiyle aramız bozulur." Bu sırada onların temsilcisiyle aramızda kısa bir sürtüşme geçti.

Tüm bunlara karşın biz forumu ve basın açıklamasını yaptık. Daha sonra aynı TBKP'li gezi ve forumla ilgili şunu söyledi: "Biz böyle olayları desteklemiyoruz. Forum da bizi ilgilendirmiyor. Kendiniz ettiniz, kendiniz buldunuz". Bu sözler şu anlama geliyordu: "Polis içeri aldıysa haklı bir gerekçesi vardır." Aynı TBKP'li 1 Mayıs gösterileri ve Mehmet A. Dalcı'nın cenazesi sırasında da şunu söyleyen kişiydi: "Polisle çatışmak yanlıştır. Bu anarşi doğurur. Ne de olsa onlar da insan."

Bizim onlara yanıtımız tektir. Sizi layık olduğunuz yere göndereceğiz. Safınız karşı-devrimdir, cezanızı devrimle çekeceksiniz.

"TBKP'liyim" deyin polis salar

Tutuklanan arkadaşlar 4 gün sonra serbest bırakıldılar. Çıktıklarında herkesin şen-şakrak, neşeli bir hali vardı. Şöyle diyorlardı: "Siyasi şube boş kalmış, polisin de biraz eli kaşınmış olacak ki bizi içeriye aldılar."

İçeride de ilginç bir olay oluyor. Bir arkadaşın üzerinde bir bildiri çıkınca siyasi polis ona biraz fazla yükleniyor. "Hangi örgüttensin" diye sıkıştırıyor. O kişi de polisi kızdırmayacak birşey söyleyeyim diye düşünüp "ben TBKP'liyim" diyor. Aslında kendisinin herhangi bir siyasete sempatisi yok, hele TBKP'ye hiç yok. Ama öyle deyince polis yumuşuyor, tavrı değişiyor ve "bırakın gitsin, fazla dokunmayın" diyor. Böylece TBKP'nin burjuva düzeni ürkütmediği polisin tutumuyla bir kez daha ortaya çıkıyor. "Ben TBKP'liyim" diyen birini polis hemen özgürlüğüne kavuşturuyor.

Sınıf mücadelesinde burjuvaziyle savaşırken silahın birini de TBKP gibilerine çevirmek devrim mücadelesinin gerekli bir parçasıdır. Diyoruz ki, burjuvaziyle uzlaşana da düşmanız.

Murat Ateş, İstanbul

Devrimci gençlik, marşlarıyla türküleriyle işçi sınıfının yanındadır.

"Devrimci Gençliğin Sesi", 15-16 Haziran'da, "gençliğin yolu işçi sınıfının devrim yoludur" ilkesini alanlarda haykırdı

15-16 Haziranların yolundan devrime yürüyoruz

Bu eylem gençlik örgütü olarak yaptığımız ilk bağımsız eylemimizdi. Gelecekte yapacağımız daha militan ve daha yığınsal eylemler için aynı zamanda bir deneyimdi.

"Devrimci Gençliğin Sesi" olarak İstanbul'da yaptığımız ve gençliğin mücadele doğrultusunun işçi sınıfı mücadelesiyle aynı olduğunu bir kez daha vurgulayan eylemimizi anlatacağım. Ama önce birkaç noktaya değineceğim.

Marksizm bize şunu öğütlüyor: Dünyayı yorumlamakla yetinmeyin, önemli olan onu değiştirmektir. Oysa bugün devrimci edebiyat yapanların çoğu doğru yorumlamayı bile beceremiyorlar. Çünkü ortama bakıp, orada gördüklerine göre düşünmüyorlar, ortamı düşündüklerine uydurmaya çalışıyorlar. Kimisi Marksizm-Leninizmle bağdaşmayan konumlarıyla, sınıf karşıtı ve uzlaşmacı tavırlarıyla karşı-devrim saflarına geçerek, kimisi ise faşizmi koşullarındayız diyerek, direniş edebiyatını devrim hedefinin önüne koyarak, mücadeleye sekte vuruyorlar.

Oysa dünya sosyalist sisteminin iyice sağa kaydığı bugünlerde Leninizme ve onun ilkelerine sımsıkı sarılmanın zorunluluğu daha da acilleşmiştir. Hain Gorbaçof'un sosyal-emperyalistliği, kapitalizme geri dönüşün tutku haline gelmesi, dünyadaki öteki revizyonistlerin de gözlerini parlatıyor. Emperyalist karşı-devrimcilerin övgülerinden kıvanç duyuyorlar.

İşçi sınıfının mücadelesini yükseltmek, burjuvazinin nefessizliğini sergilemek ve hegemonyasına son vermek, ancak örgütlü mücadeleyle mümkündür. Bu da sokaklarda, alanlarda, fabrikalarda, okullarda burjuvazinin ve temsilcilerinin, polisin, sivil faşist güçlerin karşısında kıyasıya mücadele demektir.

Safların gittikçe netleştiği şu günlerde, revizyonist, işbirlikçi TBKP'nin dediği gibi "sınıflar mücadelesi günümüz dünyasında geçerliliğini yitirmiştir" demek, ancak tek deyimle anlatılabilir: Karşı-devrimcilik.

Bizler TKP'ye olan inancımızla, başta bayrağımız Leninizm, kararlı adımlarla ilerliyoruz. Yaklaşan devrimci durumu selamlıyor ve onu devrime götürmek, "işçi sınıfının mücadelesi mücadelemizdir" anlayışını öğrenci gençliğe ve tüm gençliğe yaymak için fakültelerde, sokaklarda haykırıyoruz.

15-16 Haziran işçi ayaklanmalarının anısını yaşatmak için yaptığımız eylemle bunu bir daha somutlaştırdık. İstanbul'da Yıldız Üniversitesi önünde "Devrimci Gençliğin Sesi" olarak bir pankart astık. Beşiktaş'tan gelen yolu ateşle keserek, caddeye daldık. Orada "yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur" sloganını coşkuyla haykırdık. Ayrıca eylem anında bir de kuşlama yaptık. Reformizmin sınıf düşmanlığını sergileyen, gençliğin mücadelesinin işçi sınıfı mücadelesinden ayrılamayacağını anlatan pullar çevreye yayıldı. Eylemi alkış ve sloganlarla, toplu ve militan bir şekilde gerçekleştirdik. Daha sonra sessizce dağıldık.

Bu eylem gençlik örgütü olarak yaptığımız ilk bağımsız eylemimizdi. Gelecekte yapacağımız daha militan ve daha yığınsal eylemler için aynı zamanda bir deneyimdi. Eylemde dikkati çeken yan kararlılık ve atılganlıktı. Çünkü kişiler yoldaşına, sempatizana güvenli, militan eyleme ve işçi sınıfıyla dayanışmanın özüne derinden inançlıydı.

Bu pratik eylem bizlere gençlik içindeki çok kısa süreli bir çalışmanın ürünlerini gösterdi. Bu çalışmanın verimliliği her geçen gün daha da artacak, örgütümüz yığınları kucaklayacak ve alanları dolduracaktır.

"Devrimci Gençliğin Sesi" şunları hedefliyor:

"Devrimci Gençliğin Sesi" devrim mücadelesinde gençliğin militan sesi olacaktır.

Gelecek 1 Mayıslarda, gelecek 15-16 Haziranlarda daha militan ve daha yığınsal eylemlerle işçi sınıfıyla birlikte alanlarda olacaktır.

Gençlik-işçi sınıfı elele, militan eylemlere!

Yoldaşça selamlar.

Murat Ateş, İstanbul

Gençlik örgütümüz eylemlerle çelikleşiyor

"Devrimci Gençliğin Sesi" yüks liy r

Merhaba yoldaşlar

Bu yazımda, hızlı gelişmeleri kapsayan iki aylık bir süreçten sözedeceğim.

Önce 1 Mayıs'tan başlayayım. 1 Mayıs'ta tüm yoldaşlarımızla birlikte yine alandaydık. İstanbul'a kuşbakışı olarak bakıldığında, her yönden Taksim'e çıkılmak için verilen mücadele görünüyordu. Bunların en militanı ise Tarlabaşı ve İstiklal Caddesi'ndeydi. Bizler önce Tarlabaşı'ndaydık. Buradan Taksim'e çıkmak için taşlı, sopalı, coplu, silahlı bir mücadele başladı. Bir saat mücadele ettik. İstiklal Caddesi'nde de yoldaşlarımız benzeri olaylar yaşamışlar.

Devrimci işçi Mehmet A. Dalcı'nın şehit olduğunu akşam duyduk ve çok öfkelendik. Cenaze için toplandığımız Zeytinburnu ana baba günüydü. İstanbul polisi bunalmıştı. Bazı organizasyon bozuklukları olsa da iyi mücadele edildi. Taşlar sopalar yine eldeydi. Militan gelenek burada da sürdü.

Mehmetlerin hesabı sorulacaktır. Bu orada da açıkça belirtildi. And içildi.

Okulun duvarlarına Mehmet'in resimlerini ve pankartlar astık. Okulda astığımız resim ve pankart ilk kez akşama dek kaldı.

1 Mayıs'tan önce de eyleme çağrı niteliğinde pullama, pankart eylemleri yapmıştık.

Geçenlerde okul derneğimizin düzenlediği dostluk gezisi vardı. Bütün yoldaşlar katıldık. Kitap armağanlı bilgi yarışması düzenledik. Çekiliş yaptık.

Gezimiz Adalar'a idi. Büyükada'dan dönüşte, Kınalıada ve Heybeliada'da bazı tanımadığımız guruplarla karşılaştık. Vapurda sazlarımız ve sözlerimiz bizi birbirimize yakınlaştırdı. Sonunda büyük bir gurup olduk. Vapurun en üst kısmında 200-300 arası insan hep beraber 1 Mayıs ve Venseremos marşlarını söyledik. Sonunda okuldan 9 kişi ve öteki guruplardan 7 kişi Kadıköy'de polisler tarafından alındık.

Kadıköy karakolundan sonra 3 günlüğüne siyasi şubeye misafir gidildi. Orada birbirimize sımsıkı sarılmamız gerektiğini pratik olarak gösterdik. Öteki guruptan olan insanlarla da yakınlaştık. Polis tarafından "sizin dernek hangi örgütün elinde, sen hangi örgüttensin, şu nasıl, bu hangi örgütten?" gibi sorular soruldu. Tabii cevapları bilmiyorduk(!)

Üç gün sonra ifadelerimizle birlikte DGM'ye gittik. Beş dakika DGM'nin önünde bekledikten sonra "suçunuz yokmuş serbestsiniz" dediler. Doğal sonuçtu. Zaten bizi suçlayacak dayanak noktaları yoktu.

15-16 Haziran Türkiye işçi sınıfı tarihinin özel günlerinden biridir. Biz de gençlik örgütündeki yoldaşlarla birlikte, gurup halinde, bu günlerin önemini belirten bir eylemle 15-16 Haziran'ı andık.

Yola ateş yakarak trafik durduruldu. Bomba süsü verilmiş büyük bir pankart asıldı, slogan atıldı. Kuşlama yapıldı.

Gençlik örgütlenmesi olarak ilk kez kendi eylemimizi yaptık. Eylem başarılıydı.

Bu eylemlere hepimiz aktif olarak katıldık. Bazı yoldaşlar ilk defa böyle eylemlere katılıyorduk. Heyecan ve sevinç birarадaydı.

Tüm yoldaşlara selamlar.

E.Dayı, İstanbul

Burjuvazi gezi düzenlememizi, marşlar, türküler söyleyip halaylar çekmemizi "suç" sayıyormuş

Daha büyük "suçlar" işleyeceğiz

"Geliyoruz zincirleri kıra kıra,
"Burjuvazinin kafasına vura vura
"Yaşasın 15-16 Haziranlar
"Gençliğin yolu işçi sınıfının devrim yoludur"

Merhaba yoldaşlar

Sizlere öğrenci arkadaşların başından geçen, ülkemiz açısından hiç de garip olmayan bir olayı anlatmak istiyorum.

Öğrenci arkadaşlar, eğlenmek, sohbet etmek yeni arkadaşlar tanıyıp onlarla kaynaşmak amacıyla bir gezi düzenlediler. Gezinin hazırlıklarını yapıp gezi yeri olan Adalar'a gittiler.

Çok güzel geçen gezi sonucunda arkadaşlar vapura binip halay çekerek, türkü, marş söyleyerek İstanbul'a doğru yol alıyorlar. O anda kaptanın "insan gibi eğlenin" anonsuyla karşılaşıyorlar. Tabii kaptanın "insan gibi eğlenin" sözü gerçekte, insan gibi olan herşeyden korku dile getiriyor. Daha sonra arkadaşlar türküler söyleyerek eğlencelerini sürdürüyorlar.

Kadıköy iskelesine geldiklerinde polisler vapura çıkıyorlar ve 16 öğrenci arkadaşı alıp karakola, sonra da siyasi şubeye götürüyorlar. Onları orada dövüp, leş gibi hücrelerde tutup, fişledikten sonra serbest bırakıyorlar. Arkadaşların gözaltına alınış sebepleri "vapurda 1 Mayıs'la ilgili slogan atmak"mış.

Yoldaşlar, burjuvazi marşlarımızı türkülerimizi söylememize bile tahammül edemiyor. Halkın milyarlarının türlü yollarla gaspedildiği ülkede öğrencilerin türkü söylemesi suç oluyor. Eğer onların gözünde suç buysa, bizler çok daha büyük "suçlar" işleyeceğiz.

Bir eylem daha

Yoldaşlar sizlere "Devrimci Gençliğin Sesi" olarak yaptığımız bir eylemi anlatmak istiyorum. Bu, İstanbul'da DGS olarak yaptığımız ilk eylemdi.

Eylem Yıldız Üniversitesi önünde oldu. Yolu ateşe verip kestikten sonra kuşlama yapıp üst geçide pankart astık. Pankartta şunlar yazıyordu:

"Geliyoruz zincirleri kıra kıra,
"Burjuvazinin kafasına vura vura
"Yaşasın 15-16 Haziranlar
"Gençliğin yolu işçi sınıfının devrim yoludur
"Devrimci Gençliğin Sesi"

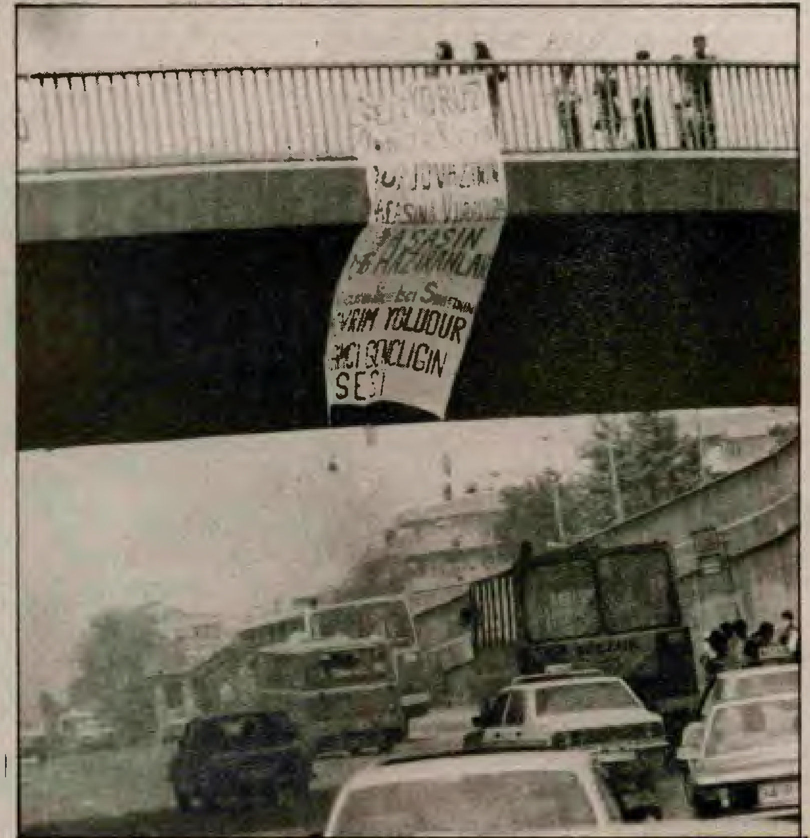
Eylemde göze batan eksiklik yeterince yığınsal olmayışıydı. Bunda bizden kaynaklanan iletişim kopukluğunun payı vardı. Yine de eylem başarılı bir şekilde tamamlandı, ama basında yer almadı. Öğrenci gençlik arasında çabuk duyuldu.

"Devrimci Gençliğin Sesi" bundan sonra sesini daha gür çıkararak işçi sınıfının devrim yolunda ilerleyecek!

Yükselt *İşçinin Sesi*'ni!

Yükselt Devrimci Gençliğin Sesi'ni!

Can Yağız, İstanbul

Şube kongreleri öyle gösteriyor ki, Tekgıda-İş yönetimi bile sallanıyor

Türk-İş değişmez ne d m k

Tekgıda-İş'te şu ana kadar yapılan şube kongrelerinin önemli bir bölümünü İstanbul'da muhalefet aldı. Böyle giderse Tekgıda-İş'in işçi düşmanı yönetiminin devrilişi yakın.

Tekgıda-İş'te şu ana kadar yapılan şube kongrelerinin önemli bir bölümünü İstanbul'da muhalefet aldı. Böyle giderse Tekgıda-İş'in işçi düşmanı yönetiminin devrilişi yakın.

4 no'lu şubeye bağlı Bomonti bira fabrikasında iki muhalefet listesinin çıkması bizleri üzerken yönetimi sevindirdi. Oradaki muhalefetin ikiye ayrılmaması için çok uğraştık ama birliği sağlayamadık. Kendilerine en son olarak şunu söyledik: İşçi sınıfı bunun hesabını sizlere çok ağır ödetecektir. Yaptıkları dar gurupçuluktan öteye birşey değildi. Şu canlı örneği de görmezlikten geldiler.

7 Ocak'ta genel merkezde yapılan 1 no'lu (Cibali) şube kongresinde yönetim, işçi sınıfına nasıl kıydığını bizleri salona almayarak göstermişti. Muhalefet yanlısı hiçbir şube yöneticisini almadıkları gibi basını da içeri almamışlardı.

Sabahtan akşama kadar genel merkez önünde bekledik. Bizleri içeri almadıkları gibi kapıya polis ekiplerini yığdılar. "Bunlar komünist işçiler, sendikayı işgal edecekler" diye polise şikayette bulundular. Petrol-İş Boğaziçi şubesi bizlere destek verdi. Dışarıdan tuttukları paralı itlerle içerideki birkaç arkadaşımızı dövdüler. Ama herşeye rağmen seçimi kazanan bizler olduk. Bu da işçi sınıfının birliği gördüğünde hiçbir taviz vermeyeceğini bir kez daha gösterdi.

Şu aralarda çok yoğun olan seçim çalışmalarından örgütsel çalışmaya zaman ayırmak oldukça zor oluyor. Ev ev gezmek zorunda kaldık. Çünkü yönetim büyük vaadler yapıyor, para dağıtıyor, işyerlerinde baskı yapıyor, işverenle birlik olup yoğun entrikalar çeviriyor. En çok korktukları şey de, mart ayında 60 bin tekel işçisinin toplu iş pazarlığının başlamasıyla seçimlerin aynı tarihlere sıkışması. Bu nedenle zor durumda kaldılar. Tabii ki bu günler onlar için de zor günler. Bu nedenle azgınca saldırıyorlar.

İnanıyoruz ki sonunda işçi sınıfı kazanacaktır.

Dostça, yoldaşça selamlar,

Turan Tepe, İstanbul

Tekgıda-İş yönetiminin imzaladığı kötü sözleşme haklılığımızı kanıtladı

İşçilerle daha çok kaynaştık

Bir önceki haberimde belirttiğim gibi Tekgıda-İş'te gündemimiz seçim idi. O zamandan sonra da yine genel olarak seçim ve genel kurul tartışmaları yoğun zamanımızı aldı.

Diğer önemli durum ise gündemdeki toplu iş sözleşmeleriydi. Sendikanın imzaladığı sözleşme kocaman bir sıfır getirmişti. Sadece ekonomik değil, diğer sosyal haklarda da durum aynı. İş güvenliği, iş sağlığıyla ilgili hiçbir madde sözleşmede yok. Seçim çalışmalarımız sırasında bunları işçi arkadaşlara açıkladık. Böyle olmasının nedenlerini ve kurtuluşumuzun yollarını anlattık.

Kısacası Tekgıda-İş yönetiminin kötü gidişi bizleri işçilerle daha çok kaynaştırdı ve propaganda yapmaya fırsat verdi. Geçmişte anlattıklarımızın doğruluğu somut olarak gündeme gelmeye başladı.

Bu arada çalışmalarımızın gidişi hakkında bilgi vereyim.

a) İzmir, 1, 2, 6 nolu şube yöneticileri ve üye bazı işçiler genel merkeze gelip bir günlük açlık grevi yaptılar. Bizler de gidip görüştük, onların düşüncelerini dinleyip onlara düşüncelerimizi aktardık.

b) (...) fabrikası işçi temsilcileriyle biraraya gelip geleceğe yönelik olarak konuştuk.

c) (...) fabrikası işçi temsilcileriyle aynı şekilde biraraya gelip yığınsal harekete dönük olarak neler yapabiliriz diye konuştuk.

d) Sendikanın Marmara bölgesinde muhalefetlerin biraraya gelmesi için çalışma ve görüşmeler başladı.

Fabrikaya yönelik, yani iç çalışma olarak da şunları yaptık:

1) Yönetimin atamalarına karşı tavır ve politikamızı belirledik. 30 Mayıs'ta şubeye gittik, kazanan liste olarak isimleri bizlerin belirleyeceğimizi ve tavrımızı, düşüncemizi anlattık.

2) Yönetim bir arkadaşın baştemsilciliğini kabul edeceğini sözlü olarak söyledi. İçimizde durumu değerlendirmeyi sürdürüyoruz.

3) Fabrika müdürü, daha önce ustabaşı ve aynı zamanda işyeri baştemsilcisi olan patron yanlısı kadın hakkında toplanan imzalarla ilgili düşüncelerini anlattı. Bir anlamda psikolojik baskı yöntemlerini denedi. Bu işçiyi ustabaşılıktan almaya niyetli görünmüyor. Buna karşı izleyeceğimiz yöntemleri belirleyeceğiz.

Yoldaşça selamlar,

Turan Tepe, İstanbul

Bölücü muhalefet yönetime yarar

Sağlıklı bir muhalefet gerek

DMB'nin amacı Türk-İş'ten bağımsız, yeni bir sendika konfederasyonu kurmaktır. Ama bu misyonlarını işyerlerindeki işçilere söylemiyorlar. Eğer söylerlerse işçiden oy alamayacaklarını biliyorlar. Onun için işçilere sadece "sendikadaki yönetimi değiştireceğiz" diyorlar.

Merhaba yoldaşlar,

Sizlere daha önceki mektubumda Tekgıda-İş sendikasının yönetimine karşı oluşturulan muhalefetten bahsetmiştim. Bu yazımda yine bu konuda öğrendiğim haberleri yazmak istiyorum.

Tekgıda-İş yönetimine karşı oluşturulan muhalefetin sayısı öğrendiğim kadarıyla şu anda üç tane. Bunların birisi TBKP'liler, birisi SHP'liler, benim anlatacağım buhalefetin adı da Demokratik Muhalefet Birliği (DMB).

DMB'yi bir arkadaşımın vasıtasıyla öğrendim. Bana o anlattı, ben de kendi kalemimden sizlere yazacağım.

DMB daha çok kamu sektöründe çalışan işçiler arasında çalışma yürütüyor. Özel sektördeki işyerlerinin seçimlerinde etkili olamazken kamu sektöründe biraz etkili. Çoğu çeşitli sol örgütle ilişkisi olan insanları kapsıyor. Çalışmalarına epey önce başlamış. Bu yıl üçüncü kez seçimlere katıldı ve üçüncü kez kaybetti.

Bu yenilgiden sonra DMB bir durum değerlendirme toplantısı yaparak yeni kararlar aldı. 9 kişiden oluşan bir üst komite kuruldu. Komitedeki insanlar muhalefet hareketine bizzat önayak olmuş ve çalışmalarına bugüne kadar aktif bir biçimde katılmış insanlar. Bu komitenin haricinde basın ve hukuk, fon, eğitim, örgütlenme adında ikişer kişilik alt komiteler oluşturulmuş. Yeni kurulan komitelerin amacı bölge seçimlerini almaktır. Ama izledikleri yanlış tutumla bu kolay olmaz.

Yanlış amaç ve ikiyüzlü tutuma bir de başka hastalıklar eklenince, kazanmak çok zorlaşıyor. İşte bir örnek.

(...) no'lu şubenin kongresinden bir gün önce yapılan "yönetimi belirleme" toplantısı bir rezaletti. Toplantıya katılanların çoğu DMB'nin kurucuları. Toplantı, muhalefete yeni katılan insanların tanışma faslıyla başladı. Sonra adaylığını koyduğu görevi belirleyen işyeri temsilcisi adını yazdırıyordu.

Buraya kadar toplantı oldukça sessiz geçti. Çünkü kimse kağıtlarda nelerin yazılı olduğunu bilmiyordu. Herkesin önerileri okunduktan sonra ise çocukların misket oynarken yaptıkları mızıkçı kavganın aynısını burada yaşadık. Tek farkı misketlerin yerini koltukların almasıydı. Bir fabrika temsilcisi başkanlığa aday oluyorsa öteki ona misilleme sekreterliğe aday oluyordu.

15 saat süren toplantı nihayet bir sonuca varmıştı, yönetim belirlenmişti. Toplantı dağıldığı zaman kimisinin yüzü koltuğu kaybetti diye bir karış asıkken, kimisinin de yeni bir koltuğa oturmanın heyecanıyla donuk bir gülümsemeyle doluydu. Ortada fol yok yumurta yokken bu duruma girilmişti. Kongrenin kaybedileceği daha o saat kesinleşmişti.

Kongre günü muhalefet yönetim aleyhine propagandasını yaptı. Fakat, muhalefet çalışmalarının içinde yeralan bazı insanlar muhalefete oy vermediler, çünkü kendileri aday olamamışlardı(!) Seçim bu gibi hastalıklar yüzünden kaybedildi.

Zahmetli ve özverili bir çalışmayı göze alamayanlar, küçük olsun ama benim olsun mantığıyla hâlâ yeni bir sendika diye yırtınıyorlar.

Yaşasın işçi sınıfı!

Yaşasın TKP!

Hepinize işçi sınıfı kadar büyük selamlar.

Rojbin Hazal, İstanbul

Muhalefetin doğru tutumu bence daha önemli

Geçen mektubumdan bu yana işyerinde, işyeri dışında ve çevremizde gelişen olumlu ve olumsuz durumları aktarmak istiyorum.

Yayınımızı okudum. Konuların tahlili iyiydi. Ayrıca iki işçiye daha okuması için verdim. Biri gazetemizi beğendiğini söyledi, diğeri ise inceliyor.

Şubeye bağlı işyerinde işçilerle görüştük. Genel kurul konusu mahkemede.

Bira-çay-likör işçileri arasında geniş bir tartışma toplantısı yapıldı. Düşüncelerimi ve siyasi anlayışımı en açık şekilde söyledim.

Cevizli 2 no'lu şube işyeri delege seçimi 10 Haziran günü yapıldı. Sosyal demokrat liste kazandı. Burada 3 liste çıkmıştı. İlerici sol liste, sağ liste ve sosyal demokrat liste. Sosyal demokrat liste 1340 oy, sol liste 940 oy, sağ liste 1200 oy aldı.

İşyerinde, daha önce olduğu gibi güncel sorun temsilcilik. Sendika yönetimi şu öneriyle gelmişti: "Baştemsilcilikle bir temsilci sizden, bir tanesi de yönetimden olsun." Muhalefet içindeki değerlendirmede bu önerinin olumlu olduğu görüşü çıktı. Ayrıca bir arkadaş var, baştemsilciliği o isterse hiçbir itiraz olmayacağı, işyerindeki birliği ancak onun sağlayabileceği, bu nedenle başka kimsenin aday olmaması gerektiği, eğer o aday olmazsa çok adayın olacağı, bunun da muhalefeti güç durumda bırakacağı düşüncesi yoğunluk kazandı. O arkadaş da kabul etti ve yönetime baştemsilciliğe aday olduğunu söyledi.

Kısa bir zaman sonra baktık ki olaylar değişiyor. O ilke sözü verenler çeşitli değişmelere girdiler. Bir taraftan "icra kurulu adayı işyerinde baştemsilci olamaz", bir taraftan "demokratik seçim olsun" gibi sözler etmeye başladılar. İki ay önce seçim yapıldı, muhalefet kazandı. Bunu görmezden gelmeye başladılar. Kısacası, sendika yönetimi bir yıpratma taktiğine doğru kaymaya başladı.

Ben yönetimi değiştirme ve işyeri temsilciliği konusunda o kadar endişeli değilim. Bence bunlardan daha önemli olan muhalefetin ilkeli olarak birlikte hareket etmesidir. Politik hesabı olanlar bunu açık yüreklilikle başında açıklasınlar ki ileriki aşamalarda sıkıntı çekmeyelim. Ben bunları söylediğim zaman hiç ses çıkmadı. Şimdi ise sinsi hesaplar yapmaya çalışıyorlar. İşyerinde toplantı yapıp düşüncelerini açıklamalarını önerdim. Bu hafta içinde olmasını kabul ettiler.

Daha önceki seçimlerde işçiler bir arkadaşın liste başı olmasını isterken, bunlar "işçiler politik değil, onların her kararı bağlayıcı olmaz" diyorlardı. Şimdi ise kendileri sendikacılıkla ilgisi olmayan bir kadın işçiyi önerdiler.

Küçük hesaplar peşinde koşanlarla için olduğumuz bir yapıyla uğraşıyoruz. Ben bunların iyi niyet ve sınıf anlayışına inanmıyorum. Toplantıda bunları açıklamayı gerekli görüyorum. Başka türlü dar anlayışlarını işçilere anlatmam zor olacak. Tek tek olmuyor. Ya ilkeli ve samimi olurlar ya da birlikte çalışmak çok zor.

Selamlar.

Turan Tepe, İstanbul

Coca Cola'dan haber

Mayıs başında ücretlerin yetersizliğinden dolayı işçiler işi yavaşlatma eylemine başladılar. Bu durum 15 gün devam etti. Daha sonra içerideki işçilerden 6 kişinin işine son verilince işi tamamen bıraktılar. Bu da iki gün sürdü. Üçüncü gün işverenle işçiler geçici bir anlaşma yaptılar. Atılan işçilerin ikisini geri aldırttılar. Daha sonra 15 günlüğüne anlaşma yaptılar. Anlaşmada işveren temsilcileri işçilere "15 gün verimli çalışırsanız biz size istediğinizi vereceğiz" vaadinde bulundular. Verip vermeyecekleri 1 Haziran'da belli olacaktı. Sonucu henüz bilmiyorum.

Hilmi, İstanbul

Karabük ve İskenderun demir-çelik işçilerinin, düşmanların topuna kafa tutan kararlı ve yiğit mücadelesine

Türk-İş'ten militan dayanışma gerek

Grevin 2,5 aylık başarısının sırrı, demir-çelik işçilerinin büyük özverisi, militanlık ve mücadele kararlılığıdır. Grev şöyle ya da böyle bitebilir. Karabük'te, İsdemir'de çakan kıvılcımı söndürmeye, değil Çelik-İş yönetiminin, burjuvazinin bile gücünün yetmeyeceğini görmek için çok beklemeyeceğiz.

Demir-çelik işçilerinin grevi sürüyor. Karabük ve İskenderun Demir-Çelik işletmelerinde çalışan 24 bin işçi, 4 Mayıs 1989 günü başlayan grevi, 80. gününe yaklaşmasına karşın, özveri ve kararlılıkla, sürdürüyorlar. Bu arada, Çelik-İş yönetiminin çeşitli bakanlar ve MESS temsilcileriyle sürdürdüğü pazarlıklardan henüz hiçbir sonuç çıkmadı.

İşçiye karşı MESS Gorbaçof'larla elele

Demir-çelik grevi, tamamen işçilerin özverisinin ürünüdür.

Grev resmen 4 Mayıs'ta başladı ama, aslında demir-çelik işçileri bu grev savaşımını daha şubat ayında başlattılar. Toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesinde, her iki demir-çelik işletmesinde yemek boykotu, toplu viziteye çıkma, servis boykotu, fazla mesaiyi reddetme gibi değişik eylem türleriyle protesto ettiler. Grevin bakanlar kurulu kararıyla ertelenmesi üzerine eylemleri daha da yükselttiler. İş yavaşlatma, üretimde verim düşürme, iş yerine topluca gidip gelme, işletme içinde ve kent merkezinde yasadışı miting, gösteri yapma gibi yeni yöntemlere başvurdular. Karabük ANAP binasının önü, iş bitiminde işçilerin toplanarak MESS ve ANAP'ı lanetlediği bir alan haline geldi.

Grev sırasında çevirdiği dolaplar, entrikalar, sahtekarlıklar, burjuvazinin lanetlenecek bir sınıf olduğunu bir kez daha gösterdi.

Burjuvazi, grevi daha başlamadan ertelemeye çalıştı ama işçilerin iş yavaşlatma, verim düşürme gibi eylemleri, astarını yüzünden pahalıya getirince, tükürdüğünü yaladı, erteleme kararını 18 Nisan'da kendisi kaldırdı. Bu arada, bu karardan 3 hafta önce de önlem aldı, grevin etkisini kırmak, demir satışından yüzmilyarlar vurmak üzere, gümrüksüz demir-çelik ithaline ilişkin bir kararnameyi yürürlüğe soktu. Kararnamenin süresi grevin ortasında sona erince, bu kez şeker ithal ve ihracına ilişkin bir başka kararnamenin içine, gümrüksüz demir-çelik ithalini süresiz uzatan bir cümlecik ekledi. Burjuva basına sızan haberlerde, grev ortamında gümrüksüz ithalle, karaborsacılıkla "köşeyi dönen" firmaların çoğunun MESS üyesi oldukları açıklandı.

İşin ilginci, ithal edilen demirler, Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya'dan geliyor. Aralarına İtalya'yı da almışlar. Gorbaçof'ların, Yağcı-Sargın'ların, TBKP'nin çizgisi, yeni sosyal demokrasi, demir-çelik işçilerine karşı Türkiye burjuvazisiyle dayanışma içinde! Üyeleri ithal ve karaborsayla kasalarını şişirmekte olan işveren örgütü MESS, hükümetin ve Gorbaçof çizgisinin desteğini de arkasına almış olarak, grevcilerin karşısına çıkıyor. Demir-çelik işçilerinin ücret zammı istemlerini reddediyor, sözleşme imzalamaya yanaşmıyor. %141 bile değil, %122'yle hatta bunun daha altında bir zamla işi sonuçlandırmaya niyetli olduğunu gizlemiyor! Kamu sözleşmeleriyle görevli bakan Cemil Çiçek, MESS'in tutumuna şu sözlerle destek veriyor:

"Çelik-İş'in istediğini vermemiz mümkün değil. Çünkü aksi halde *başka işyerlerindeki işçileri greve itmiş oluruz."* (abç)

Gerekçesi, burjuvazinin işçiden korkusunu ne güzel anlatıyor.

Bu arada, her iki işletmenin 4000 dolayında işçisi "grevdışı" personel adı altında çalıştırılıyor. Bunlara üretim yaptırıldığı, ayda bilmem kaç bin ton demir-çeliğin *üretildiği*, artık ayyuka çıktı. Öte yandan çalışma bakanı, deniz anası İmren Aykut, grev sırasında üretilen çeliği elbette satacaklarını açık açık söylüyor.

Demir-çelik grevi, hükümet içinde çeşitli hırlaşmalara yol açtı. Burjuva basın, taraflardan birini "işçi yanlısı"(!) göstermeye çabalıyor ama, işin gerçeği başkadır. Grev, burjuvazi içinde kamu-özel çekişmesini su yüzüne çıkartan bir işlev gördü. Hepsi işçi düşmanı olan bu akbabalar, "grev sırasında ortaya çıkan kaymağı kim yiyecek"in kavgasını yapıyorlar. Sosyal demokrat Ecevit ise, burjuvazinin açgözlülüğünün fazla sergilendiğini düşünerek, cumhurbaşkanını göreve çağırıyor, devlet denetleme kurulunun durumu ele alıp burjuvazinin "itibarını" korumasını istiyor.

Grevcinin gereksinimi Türk-İş'ten militan dayanışmadır

Burjuvazinin bütün bu grevi kırma çabalarına karşı en iyi ilaç, başta Türk-İş ve üye sendikalar olmak üzere işçi sınıfının militan dayanışma göstermesidir.

İşçinin sendikal birliğinin, sınıf dayanışmasının gücü korkunçtur. Demiryolu işçileri iş yavaşlatıp verim düşürse, liman işçileri Zonguldak, Ereğli vb. limanlarda ithal demiri indirmeyi reddetse, kamyonlar demir taşımasa, enerji işçileri elektriği kesse ve hele Erdemir'in (eski DİSK, Otomobil-İş ve şimdi Türk Metal üyesi olan) işçileri, üretimi aksatıp yavaşlatsalar, demir-çelik grevi bir günde biter. Hem de millete parmak ısırtacak bir zamla!

Durum böyleyken, Çelik-İş yönetimi, yüzünü, asıl gücünü alması gereken kaynağa, işçi sınıfına ve onun dev örgütü Türk-İş'e değil, Demirel'e, ANAP'a dönüyor.. Demirel'in elini öpüp dayanışma istiyor, ANAP binasında şefaat dileniyor. Grev dayanışma hesabını ise grevin başlamasından 2 ay sonra, 2 Temmuz günü açtırdı.

Greve başlangıç bildirisinde grevin "hayırlı neticeler getirmesini cenabı allahtan niyaz ediyoruz" diyen (*Çelik-İş Sendikası Haber Bülteni*, 18 Mart 1989), başarıyı allaha emanet eden Çelik-İş yönetimi, bu gariplikleri yanında, azılı bir Türk-İş düşmanlığı yapıyor.

Çelik-İş yönetimi, %141'lik anlaşmaya karşı çıkıyormuş havalarda sık sık Türk-İş *örgütünü* kötülüyor. Gerçekten yetersiz olan %141'lik zam konusu, bu saldırının gerçek gerekçesi değildir. Geçmiş yılların kayıplarını da karşılayacak biçimde, daha yüksek ücret zammı almak, elbette demir-çelik işçilerinin en doğal hakkıdır. Üstelik, böyle bir başarı öteki işçi kesimlerine de örnek olur. Ancak, "bağımsız"(!) Çelik-İş yönetiminin Türk-İş'e saldırılarının amacı başkadır.

Çelik-İş yönetimi, yaşamın dayattığı ve tabanda giderek güçlenen "Türk-İş'te birlik" eğiliminin önünü kesmeye çalışıyor. Türk-İş'e katılıp demir-çelik işçisinin gücünü yenilmez bir güç yapmaya çalışacağına, kendi "bağımsız" tekkesini, koltuğunu korumaya çalışıyor.

Türk-İş'in ve sendikaların yöneticilerinin tutumu da ayrı bir konudur. Bu örgütler, sanki Çelik-İş'in yöneticilerinin terbiyesizce sözlerine küsmüş gibi sessiz kalıyorlar. Oysa, Karabük'te esnaflar bile işçilerle dayanışmayı yükseltiyorlar. Utanılacak bir durum! İşçiler, zaman yitirmeden fabrikadan fabrikaya militan sınıf dayanışmasını örgütlemek üzere sendikalarının yönetimlerini uyarmalıdırlar.

Demir-çelik işçileri grevlerini, bütün bu olumsuzluklara karşın 2,5 aydır, ilk günün heyecanı, militanlık ve coşkusu ile sürdürüyorlar. Karabük ve İskenderun mitingleri çok canlı geçti. İşçiler Karabük mitinginde "alnımızda tozdan ve yağdan başka kara leke yoktur" sloganını haykırarak, burjuvaziyi, sendika genel merkez ve şubelerinin alnı pek de temiz olmayan yöneticilerinin sallantılı, demagojik ve uzlaşmacı tutumunu protesto ettiler.

> Birliğe mücadeleye
> meydana geldik
> emek-hak yolunda
> destana geldik

İşçiler, yılanların başını ezin

Gerçekten, eldeki çeşitli bilgiler, yıllardır sınıf mücadelesinin gölgesinde kalmış olan Çelik-İş merkez ve şube yönetimlerinin bazı "lekelerine" işaret ediyor.

Hak-İş'e bağlı Özdemir-İş sendikası, grevin başlamasından hemen önce Karabük'te 13 haddehanede sözleşme imzalayarak, aslında hangi sınıfla dayanışmaya çalıştığını sergilediği zaman işçiler haklı olarak öfke duydular. Ama, Çelik-İş'in kendisinin, greve çıktığı mekan olan Karabük'te 11 haddehanede sözleşme imzalaması - küçük ya da büyük çaplı farketmez - alenen *ihanettir!* Şimdi Çelik-İş genel merkezi, bu ihanetin sorumluluğunu Karabük şubesinin sırtına yüklüyor, ama Karabük şubesi derebeylik mi ki, genel merkezin burnunun dibinde, onun haberi ve onayı olmadan(!) sözleşme imzalayabiliyor? Genel merkez kimi aldattığını sanıyor? Grevci işçileri sırtından bıçaklamak, Çelik-İş yönetiminin alnından silinmeyecek lekesidir.

Öte yandan, faşistlerin yönetimde olduğu İskenderun şubesinin MESS'le ilişkilerinden çok söz ediliyor. Alevi ve Kürt işçilere yapılan haksızlık ve baskılarda doğrudan payı olan bu ekip, işçi hakları için değil işveren hakları için mücadele ediyor.

DYP yanlısı olan Çelik-İş genel merkez yönetimi ise, daha başından grevi satmaya gönüllüdür. Grevi kaldıracağı, sözleşmenin sorumluluğunu YHK'ya yıkacağı ve bu arada kendisini kahraman yapma olanağını vereceği için, erteleme kararına için için sevinen Çelik-İş genel merkezi, hükümet işçilerin üretimi aksatma eylemleri karşısında, kendi erteleme kararını kaldırınca köşeye sıkıştı. Belki grevden kaçamadı ama, o günden beri uzlaşmaya, kasasındaki para tükenmeden anlaşma bağlamaya çabalıyor. Cemil Çiçek olmazsa Işın Çelebi'yle, o da olmazsa ANAP yöneticileriyle görüşüyor, Demirel'den yardım istiyor.

Ancak Karabük ve İsdemir'deki 24 bin işçinin mücadele kararlılığı, ailelerin de aktif desteğiyle iyice yükselmiştir. İşçiler, "grevdışı" tutulan işçilerin de greve çekilmesini istiyorlar. 80 günde neden topu topu iki mitingin yapıldığını soruyor, daha çok ve daha militan eylemler konulması için yönetime habire baskıda bulunuyorlar. Sendika başkanı Metin Türker'e Karabük'te "550 bin liradan aşağısına imza atarsam beni bu alana asın" dedirten, işte bu kararlılıktır.

Grevin 2,5 aylık başarısının sırrı, demir-çelik işçilerinin büyük özverisi, militanlık ve mücadele kararlılığıdır. Grev şöyle ya da böyle bitebilir. Karabük'te, İsdemir'de çakan kıvılcımı söndürmeye, değil Çelik-İş yönetiminin, burjuvazinin bile gücünün yetmeyeceğini görmek için çok beklemeyeceğiz.

Yusuf Başak

TKP'nin değerli üyesi, büyük yazar Orhan Kemal'i ölümünün 19'uncu yılında saygıyla anıyor, Sinem Katıksız'ın onun ölüm yıldönümü anısına hazırlayıp gazetemize gönderdiği yaşam öyküsünü yayınlıyoruz.

Sinem Katıksız

Öykücü, romancı, oyun yazarı Orhan Kemal'in Asıl adı Mehmet Raşit Öğütçü'dür. Kastamonu milletvekili ve Ahali Fırkası kurucusu olan babası Abdülkadir Kemali'nin siyasal nedenlerle Suriye'ye kaçması üzerine öğrenimini tamamlama olanağı bulamadı. Antakya, Hama, Beyrut'ta iki yıl babasıyla birlikte yaşadı. Beyrut'ta bir basımevinde ciltçi çırağı olarak çalıştı. Ülkeye dönüşlerinde (Haziran 1932) pamuk fabrikalarında işçilik, dokumacılık, katiplik yaptı (1932-37).

Orhan Kemal, askerlik görevinin bitimine yakın, ceza yasasının 94. maddesine aykırı hareketten beş yıl hüküm giydi (27 Ocak 1939). Kayseri, Adana, Bursa cezaevlerinde yattı. Bursa'da Nazım Hikmet'le tanıştı, onun sevgisini kazandı. Böylece hem kişiliğini ortaya çıkaracak yapıtları okuma, hem de şairin edebiyat, dil, düşün alanlarındaki bilgi ve deneylerinden yararlanma olanağı buldu.

Cezasını bitirip çıkınca (1945) Adana'da fabrika işçiliği, sebze nakliyatçılığı, Verem Savaş Derneği'nde katiplik yaparak geçimini sağlamaya çalıştı. Karısı ve çocuklarıyla birlikte İstanbul'a göçtü (Nisan 1950). Öykü, roman, oyun, senaryo türlerinde yapıtlar veriyor, gene de yaşamını sürdürmekte güçlük çekiyordu. *Grev* adlı kitabında yer alan grev öyküsü nedeniyle 142. maddeden (1956), hücre çalışması yaptığı savıyla (1966), -1,5 ay tutuklu kalarak - yargılanmış beraat etmişti.

1967'de önemli bir kalp hastalığı geçirdi. Aynı hastalık nedeniyle çağrılı olarak gittiği Bulgaristan'da öldü (2 Haziran 1970).

Yazarın öyküleri

Orhan Kemal edebiyata Kayseri cezaevi'nde yatarken hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerle başlamıştı. Bu ilk kalem denemelerini Raşit Kemal adıyla *Yedigün* dergisinde yayımlama olanağı buldu (1939-41). Nazım Hikmet'le arkadaşlığından sonra hece ölçüsünü bıraktı. *Yeni Edebiyat, Yeni Ses* (1942-43) dergilerinde çıkan ölçüsüz şiirlerinde gerçekçi temaları işliyor, adı dönemin toplumcu gerçekçi genç şairleriyle birlikte anılıyordu. Aynı evrede öyküye de başlamış, özellikle *Yeni Edebiyat, Yürüyüş, İkdam, Yurt ve Dünya, Adımlar* (1940-44) dergilerinde ilk ürünleri yayınlanmıştır.

Cezaevinden çıkınca *Varlık, Yığın, Genç Nesil, Seçilmiş Hikayeler, Yaprak* (1944-49) dergilerinde yayımladığı öykülerle tanındı. Bu türdeki başarısı çabuk kabul edildi. *Varlık* dergisinin yaptığı bir araştırmada 1945

Orhan Kemal'i saygıyla anıyoruz

yılının en beğenilen öykücüsü seçilmişti. *Seçilmiş Hikayeler* dergisi, onun adına özel sayı düzenledi.

1950'den ölümüne dek *Yeryüzü, Beraber, Varlık, Yelken, Ataç, Yeni Edebiyat*, vb. dergilerde yazdı. Romanları, *Vatan, Dünya, Cumhuriyet, Milliyet*, vb. gazetelerde tefrika edildi. Ulvi Uraz Tiyatrosu'nda Yalova Kaymakamı, Ankara Sanat Tiyatrosu'nda 72. Koğuş oyunları sahnelendi. Elliyi aşkın kitabının değişik basımları yapıldı. Ölümünden sonra "Orhan Kemal Roman Ödülü" konuldu.

Orhan Kemal, ilk kitabı *Ekmek Kavgası*'nın (1949) çıkışından önce dergilerde yayımlanan öyküleriyle dönemin edebiyat yaşamında yeni bir ses olarak kabul edilmişti. Genç öykücü bu yıllarda Adana'da yaşıyordu. Savaş sonrasının koşulları, tarımda endüstrileşme, özellikle Çukurova'da kapitalizmi itici güç durumuna getirmişti. Pamuk üretiminin makinalaşması bir yandan toprak sahiplerinin fazla ürün almasını sağlıyor, öte yandan ortakçı durumundaki köylüleri işçilik yapmaya zorluyordu. Kırsal bölgelerden büyük kentlere işçi akını başlayınca, eski gelenekler, yaşam ve çalışma koşulları da hızla değişmeye başlamıştı.

Orhan Kemal, kendini, hızlı gelişme süreci içine giren kapitalizmin yarattığı bu gelgit akışında bulmuştu. Tabandaki insanların yaşadığı ortamda onlarla aynı iş ve yaşam koşullarını paylaşırken emek-sermaye çelişkisinin somut sonuçlarını görmüştü. Bu gerçekler, sanatının ilk evresi sayabileceğimiz, 1942-46 yıllarında bazı öykülerine saptama, sergileme olarak yansıdığı için doğalcılığa yaklaştığı söylenebilir.

Çocukluk ve hapishane anılarından kaynaklanan öykülerinde de Orhan Kemal sınıflı toplumun ekmek kavgası "mahşer"ine ittiği insanları işlemesine karşın yine sergileme yönü ağır basmaktadır. Bu dönemin ürünlerinden belki yalnız "Uyku" (*Adımlar*, Nisan 1944) öyküsünde sorun-olay bağlamının vurgulandığını görürüz. Kişilerin, yaşadıkları durumun özellikleriyle somutlandığı bu öyküde, çocuk yaştaki işçiler, 18 saat çalışma zorunluluğunun yarattığı çöküntüyle boğuşurlar.

Özellikle 1946'lardan sonra Orhan Kemal'in öyküsü, emekçinin bilinçlenme sürecine girdiği dönemin özellikleriyle bütünleşmiştir. Bu nedenle bir eli tarımda, bir eli endüstride olan kapitalizmin dişli çarklarına egemen kişilerle tarım ve endüstri işçileri - işyerlerinin özellikleri içinde ve yaşamlarının öbür kesimlerinde, evlerinde, kahvede, meyhanede - karşımıza çıkarlar. Çocuklar, kadınlar, yaşlılar, satılmışlar, yiğitler, namuslular, sarı işçiler, hastalar Orhan Kemal öyküsünün yaşayan kişileridir.

"Bir Ölüye Dair"de *(Ekmek Kavgası)* Zehra kendini asarak toplumsal koşulların yol açtığı açmazdan kurtulur. "Celfin" öyküsündeki (*Yeni Hikayeler*, 1950) veremli işçinin başkaldırısı, ancak, "Ulan Allah, ulan ne kötülük ettim sana? Yol mu kestim, cana mı kıydım... ne tükenmez gazabın varmış. Al canımı diyorum almıyorsun..." biçiminde dışa vurur. "Dert Dinleme Günü"nde *(Grev)* Topal Salih ile Hüseyin Yorulmaz, gerçeğe gözlerini kapamayı ilke olarak bellemişlerdir. İşsiz kalma korkusunun ağır baskısı nedeniyle içlerinden konuşurlar. Sömürünün hesabını sormak yerine patronun çıkarına aykırı düşmeyecek davranışları benimsemek "siyaset"lerine uygun gelir. Bu öykünün kişilerinden dokumacı Kemal Dokuzcanlı'nın "büyük tüccar, büyük çiftçi, büyük fabrikatör benim küçük derdimi ne bilecek? Onlar kendi dalgalarında, ben kendi dalgamdayım..." biçiminde konuşmasından (*Grev* s. 50, ilk basım, 1954) sınıf bilincine ulaştığı sezinlenebilir.

Çocuk kahramanların işlendiği öykülerde de toplumsal koşulların yabancılaştırdığı büyüklerle küçükler vardır. O. Kemal, büyük kentin çirkinliği içinde direnen ve teslim olan çocukları yansıtırken sefaleti (Çikolata, Dünyada Harp Vardı), direnci (Fırlama, Dünyada Harp Vardı), sınıf ayrımının küçükler üstündeki etkilerini (Büyükler ve Küçükler, Sarhoşlar) ortaya koymaya özen gösterir. Bu özen hapishane öykülerinde de ihmal edilmemiştir.

Orhan Kemal'in öyküleri olaylara dayanır. Kişileri çoğunlukla hareket halindedirler. Öykünün omurgasına egemen olan olay - Sabahattin Ali'nin öykülerinde olduğu gibi - birçok yan olayla örgülenmiştir. Bu nedenle kişilerin bu yan olaylar içinde somutlandığını söyleyebiliriz. Bunu yaparken çoğu kez, "şive" uyarlığına özen gösterek "diyalog"lardan yararlanır. Kişilerinin ruhsal durumlarının uzak gerçeklerini bile bir konuşmayla yansıtma becerisini noksansız bir düzeye eriştirmiştir.

O. Kemal, ortam çizimi, zaman belirtme ve betimleme yönlerinden alıştığı bir ölçülülük içindedir. Bu nedenle çağrışım, anımsama, bilinçaltının dışa açılmaları gibi 1960 sonrası öyküsünde karşılaştığımız değişikliklere ender olarak bile başvurduğu söylenemez. Anlatımı yalındır.

Tam 27 roman

Orhan Kemal 27 roman yazdı. Bu türdeki çalışmaları öykücülüğünden kazandığı deneyleri kullanma evresinin ürünleri olarak düşünebiliriz. 1949 tarihini taşıyan *Baba Evi*'nde, Lübnan'a kaçan babası Abdülkadir Kemali'nin yanında geçen yıllar öykülenmiştir. Yer yer bağımsız öykü parçaları izlenimini veren 24 küçük bölümden oluşmaktadır. Birinci kişinin anlatışıyla kurulmuştur. Birinci kişi iç düzeni sarsıldığı için yoksullaşan ailenin çocuklarından biri olan yazarın kendisidir.

Avare Yıllar (1950) da doğrudan anılardan kaynaklanmıştır. Yazarın Adana'ya dönüşünden sonraki birey olma sancılarını içinde taşıyan delikanlı çağının romanıdır. "Otobiyografik" nitelik ağır basar. Bu nedenle O. Kemal'in romancılığı *Murtaza, Cemil, Bereketli Topraklar Üzerinde* gibi yapıtlarında asıl düzeyini bulmuştur denilebilir. Bu yapıtları anı dökümü havasından kurtulmuştur.

Yazarın anılarında yaşayan kimi kişiler, konumlarıyla, kişiliklerini bulmuş görünürler. Özellikle, *Dünyaevi*'nde, yaşamın geniş kesitlerle verildiğini söyleyebiliriz. Olaylar yaşamın yorumu olarak karşımıza çıkarlar. *Dünyaevi*'nde bu nedenle bireysel gerçekler toplumsal gerçeklerle bütünleşmiştir.

Orhan Kemal'in, konuları toprak ve fabrika işçilerinin yaşamlarına bağlı olan romanları *Bereketli Topraklar Üzerinde* (1954), *Vukuat Var* (1958), *Hanımın Çiftliği* (1961), *Kanlı Topraklar* (1963)'dır.

Bereketli Topraklar'da sömürünün odağı olan üretim merkezlerinde sermayenin yaşam gücünü aldığı insanların kavgası öykülenmiştir. Topraksız İç Anadolu köylerinden yorganlarını sırtlarına vurup Çukurova'ya inen üç adam (İflahsızın Yusuf, Köse Hasan, Pehlivan Ali) emeklerini "piyasaya arzetmeyi" düşleyen yığınların simgesi olarak görünür. Roman birbirini doğal biçimde tamamlayan yirmisekiz bölümdem oluşmuştur.

İlk üç bölümde şaşkınlığı, acısı, korkusu, çekingenliği, kendine dönük karakteri, saplantılarıyla köy insanı vardır. Sonra amansız çalışma koşullarıyla karşımıza fabrika çıkar. Bu bölümlerde, daha çok üretim, daha az ücret ilkesinin yarattığı acımasız ortamda, ırgatbaşı, kapıcı, katip gibi patrona yakın kişiler tipleştirilerek kapitalizmin bozduğu insansal ilişkiler somutlanır.

İkinci aşama, yedinci bölümden sonra Pehlivan Ali'nin "Çukurova'nın kızgın güneşi altında" çalışmaya başlamasıyla gelişir. Kapitalistleşen tarım işletmelerinde tekil olaylardan yaşamın genel koşullarını ustaca çekimlerle sergiler. Eski-yeni toprak işçileri, olaylara görerek bakan teknisyenler, doğanın ve iş koşullarının belirlediği olumsuzluk ortamında yalnız kalmışlardır. Esrarın, kumarın, fuhuşun ortadan kaldıramadığı bir yalnızlığı yaşarlar. Ve insansal olan herşey buram buram yabancılaşma kokmaktadır. Ancak Pehlivan Ali'nin patoza yakalanıp parçalanmasıyla "emekçiyim ben köle değil..." diyebilen insanoğlu çıkar karşımıza.

Bereketli Topraklar'dan sonra, köy-kent emekçisinin yaşamını konu alan romanlarının hepsinde yazarın insansal gerçekleri aynı güçle sergilediği söylenemez. *Vukuat Var*'da çıkara dayanan bir evlendirme olayı temel alınarak çeşitli yörelerden etnik gurupların oluşturduğu emekçi sınıfının sergilenişi dışta kalır. Evlendirme olayının kahramanlarından genç kız (Güllü) ve sevgilisi, toprak ağasının yeğeni (Ramazan) koşulların çıkmaza soktuğu kişilerden çok, yazgılarını yaşayan insanlar olarak belirginleşirler.

Sınıf değiştirme tutkusu yaşamına egemen olan sakat ama çok kurnaz bir adamın (Topal Nuri) romanı sayabileceğimiz *Kanlı Topraklar*'da ise hem eylemlerinin adamı olarak görülen, hem de iç dünyalarıyla bizi etkileyen kişiler vardır. Bu nedenle roman toplumsal gerçeklerin sergilenmesini aşmıştır. Düzenin belirlediği görünmez yasalarla (vurgunla, kapkaçla, hileyle) bağdaşan kimi insanlar her yönleriyle hareket halindedirler. Sermayenin, daha fazla üretim için insanlara en doğal hakları olan uykuyu bile çok gördüğü ortamda, işgücünün mala dönüşmesine nöbetçilik eden Murtaza, kendi adıyla anılan romanın yükünü omuzlarında taşımaktadır.

O. Kemal'in değişik sınıf ve tabakalardan gelen kişilerin yaşam serüvenlerini işlediği romanlarından *Eskici ve Oğulları* yazarın kendi tanımıyla "eski, yeni, ileri-geri düşünce ve davranışların çarpıştığı bir yaşam kesiti"dir. Tarım kesiminde endüstrileşme başlamış, kentte el tezgahına dayanan küçük işletmeler yerini dev araçların işlediği fabrikalara bırakmıştır. Bu gelişmenin sonucu küçük üretici toprak işçisi, küçük esnaf ve zanaatçı fabrika işçisi durumuna gelmiştir. *Eskici ve Oğulları* her iki kesimdeki hızlı değişmenin yarattığı çözülüşün içinde yaşayan bireyler olarak romana ağırlıklarını koyarlar.

Müfettişler Müfettişi ile devamı olan *Üçkağıtçı*'da bir sahtecinin (Kudret Yanardağ) İstanbul dışında küçük bir kentte esnafından küçüklü büyüklü bürokratına kadar her kesimden insanı devlet korkusundan yararlanarak dolandırması öykülenmiştir, *Devlet Kuşu*, İstanbul'a yerleşen dört çocuklu bir göçmen ailesinin romanıdır. Yazarın "İspinozlar" adıyla oyunlaştırdığı bu roman filme de alınmıştır. *Serseri Milyoner, Devlet Kuşu, Gavurun Kızı, Yalancı Dünya, El Kızı*, orta tabakadan kişilerin değişen toplum koşulları, kadın-erkek, ana-baba ilişkileri içinde eridiği romanları arasında anılabilir.

O. Kemal'in romancı olarak ürünlerini ortaya koyduğu yıllar, kapitalizmin genişleme yolunda engel tanımadığı dönemdir. Özellikle Ege ve Çukurova'da değişen tarımsal ilişkiler sonucu farklılaşma belirginleştikçe küçük ve orta üreticinin temsil ettiği geleneksel köylü ailesinin yapısında değişmeler de belirginleşir. Bu değişme, çözülme dönemine özgü yeni insanlar ortaya çıkarır. Orhan Kemal'in konularına bu insanlarla toplum arasındaki uyuşmazlık ve çatışma egemen olur, kaynaklık eder.

Ardında dev bir hazine bıraktı

Orhan Kemal'in ölümünden sonra Nurer Uğurlu, onun yaşamına, sanatına ışık tutan anılarını *İkbal Kahvesi* (1973) adlı kitabında yayınlamıştır. Yakın dostu Fikret Otyam'ın, *Arkadaşım Orhan Kemal ve Mektupları* (1975) adlı kitabı değişik evrelerde yazdığı mektuplardan oluşur. Asım Bezirci ile Hikmet Altınkaynak'ın birlikte hazırladıkları yapıtta öykü ve romanları tanıtılmaktadır: *Orhan Kemal* (1977).

Orhan Kemal'in öykü kitapları şunlardır: *Ekmek Kavgası* (1949), *Sarhoşlar* (1951), *Çamaşırcının Kızı* (1952), *72.Koğuş* (1954), *Grev* (1954), *Arka Sokak* (1956), *Kardeş Payı* (1957), *Babil Kulesi* (1957), *Dünyada Harp Vardı* (1963), *İşsiz* (1966), *Önce Ekmek* (1968).

Romanları: *Baba Evi* (1949), *Avare Yıllar* (1950), *Murtaza* (1952), *Cemile* (1952), *Bereketli Topraklar Üzerinde* (1954), *Suçlu* (1957), *Devlet Kuşu* (1958), *Vukuat Var* (1959), *Gavurun Kızı* (1959), *Küçük* (1960), *Dünyaevi* (1960), *El Kızı* (1960), *Hanımın Çiftliği* (1961), *Eskici ve Oğulları* (1962, sonraki baskı Eskici Dükkanı adıyla), *Gurbet Kuşları* (1962), *Sokakların Çocuğu* (1963), *Mahalle Kavgası* (1963), *Kanlı Topraklar* (1963), *Bir Filiz Vardı* (1965), *Müfettişler Müfettişi* (1966), *Yalancı Dünya* (1966), *Evlerden Biri* (1966), *Arkadaş Islıkları* (1968), *Sokaklardan Bir Kız* (1968), *Üç Kağıtçı* (1969), *Kötü Yol* (1969).

Oyunları: İspinozlar ilk kez 1964'te oynanmış, 1965'te basılmış, daha sonra Yalova Kaymakamı adıyla da sahneye konmuştu. Öykü ve romanlarından uyarlama dört oyunu (72.Koğuş, Bekçi Murtaza, Eskici Dükkanı, Kardeş Payı) da 1967-1971 yılları arasında önce Ankara sahnelerinde oynandı.

Kardeş Payı kitabıyla 1958'de, *Önce Ekmek* kitabıyla 1969'da Sait Faik, *Önce Ekmek* kitabıyla 1969'da Türk Dil Kurumu hikaye armağanlarını kazanmış, 72. Koğuş adlı oyunu ile de 1967'de Ankara Sanatseverler Derneği'nce yılın en iyi oyun yazarı seçilmişti.

Ölümünden sonra *Kaçak* (roman, 1970), *Küçükler ve Büyükler* (öyküler, 1971), *İstanbul'dan Çizgiler* (öyküler, 1971), adlı kitapları çıkmış, yapıtları değişik yayınevlerince yeniden basılmıştır.

Orhan Kemal'i saygıyla anıyoruz.

Burjuvazi, yeni asgari ücreti 127 bin 350 lira olarak ilan etti

Burnunuzdan fitil fitil g tir ceğiz

Merkezi İstanbul'da bulunan İşçi Sağlığı Derneği'nin bir araştırmasına göre, asgari ücretin *aylık net 600 bin TL* olması gerekiyordu. Bunun karşısında 127 bin liranın sözü bile edilemez. Kaldı ki, ilan edilen asgari ücret, burjuva liberallerin kılı kırk yararak yaptığı hesapların bile çok gerisinde kalıyor.

Burjuvazi, yeni asgari ücreti 21 Temmuz tarihinde ilan etti. Haziran ayından bu yana toplanan Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nda kabul edilen yeni asgari ücret, tarım-endüstri ayrımı yapılmadan, günlük brüt 7500, aylık brüt 225 bin TL olacak. 16 yaşından küçük işçilerin asgari ücreti ise günlük brüt 5175, aylık brüt 155 bin 250 TL olacak. Yeni asgari ücret, 1 Ağustos tarihinden itibaren geçerli olacak.

Asgari ücret düşürüldü

Burjuvazi, birçok konuda olduğu gibi, asgari ücrette de yalana dolana, göz boyamacaya başvuruyor.

Bir kez, ilan ettiği rakam brüt rakamdır, bu hiçbir şey anlatmaz. İşçi, eline geçen ücretin ortalama %43,4'ünü (%25'ini gelir vergisi, %14'ünü SSK primi, %4'ünü zorunlu tasarruf kesintisi, %0,4'ünü ise damga resmi adı altında) devlete ödüyor. Eline geçen, ilan edilen ücretin %56,6'sıdır. Demek ki, gerçek rakam aslında *net 127 bin 350 TL'dir.* (Bütün 1989 yılının ortalamasını alırsak, asgari ücret bunun bile çok altında kalmaktadır. Asgari ücretin, yılın ilk 7 ayı için 83 bin 766 TL, geri kalan 5 ayı için 127 bin 350 TL olacağını düşünürsek, *1989 ortalaması* net 101 bin 926 TL olarak çıkıyor.)

Burjuvazinin asgari ücretle yapmaya çabaladığı sahtekarlığın bir başka yönü de zam oranına ilişkindir. Çalışma bakanı, yeni ücret düzeyini ilan ederken yaptığı konuşmada, asgari ücrete %78,57 oranında zam yapıldığını söylüyor. Böylece, sanki enflasyona yakın bir zam verilmiş izlenimini yaratmaya çalışıyor.

Bu sunuş, brüt ücreti temel aldığı için kağıt üstünde ve aldatıcıdır. İşçinin asıl dikkate alacağı nokta, cebine giren net asgari ücretin ne kadar arttığı, ne kadar zam gördüğüdür. Bu açıdan hesap yapılınca görülür ki, net asgari ücrete yapılan "zam"(!), 43 bin 584 TL yani %52'dir. Geçen hazirandan bu hazirana yıllık enflasyon ise resmen %63'tür. O zaman, hükümetin ilan ettiği "zam", zam falan değil, 11 puanlık gerçek bir gerilemenin ta kendisidir. Bunun anlamı şudur: *Burjuvazi, gerçek asgari ücreti düşürmüştür.*

MESS başkanı Bahir Ersöz'ün de geçtiğimiz nisan ayında yapılan MESS genel kurulunda ağzından kaçırdığı üzere, "işçilerin yüzde 30'u asgari ücretle çalışmaktadır" (*Tercüman*, 17 Nisan 1989). Bu, en azından 2-2,5 milyon dolayında işçinin, (aileleri de hesaba katarsak, işçi sınıfının 9-10 milyonluk bir bölümünün) asgari ücretten doğrudan olumsuz etkilendiğini gösterir.

Yalnızca bu kesimin değil, bütün işçi sınıfının yaşam koşullarında kötüleşme söz konusudur. Çünkü tüm işkollarındaki ücretler için bir taban oluşturan asgari ücretin enflasyon oranından daha düşük belirlenmesi, bütün ücretlerde geriye çekici etki yapacaktır.

Bu durumun sınıf çelişkilerini daha da kızıştırması, işçi sınıfının giderek daha geniş kesimlerini yığınsal-militan eylemlerin içine çekmesi, sınıf mücadelesini daha da keskinleştirmesi kaçınılmazdır.

Sömürü ve haksızlık burjuvazinin şanındandır

Asgari ücret (niteliksiz işgücünün değeri), işçinin her gün harcadığı enerjiyi bir sonraki günün işini yapabilmek üzere yenilemesine, yani fiziksel gereksinimlerini karşılamasına yetmelidir. Ayrıca, işçinin neslini devam ettirmesine, yani ailenin de temel gereksinimlerini karşılamasına yetmelidir. Bunu, ortalama iki çocuklu bir işçi ailesini temel alarak bulabiliriz. (Türk-İş, böyle bir işçi ailesinin en zorunlu gıda masraflarını, haziran ayı için 274 bin lira olarak buldu.) Bunların yanısıra asgari ücret, işçinin iş eğitimi ve tarihsel koşulların belirlediği toplumsal-kültürel gereksinimlerini de karşılamaya yetmelidir.

Merkezi İstanbul'da bulunan İşçi Sağlığı Derneği'nin, bir araştırmasına göre, asgari ücretin *aylık net 600 bin TL* olması gerekiyordu. Bunun karşısında 127 bin liranın sözü bile edilemez. Kaldı ki, ilan edilen asgari ücret, burjuva liberallerin kılı kırk yararak yaptığı hesapların bile çok gerisinde kalıyor.

Son sıralarda burjuva basın, asgari ücretin, *yalnızca bir işçi için bile hesaplansa*, aylık net 250 bin lira dolayında olması gerektiğini ileri sürüyordu. (Örneğin, *Milliyet*, ANKA: net 215 bin 300 lira, *Tercüman*: net 244 bin 653 TL, *Günaydın*: 1963 düzeyine ulaşmak için net 155 bin, bugünkü hayat pahalılığını karşılayabilmek için net 400 bin lira.) Hatta Demirel, işçinin öfkesinden belki kendine de pay çıkar umuduyla "işçi yanlısı" demagojilere hız verip, asgari ücretin vergi dışı net 300 bin lira olması gerektiğini söylüyordu. İlan edilen asgari ücret, burjuvazinin ekonomik manevra alanının, liberal önerilerden bile dar olduğunu gösterdi.

Yeni asgari ücretin bir özelliği de, tarım-endüstri ayrımının kaldırılmış, yaşa göre farklı ücretin sürdürülmüş olmasıdır. Niteliksiz işgücünün değeri, Muş ovasında da İstanbul'da da, hangi yaş gurubundan işçi satarsa satsın, aynı olmak durumundadır. Burjuvazinin burada yaptığı, kırlardan yükselen homurtular karşısında tarım-endüstri zoraki ayrımını kaldırmak zorunda kalırken, yüzbinlerce genç çırak ve çocuk işçi açısından önem taşıyan "yaşa göre farklı ücret" uygulamasını sürdürmek olmuştur.

İşçi sınıfı ve öteki emekçi

yığınları azgınca sömürebilmek için her yolu deneyen burjuvazinin yaptığı sahtekarlık ve haksızlıklar burada da kalmıyor. Haziran ayında TBMM'den geçen ve *yasa hükmünde olan* "Avrupa Sosyal Şartı" adlı belgeyle, asgari ücrette aileyi dikkate alacağını taahhüt etti. Avrupa Komisyonu'nun, "asgari ücretin ortalama ücretin %68'i düzeyinde olması" yönündeki kararını da bir anlamda benimsemiş oldu. Daha geçenlerde yaptığı bir düzenlemeyle de, memur maaşlarında sözde aileyi ve çocuk sayısını "dikkate alan" bir ödeme esası getirdi. Ama, asgari ücreti, yine eskisi gibi, bekar işçi temelinde ilan etti. (DPT'nin kamu işyerlerini temel alan bir araştırması, işçilerin %89'unun evli olduğunu ortaya koyuyor.)

Burunlarından fitil fitil getireceğiz

Nereden, hangi açıdan bakılırsa bakılsın, ilan edilen asgari ücret, işçi sınıfına karşı büyük bir haksızlık örneğidir. Burjuvazinin emekçileri iliğine dek sömürme niyetinin en yeni kanıtıdır.

İşçi sınıfına karşı bunca haksızlık yapılırken Türk-İş genel merkezinin tutumu ne oldu?

Türk-İş, burjuvazinin (5'i devlet adına 5'i de işverenler adına) toplam 10 temsilciyle katıldığı Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun çalışmalarında, 5 temsilciyle yer aldı. (Bu komisyonda kararlar 10 oyla alınıyor. Yani Türk-İş ne yaparsa yapsın, komisyondan *burjuvazinin istediği* karar çıkıyor.)

Bu ortamda, alınabilecek en asgari tutum, komisyonu, işçi sınıfının ekonomik istemlerinin haykırıldığı bir *platform* olarak kullanmak, burjuvazinin haksızlık ve sahtekarlıklarını *sergilemekti*. Ama Türk-İş genel merkez yönetimi, bunu bile yapmadı. Kimi "akılselim sahibi"(!) burjuvaları "ikna etmeye"(!), uzlaşmaya çabaladı. Bu çaba sonuç vermeyince, çareyi son toplantıya katılmayarak göstermelik bir "protesto"(!) yapmada buldu. Türk-İş genel merkez yönetimi, bu tutumuyla, Türk-İş'te sendikal birliğini gerçekleştiren işçi sınıfının mücadeleyi yükseltme yönündeki istemine bir kez daha ters düştüğünü gösterdi.

Bütün bunlar, işçi sınıfının bir yandan burjuvazinin en son asgari ücrette yaptığı haksızlık ve sahtekarlıklara, öte yandan da, bırakın sokağı masa başında bile mücadele etmekten aciz, kavga kaçağı sendika yöneticilerine karşı, döne döne savaş vermek, bu yolda Türk-İş'te militan sendikal birliği daha da pekiştirmek zorunda olduğunu anlatıyor.

İşçi sınıfı, militan ve yığınsal mart-nisan eylemlerinin de öğrettiği gibi, haklarını ancak *savaşarak* alabilir. İşçiler, sendikalarının yönetimlerine çöreklenmiş, yükselen devrimci dalgaya ayakbağı olan kavga kaçağı sendika yöneticilerini başlarından defedecekler, burjuvazinin yaptıklarını burnundan fitil fitil getirecekler.

İşçi Sağlığı Derneği'nin 31 Haziran tarihinde yayınladığı, asgari ücret istemini içeren basın açıklamasını kısaltarak yayınlıyoruz

Asgari ücret net 600 bin lira olsun!

İşçi Sağlığı Derneği Bilim-Araştırma Bürosu, kamuoyunun istemlerine ve beklentilerine somut-maddi bir temel oluşturmak üzere bu yıl asgari ücretin net 600 bin TL olması gerektiğini saptamıştır.

İSD Bilim-Araştırma Bürosu, asgari ücretin saptanması sırasında asgari ücret tespit komisyonunun 1974 yılındaki düşünce ve işleyişini temel almıştır.

Hesaplamada 1974 yılı asgari ücreti temel alınmış ve enflasyon artışlarına göre 1988 yılı sonunda asgari ücretin - 1974 yılındaki satınalma değerini koruması için -342 bin 597 TL olması gerektiği sonucuna varılmıştır. 1989 yılı enflasyon hızının % 75 olacağı varsayımıyla asgari ücretin, 1989 yılında 599 bin 542 TL olması gerektiği açığa çıkacaktır...

Asgari ücret: Azami sefalet

1987 yılı asgari ücreti net 47 bin 595 TL, 1988 yılı asgari ücreti ise net 83 bin 766 TL'dir. Her iki asgari ücretin ortak özelliği İstanbul'da ve yakın çevresinde bu ücretle bir ev kiralamanın bile olanaksız duruma gelmesidir.

1978 yılından 1988 yılına kadar ücretliler geçinme endeksindeki artış oranı %5091,4 iken asgari ücretteki artış oranı % 3618 olmuştur.

Burjuva iktidarlarının "büyüyen Türkiye" savlarına karşılık işçilerin ve memurların toplam ulusal gelirden aldıkları toplam pay 1978 yılında %35,19 iken 1988 yılında ortalama % 14'e düşmüştür. Gerçekte büyüyenler holdingler, yerli ve yabancı sermaye kuruluşları, bankalardır.

Bu koşullarda asgari ücretin satınalma gücü erimiş, işçi-memur ve tüm kamu görevlileri görece ve mutlak anlamda yoksullaşmışlardır. Yoksulluk, işçilerin sağlığını, bedensel varlığını tehdit eden düzeylere çıkmıştır.

(...)

Türk-İş'e, sendikalara, işçilere ve demokratik kamuoyuna

Türk-İş ve bağlı sendikaların, işçi sınıfının iki aydır devam eden militan eylemliliğine, kararlılığına ve mücadeleciliğine karşın bağıtladığı sözleşmeler, işçi sınıfımız ve birçok sendika içinde tepkilere yol açmış ve derin bir hoşnutsuzluk doğurmuştur. Bu tepkinin yaygınlaşacağına inanılmaktadır.

Şimdi, işçi temsilcilerine, sendikalara ve Türk-İş konfederasyonuna düşen görev, işçi sınıfının ekonomik taleplerini asgari ücret tespit komisyonunun görüşme masasına getirmek ve "Türkiye-nin en büyük toplu sözleşmesini" başarıyla bitirmek olmalıdır.

(...)

Türk-İş yönetimini, toplu sözleşmelerde elde edemediği ekonomik hakları, yaşamın içinde, bütün bir sınıfın ve demokratik güçlerin tam desteğiyle elde etmeye çağırıyoruz.

Siyasal iktidarın boşandırdığı yeni enflasyon dalgaları, verilen ekonomik hak kırıntılarını geri almak üzere yine yükseliyor. Daha da yükselecek.

Asgari ücret bugün net 600 bin TL "Net" olmalı, altı ay sonra bir kez daha artırılmalıdır.

İşçi Sağlığı Derneği
Genel Başkanlığı